

ВЕЧНИТЕ ДЕТСКИ РОМАНИ

Малкият лорд Фаунтлерой

◆
ФРАНСИС БЪРНЕТ

ПАИ

ФРАНСИС ХОДЖСЪН БЪРНЕТ МАЛКИЯТ ЛОРД ФАУНТЛЕРОЙ

Превод: Ивелин Иванов

chitanka.info

Един ден бедното американско момче Седрик разбира, че е единствен наследник на богат английски благородник. Така Седрик се превръща в малкия лорд Фаунтлерой. Заминава с майка си за Англия, където го очакват куп изненади и премеждия.

Франсис Бърнет (1849–1924) е родена в английския град Манчестър. Много млада се преселва в САЩ. През 1886 година публикува първия си роман — „Малкият лорд Фаунтлерой“. За една година само в САЩ от него са продадени над милион екземпляра. Франсис Бърнет е автор и на романите „Малката принцеса“ (1905) и „Тайната градина“ (1911).

ПЪРВА ГЛАВА

ГОЛЯМАТА ИЗНЕНАДА

Седрик не знаеше нищо по въпроса. Никой не му бе споменавал и думичка. Знаеше, че татко му е бил англичанин, защото така му бе казала мама. Но когато той умря, Седрик беше още толкова малък, че не можеше да си спомни много за него. Помнеше само, че татко му бе висок, че имаше сини очи и дълги мустаци. Помнеше още колко страхотно бе да се разхожда насам-натам, седнал на рамото му. Скоро след неговата смърт Седрик разбра, че ще е най-добре да не споменава за него пред майка си. Когато татко му се разболя, изпратиха Седрик на друго място, и го взеха оттам едва след като всичко свърши. Той завари майка си, която също бе много болна, седнала в креслото край прозореца. Тя беше отслабнала, бледа и всички трапчинки бяха изчезнали от красивото ѝ лице. Очите ѝ изглеждаха големи и тъжни, а роклята ѝ беше черна.

— Миличка — каза Седрик (малкият бе научил това обръщение от баща си, който винаги я наричаше така), — миличка, моят татко по-добре ли е?

Той почувства как ръцете ѝ трепнаха и затова обърна къдравата си главица и се вгледа в лицето ѝ. Нещо в изражението ѝ накара сълзите да се надигнат в очите му.

— Миличка — каза Седрик, — той добре ли е?

И тогава сякаш сърчицето му подсказа, че трябва да я прегърне, да я целуне, после отново и отново и накрая да допре нежната си бузка до нейната. Той го стори, а тя склони глава на рамото му и заплака горчиво, притискайки го в прегръдката си така, сякаш не искаше никога повече да го пусне.

— Да, добре е — изхлипа тя, — той е много, много добре, но на нас... на нас не ни остана никой друг на света. Останахме само ти и аз.

Колкото и малък да беше, Седрик разбра, че неговият голям, красив татко няма никога повече да се върне. Разбра, че той е мъртъв, нещо което бе чувал и за други хора, макар да не можеше да се сети

откъде се е взела цялата тази странна тъга. И тъй като майка му винаги заплакваше, когато той заговореше за татко си, Седрик тайничко реши да не го споменава твърде често пред нея. Реши още, че ще е по-добре да не я оставя да се заседява твърде дълго в креслото, особено когато не помръдва и не казва нито думичка. Двамата с майка му не познаваха почти никого и водеха живот, който би могъл да се нарече много самотен, макар Седрик да осъзна това едва след като порасна малко и разбра защо никога никой не им идва на гости. Казаха му, че майка му е била сираче и си е нямала никого, когато татко му се оженил за нея. Тя била много хубава и живеела при една богата възрастна дама като нейна компаньонка. Старата дама не се държала много мило с нея. Един ден капитан Седрик Ерол, който често посещавал нейния дом, зърнал случайно младата жена да изтичва нагоре по стълбите с разплакани очи. Тя била тъй миловидна, невинна и наскърбена, че капитанът така и не успял да я забрави. После се случили куп необичайни неща, двамата се влюбили горещо един в друг и се оженили, макар бракът им да настроил някои хора срещу тях. Но най-ядосан от всички бил бащата на капитана, който живеел в Англия и бил много богат и влиятелен стар благородник с много тежък характер и много, много лошо мнение за Америка и всички американци. Той имал други двама сина, по-възрастни от капитан Седрик и според законите първородният син трябвало да наследи семейните титли и огромното състояние. Ако се случело първородният син да умре, следващият по възраст син щял да стане наследник. И тъй като семейството на капитан Седрик било наистина голямо, шансовете му да наследи баща си и да стане на свой ред богат били твърде малки.

Но природата била предопредила най-малкият син да притежава качества, с които не била надарила неговите по-големи братя. Той имал красиво лице и елегантна, атлетична и грациозна фигура. Имал също лъчезарна усмивка и дълбок, топъл глас. Бил смел и щедър. Притежавал още най-доброто сърце в света и способността да печели любовта на хората. Нито един от по-възрастните му братя не приличал на него. Те не били нито красиви, нито добри, нито пък особено умни. Като момчета, в „Итън“, никой не ги харесвал. Когато по-късно постъпили в колеж, те не могли да спечелят стипендия, пилеели времето и парите си и почти нямали приятели. Непрекъснато разочаровали стария граф, техния баща, и съсипвали авторитета му. По

всичко личало, че и двамата ще се превърнат в егоисти, разсипници и като цяло в пълни нищожества без никакви благородни качества. Колко жалко, мислел си старият граф, че точно най-малкият, на когото се пада такова мизерно наследство, всъщност е събрал в себе си всички дарби, целия чар, цялата сила и красота на семейството. Понякога тази мисъл го карала почти да мрази красивия млад мъж и все пак дълбоко в старото си, сурово сърце той обичал своя най-малък син и нищо не можело да промени това. И тъй, в един свой пристъп на раздражителност, старецът решил да прати капитан Седрик за известно време в Америка, за да не му напомня непрекъснато за това колко жалки изглеждат в сравнение с него двамата му по-възрастни братя.

Но само след шест месеца старият граф започнал да се чувства самотен и тайничко закопнял да види отново най-малкия син и затова му пратил писмо, в което му заповядвал веднага да се върне в Англия. На път за Америка писмото му се разминало с друго писмо, написано от капитан Седрик, в което младият мъж разказвал на баща си за своята любов към красивото американско момиче и за намеренията си да се ожени за него. Когато графът получил това писмо, той просто побеснял. Побеснял както никога преди. Слугата, който бил в стаята докато Негово Превъзходителство отварял писмото на сина си, помислил, че господарят му ще получи удар, толкова зле изглеждал отстрани. Близко час той беснял като тигър, после седнал и написал отговор. Заповядвал на сина си никога повече да не се приближава до родния си дом и никога повече да не пише на братята си и на баща си. Написал му още, че е свободен да живее и да умре, където намери за добре, но пътят към семейството му е отрязан завинаги, както и че не бива да очаква никаква помощ от родния си баща до последния му ден.

Когато прочел писмото на баща си, капитан Седрик много се натъжил. Той обичал Англия и бил искрено и дълбоко привързан към братята си и към своя дом. Обичал дори своя капризен баща и винаги се чувствал по малко виновен за това, че го е разочаровал по една или друга причина. Капитанът знаел, че в бъдеще не може да очаква никаква милост или снисхождение. Отначало нямал никаква представа какво ще прави занапред. Не бил приучен на работа, нямал предприемачески заложи, но затова пък имал кураж и решителност в излишък. Той продал чина си от английската армия и след известни

перипетии намерил работа в Ню Йорк и се оженил. Промяната в живота му била огромна, но Седрик бил още млад, окрилен и се надявал, че с упорит труд ще успее да постигне много. Купил малка къща на тиха уличка и там се родил синът му. Животът изглеждал толкова красив и лъчезарен в своята простота, че той ни най-малко не съжалявал за решението си да се ожени за младата компаньонка на богатата дама. Младото момиче било наистина чаровно, а нейното малко момченце било досущ като своите родители. И макар да бил роден в такъв скромен и тих дом, малкият сякаш бил най-щастливото дете на света. Той винаги се чувствал добре и не създавал никакви проблеми, бил толкова мил и чаровен, че всички го обичали. Личицето му било красиво като картинка и вместо да се роди с гола главица като повечето бебета, той се появил на бял свят с меки златисти къдрици, които ставали все по-прекрасни с всеки изминал ден. Имал големи кафяви очи, украсени с прекрасни дълги ресници. Телцето му било силно, с изправен гръб и здрави, стройни крачета, които му помогнали да проходи още когато бил на девет месеца. Малкият Седрик изглежда считал всички за свои приятели, защото когато непознат се надвесел на улицата над неговата количка и му заговорел, той му отвърщал със съсредоточена физиономия и внимателен поглед, които подкрепял от време на време с дружелюбна усмивка. В резултат на това скоро всички съседи от тихата уличка (включително местният бакалин, когото с право считали за изключително труден човек) заобичали дотолкова русокосото момченце, че с радост се спирали да го погледат и да си поговорят с него. Колкото до малкия, с всеки изминал месец неговият живот ставал все по-прекрасен и интересен.

Когато пораснал достатъчно, за да може да излиза на разходка със своята дойка, облечен с дълга бяла ризка с дантели и широкопола бяла шапчица, килната назад така, че да открива русите му къдри, той неотменно привличал вниманието на всеки срещнат. Когато двамата се върнели вкъщи, дойката разказвала на майка му как всички дами се спирали, за да го погледат и да му се порадват и как той винаги им говорел на своя сладък бебешки език и им махал весело с ръчички. Чарът на русокосия Седрик бил тъй неустоим, че всеки, който го зърнел, се превръщал тутакси в негов приятел. Това изглежда се дължало също тъй и на обезоръжаващата му доверчивост, както и на симпатията, която изпитвало малкото му любящо сърчице към всяко

живо същество. Седрик искал всички да се чувстват толкова добре, както се чувствал и той самия. Това негово желание скоро му помогнало да долавя безпогрешно чувствата на хората, които го заобикалят. А може би заслугата била на неговите родители, които били тъй добросърдечни и възпитани, че той никога не чул от тях лоша или неприлична дума. Родителите му го обграждали с такава любов и грижовност, че детската му душа се изпълнила с добрина и невинни, топли чувства към всички. Той слушал как неговият баща винаги се обръща към майка му с нежни, изпълнени с любов имена и се научил също да ги използва, когато говори с нея. Седрик виждал още как татко му се грижи непрекъснато за нея и така се научил също да я обсипва с топлината и вниманието си.

И тъй, когато Седрик разбра, че татко му няма никога повече да се върне и видя колко тъжна е майка му, той реши, че трябва да направи всичко, което е по силите му, за да ѝ върне щастieto. Макар все още да беше съвсем мъничък, той беше твърдо решен да успее и точно тази мисъл го водеше, когато седна на коляното ѝ, целуна я и допря къдравата си главица до рамото ѝ. После донесе играчките си и блокчето за рисуване, за да ѝ го покаже, защото не се сещаше какво друго да направи. Седрик беше все още твърде малък, за да знае какво се прави в такива случаи и дори не подозираше какво облекчение бе донесъл на майка си.

— О, Мери — чу я да казва веднъж на старата си прислужница, — сигурна съм, че той опитва по детски да ми помогне. Убедена съм в това. От време на време идва при мен, вперва малките си очички в мен и после ми донася някоя своя любима вещ или пък ми показва нещо. Той е просто един мъничък мъж, за всичко се сеща сам.

Колкото повече време минаваше, толкова повече нови начини измисляше Седрик, за да забавлява и развеселява хората около себе си. Той беше толкова добра компания за майка си, че тя на практика не усещаше самотата. Двамата се разхождаха заедно, приказваха си с часове и играеха на любими игри. Още съвсем малък, Седрик се научи да чете и скоро свикна да ляга вечер на килимчето пред камината и да чете на глас — веднъж приказки, друг път книги за възрастни, а понякога дори вестниците. Мери, готвачката, често заварваше госпожа Ерол да се смее от все сърце на остроумните забележки на малкия си син.

— Честна дума — казваше Мери на бакалина, — никуй не може да я накара да се смее тъй! Една вечер идва той в куфнята, точно когат' убявиха кандидатите за призидент. Седи пред мене, пъхнал ей тъй ръчички в джобчетата и гледа сириозну, досущ кът' съдия. Мери, ми вика, аз съм рипубликанец, Миличка също. И ти ли си рипубликанка, Мери? Многу съжалявам, викам му аз, обачи си падам малко димукратка! А той ме гледа с онез' очички, дето тъ пронизват праву в сърцето и ми вика: Мери, те ще упропастят държавата. И от тогаз не е минал и ден без да спори с мене за пулитика.

Мери много харесваше малкия Седрик и много се гордееше с него. Тя работеше за неговото семейство от самото раждане на Седи и след смъртта на баща му остана, за да помага на майка му като готвачка, прислужница, дойка и всичко останало. Мери се гордееше със силното, стройно малко телце на Седрик, с добрите му маниери и най-вече със златистата му косица, която се разстилаше вече в прекрасни къдрици чак до раменцата му. Мери беше готова да работи от сутрин до здрач, за да помогне на добрата госпожа Ерол.

— 'Ристократичен е, а? — казваше тя. — С тъй малка главица и тез руси къдрички, дето се мяткат и бляскат. Истински малък лорд.

Седрик не подозираше, че прилича на лорд и дори не знаеше какво е това лорд. Най-добрият му приятел беше бакалинът от ъгъла, онзи същият проклет бакалин, който обаче в присъствието на Седрик винаги забравяше за цялата си лошотия. Името му беше господин Хобс. Седрик много го уважаваше и дори му се възхищаваше. Малчуганът го смяташе за много богат и влиятелен човек заради всичките неща, които имаше в магазина си — сушени сливи, фурми, портокали, бисквити. Освен това господин Хобс имаше кон и фургон. Седрик харесваше и млекаря, и фурнаджията, и жената, която продаваше ябълки също, но най-много харесваше господин Хобс и затова ходеше при него всеки ден в бакалията и там двамата обсъждаха надълго и широко актуалните проблеми. Направо не беше за вярване колко теми за разговор успяваха да намерят двамата. Като 4-ти юли, Деня на Независимостта, например. Подхванеха ли тази тема, можеха да си приказват с часове. Господин Хобс, който имаше много лошо мнение за „британците“, разказваше на Седрик за Революцията, като всеки път прибавяше към разказа си куп нови прекрасни и героични истории за жестокостта на окупаторите и за смелостта на

революционните герои. Той не пропускаше да подкрепи твърденията си с любими откъси от Декларацията на Независимостта. Очите на Седрик проблясваха от възбуда, бузките му поруменяваха, а русите му къдрици шаваха непрестанно насам-натам. Когато се върнеше вкъщи, той едва изчакваше края на вечерята, за да разкаже чутото на майка си. Изглежда именно господин Хобс го запали за пръв път на тема политика. Той не оставяше непрочетен вестник и от него Седрик научаваше много за случилото се във Вашингтон. Господин бакалинът непрекъснато го осведомяваше дали президентът си върши работата или не. Веднъж, по време на избори, двамата със Седрик решиха — може би малко пресилено — че държавата е в опасност. Те отидоха на площада да гледат факелното шествие и много от протестиращите с факли в ръка после дълго си спомняха за едрия мъжага до уличния фенер и за красивото малко момченце, седнало на рамото му, размахващо високо шапката си.

Малко след тези избори, когато Седрик бе на път да навърши осем години, с него се случи нещо странно, което доведе до една невероятна и комай приятна промяна в живота му. Интересното беше, че това се случи точно в деня, когато господин Хобс му говори за Англия и Кралицата, без да пропусне да подхвърли не една и две доста сурови думи за аристокрацията и най-вече за графовете и маркизите. Онзи ден сутринта беше гореща и задушна и след като си поигра на войници със свои приятели, Седрик отиде до бакалията, за да си почине. Там завари господин Хобс загледан кръвнишки в една от страниците на „Илюстрирани Лондонски Новини“. На въпросната страница имаше графика на някаква дворцова церемония.

— Така — мърмореше си той, — значи сега обърнаха тоя край. Само дето някой ден ще си получат заслуженото, когато онези, които потискат, се надигнат и ги разпердушният на пух и прах. Графове, маркизи, всички до един! Ще дойде и тяхното време и тогава ще се чудят откъде им е дошло на главите!

Седрик вече се бе покатерил както обикновено на любимия си висок стол и наблюдаваше господин Хобс с нескрит интерес.

— Много ли маркизи познавате, господин Хобс? — поинтересува се Седрик. — Или пък графове?

— Не — отвърна му господин Хобс достолепно. — Май че не. Но как само ми се иска да спипам някой от тях ей тук вътре! Само да

го спипам да ми се мотае пред очите! Здрави тиранти ще му трябват, за да му удържат гащите!

Бакалинът се почувства толкова горд от заплахата си, че се огледа наоколо с вирната брадичка.

— А може би и те не биха станали графове, ако имаха избор — предположи Седрик, който изпитваше някакво мъгляво съчувствие към благородниците заради нерадостната им съдба.

— Ами! — каза господин Хобс. — Биха и още как. Много им е добре така. То си им е в кръвта. Лоши са и в червата.

Двамата тъкмо се бяха разприказвали, когато се появи Мери. Седрик предположи, че е дошла за захар, но не беше така. Тя изглеждаше толкова бледа, че явно нещо я бе развълнувало доста.

— Хайде у дома, сладурче — каза Мери на Седрик. — Господарката те чака.

Седрик слезе бавно от високия стол.

— Да не би да иска да излезем на разходка, Мери? — попита той. — Приятен ден, господин Хобс. Довиждане.

На Седрик му се видя странно, че дойката го гледа така изумено и не спира да клати глава.

— Какво има, Мери? — каза той. — Топлото време ли не ти понася?

— Не — отвърна тя. — Обаче стават разни странни работи.

— Да не би Миличка да е получила главоболие от слънцето? — поинтересува се Седрик разтревожено.

Но не беше и това. Когато се прибра вкъщи, Седрик завари пред вратата да чака двуместна закрыта карета, а в гостната някакъв непознат говореше с майка му. Мери бързичко го заведе на горния етаж, облече му най-хубавото лятно костюмче от кремав бархет, с червен шарф около кръста, и среса внимателно русите му къдри.

— Лорд казва — чу я Седрик да си мърмори. — Благуородна кръв. Ох! Това се казва лош късмет. Мътните да ги вземат, пустите му лордове.

Всичко беше доста странно, но Седрик се надяваше, че майка му ще му обясни всичко и затова остави Мери да си мърмори каквото си поиска, без да ѝ зададе нито един въпрос. Измит, сресан и пременен като за празник, той изтича надолу по стълбите и отиде право в гостната. Там го очакваше слаб възрастен джентълмен, седнал в едно

от креслата. Майка му седеше до него с пребледняло лице и сълзи в очите.

— О, Седи! — извика тя, изтича към малкото си момченце, вдигна го на ръце и го целуна. Лицето ѝ изглеждаше някак напрегнатото и притеснено. — Седи, миличък!

Възрастният джентълмен се надигна от креслото и впери в Седрик проникателния си поглед. После протегна костеливата си ръка и потърка дружелюбно малката му брадичка.

Усещането не беше никак неприятно.

— И тъй — каза накрая старият господин, — значи това е малкият лорд Фаунтлерой.

ВТОРА ГЛАВА

ПРИЯТЕЛИТЕ НА СЕДРИК

През последвалата седмица Седрик преживя неща тъй необичайни, че направо не бяха за вярване. Като начало той научи от майка си една невероятно любопитна и странна история. Наложил му се да изслуша тази история няколко пъти, за да успее да я разбере, като през цялото време се чудеше какво ли би казал господин Хобс, ако също я чуе. В нея беше пълно с графове. Оказваше се, че дядото на Седрик, когото той никога не бе виждал, е граф. По-възрастният от двамата му чичовци също щял да стане един ден граф, но за беда паднал от коня си по време на езда и умрял. След смъртта му неговият по-малък брат трябвало да наследи титлата, но и той умрял преждевременно — в Рим, от треска. Това трябвало да направи таткото на Седрик потомствен граф, но тъй като и той не беше вече сред живите, в крайна сметка се оказваше, че след смъртта на дядо си, Седрик ще наследи титлата граф Фаунтлерой.

Когато чу това за пръв път, малкият граф пребледня като платно.

— О, Миличка! — каза той. — Бих предпочел да не ставам лорд. Никой от момчетата не е лорд. Не може ли да не стана?

Но явно беше невъзможно. Едва надвечер дългият разговор с майка му най-после приключи. Седрик опря брадичка върху коленцата си, обгърна ги с ръце, както обичаше да прави, и се замисли с поруменяло от напрежение лице. Дядо му бе изпратил хора, които да го отведат в Англия и майка му смяташе, че трябва да замине.

— Защото знам — каза тя, загледана тъжно през прозореца, — че татко ти би искал да стане така, Седи. Той много обичаше своя дом. Освен това има толкова много неща, които едно малко момче не може да разбере. Ако не те пусна да отидеш, ще бъда просто една егоистична майка. Когато пораснеш и станеш мъж, ще разбереш защо съм постъпила така.

Седи поклати печално глава.

— Много ще ми липсва господин Хобс — каза той. — Боя се, че аз също ще му липсвам. Всички ще ми липсват.

Когато на следващия ден господин Хавишъм — така се казваше адвокатът на графа на Доринкорт, изпратен да доведе бъдещия лорд Фаунтлерой в Англия — пристигна отново, Седи научи от него още много нови неща. Но кой знае защо това, че ще бъде много богат когато порасне, че ще има замъци с огромни паркове, дълбоки мини и просторни имения, никак не го зарадва. Малкият лорд се тревожеше за своя приятел господин Хобс и силно разстроен отиде да го види в бакалията малко след закуска.

Завари го да чете сутрешния вестник и пристъпи към него с гробовна физиономия. Седрик чувстваше, че господин Хобс няма да понесе никак леко новините и затова се чудеше как да му ги поднесе най-безболезнено.

— Здравсти! — каза господин Хобс. — Добр'утро!

— Добро утро — отвърна му Седрик.

Той не се покатери както обикновено на любимия си висок стол, а просто седна на една празна кутия от бисквити, подпря брадичка на коляно и така се умълча, че накрая господин Хобс вдигна очи от вестника и го погледна въпросително.

— Здравсти! — повтори той.

Седрик събра всички сили.

— Господин Хобс — каза малкият лорд, — спомняте ли си за какво говорихме вчера сутринта?

— Ами... — започна господин Хобс, — комай беше за Англия.

— Да — каза Седрик, — и по-специално, когато Мери дойде да ме вземе, помните ли?

Господин Хобс разтри бавно тила си.

— Ставаше реч за кралица Виктория и за нейната аристокрация.

— Да — каза Седрик, този път доста по-колебливо. — И... и за графовете, помните ли?

— Ами, да — отвърна му господин Хобс, — и тях ги позасегнахме мъничко, така си беше!

Седрик се изчерви чак до корените на русите си къдри. За пръв път в живота си се чувстваше така объркан и засрамен. Тежеше му мисълта, че господин Хобс най-вероятно също ще се почувства така.

— Вие казахте — продължи Седрик, — че няма да ги оставите да ви се мотаят пред очите.

— И още как! — тросна се господин Хобс. — Съвсем сериозно си го мислех. Нека само да се опитат!

— Господин Хобс — каза малкият лорд, — един от тях ви се мотае пред очите точно в този момент!

Господин Хобс за малко не подскочи от стола си.

— Какво?! — възкликна той.

— Да — заяви Седрик с полагащата се скромност. — Аз съм, или по-скоро ще стана един от тях. Не бих искал да ви мамя.

Господин Хобс изглеждаше раздразнен. Той се изправи рязко и отиде да погледне термометъра.

— И твоето термометърче е ударило в тавана — каза той и се обърна, за да огледа по-внимателно своя млад приятел. — Денят е доста горещ! Как се чувстваш? Боли ли те нещо? Откога се чувстваш така?

Господин Хобс сложи огромната си длан върху русата главица на момчето. Той също се бе почувствал по-объркан от всякога.

— Благодаря ви — каза Седрик. — Нищо ми няма. Главата ми е съвсем в ред. Съжалявам, но това е самата истина, господин Хобс. Затова Мери дойде да ме вземе. Господин Хавишъм казал на мама, а той е адвокат.

Господин Хобс се отпусна на стола и избърса челото си с носна кърпичка.

— Един от двама ни е получил слънчев удар! — въздъхна той.

— Не — отвърна му Седрик, — нищо подобно. Господин Хавишъм е дошъл чак от Англия, за да ни уведоми. Моят дядо го е пратил.

Господин Хобс се взря с див поглед в малкото невинно и сериозно лице пред себе си.

— Кой е дядо ти? — попита той.

Седрик бръкна в джобчето си и внимателно извади оттам парче хартия, на което с неговия закръглен, необичаен почерк беше изписано нещо.

— Никак не ми беше лесно да го запомня, затова си го записах — каза той. После прочете бавно: — „Джон Артър Молиню Ерол, граф на Доринкорт“. Това е името му. Той живее в замък, дори в два или три

замъка, струва ми се. А татко ми, който умря, е бил неговият най-малък син. Татко нямало да стане граф, ако двамата му по-възрастни братя не били умрели. Но сега всички са мъртви и не е останал никой освен мен, съвсем никой, и затова ще трябва аз да стана граф. Ето защо моят дядо е изпратил хора да ме върнат обратно в Англия.

На господин Хобс май му ставаше все по-горещо и по-горещо. Той бършеше начесто челото си и дишаше тежко. Изглежда започваше да осъзнава, че се е случило нещо извънредно важно, но колчем погледнеше към невинното, напрегнато лице на малкото момче, седнало върху кутията от бисквити, той виждаше, че невръстният му приятел не се е променил ни най-малко. Седи си беше все същото красиво, жизнерадостно и смело хлапе. От къде на къде, мътните да го вземат, точно той се бе оказал потомствен лорд? Още повече го изумяваше простичкия, неподправен начин, по който малкият му бе съобщил новината, явно без да осъзнава съвсем ясно какво го очаква занапред.

— Ка... как каза, че ти било името? — попита господин Хобс.

— Седрик Ерол, граф Фаунтлерой — отвърна му Седрик. — Поне така ме нарече господин Хавишъм. Когато влязох в гостната той каза: „Значи това бил малкият лорд Фаунтлерой?“.

— Мът... мътните да ме вземат! — каза господин Хобс.

Това беше дежурното му възклицание за особено неочаквани новини или събития. И този път не му бе хрумнало нищо по-добро и как иначе, всичко това беше толкова необичайно.

Както обикновено Седрик реши, че възклицанието на господин Хобс си е съвсем на място. Уважението и обичта му към възрастния мъж бяха толкова големи, че той се възхищаваше на всяка негова забележка. Седи вече бе опознал хората достатъчно, за да се досеща, че господин Хобс е един необикновен човек. Вярно, той се различаваше доста от майка му, но тя все пак беше дама, а дамите винаги се различаваха от джентълмените.

Седрик погледна тъжно господин Хобс.

— Англия е много далеч оттук, нали? — попита той.

— Отвъд Атлантическия океан — отвърна му господин Хобс.

— Точно това е най-лошото — каза Седрик. — Вероятно няма да можем да се видим доста време. Не ми се иска дори да мисля за това, господин Хобс.

— И най-добрите приятели понякога се разделят — каза господин Хобс.

— Е — въздъхна Седрик, — ние с вас сме приятели вече толкова години, нали така?

— Още откакто се роди — съгласи се господин Хобс. — Беше едва на шест месеца, когато се появи за пръв път на тази улица.

— Тогава и през ум не ми минаваше, че ще стана граф! — тъжно отбеляза Седрик.

— А няма ли някакъв начин да се измъкнеш? — попита господин Хобс?

— Боя се, че няма. Мама ми каза, че татко също би искал да постъпя така. И щом ми се налага да бъда граф, ще опитам поне едно нещо — да бъда добър граф. Няма да ставам тиранин. И ако се случи отново да има война с Америка, ще се опитам да я прекратя.

Седрик и господин Хобс си говориха дълго и сериозно. След като преодоля първоначалния шок, господин Хобс вече далеч не беше толкова враждебен, колкото би могло да се очаква. Изумлението му отстъпи място на порой от въпроси и тъй като малкият лорд бе в състояние да отговори само на няколко от тях, бакалинът като сведущ на тема графове, маркизи, недвижими имоти и прочие взе инициативата в свои ръце и сам обясни на Седрик куп неща по начин, който сигурно би оставил адвоката, господин Хавишъм, в пълно недоумение.

Така или иначе недоумението не подмина господин Хавишъм. Той бе прекарал целия си живот в Англия и никак не бе готов да приеме тъй лесно американците и техните привички. Господин Хавишъм поддържаше професионални отношения с графа на Доринкорт от близо четиридесет години и знаеше всичко за неговите имоти, за огромното му състояние и за неговото влияние в обществото. И интересът му към малкото момче беше също тъй строго професионален и лишен от емоции, като към бъдещ граф на Доринкорт. Господин Хавишъм бе съвсем наясно с разочарованието на стария граф от неговите двама по-възрастни сина, за буреносната ярост, която го бе обзела при вестта за американския брак на капитан Седрик, и също така съзнаваше, че той все още не е простил на неговата миловидна вдовица и едва ли ще намери някога за нея други думи освен обиди или студени, жестоки обръщения. Графът

продължаваше да настоява, че тя е просто едно обикновено американско момиче, което е скроило клопка на сина му и го е уговорило да се ожени за него, тъй като е знаело, че той е син на английски граф. Преди да отпътува за Америка, семейният адвокат на свой ред също бе почти убеден, че нещата стоят точно така. През живота си той се беше срещал с твърде много себелюбиви и безскрупулни хора и не хранеше ни най-малка симпатия към американците. Първото чувство, което го споходи, след като се озова на тихата малка уличка, бе сериозно объркване. Самата мисъл, че бъдещият собственик на замъците Доринкорт, Уиндъм Тауърс и Корлуърт, както и на всички останали бляскави имения, е могъл да се роди в някаква незначителна къщурка, построена редом със зарзаватчийница, беше шокираща. Интересно как ли изглеждаха майката и детето. Господин Хавишъм почти се стресна от предстоящата си среща с тях. Той си бе извоювал подобаващо уважение в благородното семейство, чийто правни дела бе обслужвал толкова години наред, и сега му беше някак обидно, че ще трябва да се разправя с подобна вулгарна и сребролюбива персона, каквато вероятно щеше да се окаже майката на наследника. Тя най-вероятно не хранеше ни най-малко уважение към родината и благородническата титла на своя покоен съпруг. А тази титла беше толкова древна и достолепна, че господин Хавишъм благоговееше пред нея, макар да бе просто един праволинеен, студенокръвен и делови адвокат.

След като Мери го въведе в малката гостна, той се огледа критично наоколо. Стаята беше семпло мебелирана, но не и лишена от домашен уют. Липсваха евтините, безвкусни орнаменти, както и глуповатите, крещящи картини, така характерни за домовете на хората от средната класа. Няколкото стенни украшения, които забеляза, бяха подбрани с вкус. Същото можеше да се каже и за останалите красиви предмети, пръснати тук и там, някои от които вероятно бяха дело на сръчните ръце на домакинята.

— Дотук не е никак зле — каза си адвокатът, — вероятно вкусът на капитана си е казал думата.

Но когато госпожа Ерол се появи в стаята, той започна да си мисли, че не е изключено и тя да има нещо общо с подредбата. Единствено възрастта и вродената му, закалявана с годините сдържаност, го предпазиха да не впери изумено поглед в младата,

изискана жена. Тя изглеждаше толкова сдържано елегантна в строгата си черна рокля, подчертаваща стройната ѝ фигура, подходяща по-скоро на младо момиче, отколкото на майка на седемгодишен син. Лицето ѝ бе красиво и нежно, все още по младежки свежо, но и тъжно, белязано от онова крехко ранимо изражение, което се бе настанило трайно върху него след смъртта на любимия съпруг. Седрик познаваше добре това изражение. То се стопяваше тъй рядко и винаги само за няколко кратки мига, докато двамата си играеха или разговаряха за нещо приятно, или пък след като бе употребил някоя старомодна, трудно произносима дума, научена от вестниците или от разговорите с господин Хобс. Седрик обичаше да използва дълги думи и истински се радваше, когато това разсмиваше майка му, макар да не можеше да разбере кое им е смешното.

С течение на годините семейният адвокат се бе научил като част от професията си да разпознава безпогрешно от пръв поглед хорските характери и още щом зърна майката на младия наследник, той разбра, че старият граф е допуснал ужасна грешка като е решил, че тя е вулгарна и безскрупулна жена. Господин Хавишъм така и не бе успял да се ожени, не бе успял дори да се влюби, но сега бе напълно убеден, че в съзнанието на това чаровно, младо същество с галещ слуха глас, дори за миг не се е мяркала мисълта за каквато и да било изгода от брака с капитан Ерол. Старият адвокат разбра, че госпожа Ерол едва ли ще му създаде никакви проблеми и започна да си мисли, че всъщност малкият наследник може да не се окаже чак такова проклятие за своето семейство. Освен това при такъв представителен баща и толкова красива майка, момчето щеше да е дори с много приятна външност.

Когато за пръв път съобщи на госпожа Ерол за какво е дошъл, тя пребледня като платно.

— О — възкликна тя, — нима се налага да ми го вземете? Ние сме така привързани един към друг. В него е цялото ми щастие! Той е всичко, което имам. Направих всичко, за да бъде добра майка. — Красивото ѝ младо лице трепна и в очите ѝ се надигнаха сълзи. — Вие не знаете какво е той за мен!

Адвокатът се прокашля.

— Длъжен съм да ви предупредя — каза той, — че графът на Доринкорт не е особено дружелюбно настроен към вас. Той е един стар човек и предразсъдъците му са невероятно силни. Той никога не е

харесвал Америка и американците и страшно се ядоса, когато научи за брака на сина си. Съжалявам, че точно на мен се пада неприятното задължение да ви кажа всичко това, но трябва да добавя още, че той е непоколебим в желанието си да не се среща с вас. Неговите планове са младият лорд Фаунтлерой да заживее с него и да бъде възпитан под негов надзор. Графът е особено привързан към замъка Доринкорт и прекарва по-голямата част от времето си там. Той страда от лесновъзбудима подагра и не обича Лондон. По тази причина лорд Фаунтлерой ще живее почти през цялото време в Доринкорт. Графът ви предлага за ваш дом Корт Лодж, който е недалеч от замъка. Той ви предлага още подobaваща рента. На лорд Фаунтлерой ще бъде позволено да ви посещава. Проблемът е, че вие няма да можете да го посещавате и няма да ви бъде позволено дори да прекрaчвате границите на парка на замъка Доринкорт. Видите ли, на практика вие няма да бъдете разделена от сина си и повярвайте ми, мадам, условията далеч не са толкова сурови, колкото... колкото можеха да бъдат. Убеден съм, че сама разбирате предимствата на обкръжението и възпитанието, които ще бъдат осигурени на лорд Фаунтлерой.

Господин Хавишъм почувства лек пристъп на паника при мисълта, че тя може да се разплаче, както добре знаеше, че биха направили доста жени.

Но тя не се разплака. Просто отиде до прозореца и постоя там няколко мига, загледана навън. Очевидно правеше всичко възможно, за да се овладее.

— Капитан Ерол много обичаше Доринкорт — каза накрая младата жена. — Той обожаваше Англия и всичко английско. Моят съпруг страдaше неимоверно от това, че е разделен завинаги с дома си. Той се гордееше със своя дом и със своето име. Сигурно би пожелал... убедена съм, че би пожелал синът му да опознае това красиво старо място и да бъде възпитан по начин, съответстващ на бъдещото му положение в обществото.

После тя се върна на масата и погледът ѝ се спря деликатно на господин Хавишъм.

— Такава би била волята на моя съпруг. Така ще бъде най-добре за моето малко момченце. Знам... убедена съм, че графът няма да бъде така злонамерен, че да опита да откъсне Седрик от мен и да го накара да ме намрази. Знам също, че дори да опита, това няма да доведе до

нищо, защото моето момче прилича твърде много на своя баща. Седи е добронамерен и любящ по природа, а чувствата му са неподправени. Той ще ме обича дори да сме разделени и да се виждаме рядко. Така и страданието ми ще бъде поносимо.

„Тя мисли твърде малко за себе си“ — помисли си адвокатът. „Дори не се опита да извлече каквато и да било изгода за себе си.“

— Мадам — каза той на глас, — моите уважения за загрижеността ви. Вашият син ще ви бъде благодарен, когато стане мъж. Искам да ви уверя, че лорд Фаунтлерой ще бъде под сигурна опека и ще се чувства наистина като в свой роден дом. Графът на Доринкорт ще бъде загрижен за неговата сигурност и удобства не по-малко от вас самата.

— Надявам се — каза крехката, тъй ранима на вид майка с почти сломен глас, — че неговият дядо ще го обича истински. Седи се привързва толкова лесно и винаги е бил обграждан с толкова любов.

Господин Хавишъм отново се прокашля. Беше му малко трудно да си представи стария, тормозен от подаграта и твърде избухлив лорд като любящ дядо. И все пак графът на Доринкорт вероятно осъзнаваше, че ще е в негов интерес да се отнася подобаващо към детето, което ще го наследи един ден. Освен това, ако Седи притежаваше дори част от качества на благородния си баща, неговият дядо със сигурност щеше да се гордее с него.

— Лорд Фаунтлерой ще се чувства добре в Доринкорт, убеден съм в това — отвърна ѝ той. — Именно затова графът пожела вие да живеете достатъчно наблизко, за да се срещате често със сина си.

Адвокатът не мислеше, че ще е особено удачно да цитира точните думи на графа, които не бяха нито учтиви, нито любезни. Всъщност през цялото време му се налагаше да превежда изявленията на своя работодател, касаещи майката на наследника, на далеч по-въздържан и възпитан език.

Новият лек шок за господин Хавишъм дойде след като госпожа Ерол помоли Мери да намери Седрик и прислужницата ѝ каза къде е той в момента.

— Шъ го намеря, гуспожо, има си хас — каза тя. — Дъ пукна, ако ней с гусподин Хобс ей в тъз минутка. Кукнал сей на онзи високия стол сред сапуня и свещите и двам'та с бакалина пак си хортуват за пулитика.

— Господин Хобс го познава още от самото му раждане — каза госпожа Ерол на адвокатата. — Той е много мил със Седи и двамата са големи приятели.

При спомена за бакалията, която бе мярнал пътьом, и за зарзаватчийницата с подредените направо върху земята сандъци с ябълки и домати, господин Хавишъм отново изпита известни съмнения. В Англия синовете на благородниците не се сдружаваха с разни продавачи. Стори му се твърде възможно малкият да е усвоил вече някои твърде лоши привички и маниери, присъщи на подобна лоша среда. А едно от най-горчивите разочарования в живота на стария граф бяха именно пораженията, които подобна лоша среда бе нанесла върху възпитанието на двамата му по-възрастни сина. Нима щеше все пак да се окаже, че това момче прилича повече на своите покойни чичовци, отколкото на баща си?

Мислите на господин Хавишъм продължиха да текат все в тази нерадостна посока, докато детето не влезе в стаята. Всъщност, когато вратата неочаквано се откряна, адвокатът дори се сепна за секунда. Но когато Седрик се появи и хукна към майка си, възрастният господин се почувства така, че онези, които го познаваха по-отдавна, биха го определили като твърде непривично за него. Можеше да се каже, че през целия си живот господин Хавишъм не бе изпитвал такъв порив на светли чувства. Пред него от плът и кръв тичаше най-прекрасното малко момченце, което някога бе виждал. Красотата на малкия беше почти нереална. То имаше силно, стройно и грациозно телце и ангелски черти. Държеше главицата си изправена и излъчваше някак по детски мъжественост и достойнство. Приликата с баща му беше изумителна. Седрик бе наследил златистата коса на баща си и топлите кафяви очи на майка си, но без тъгата и болката. Неговите очи бяха невинни и безстрашни. Той гледаше така на света, сякаш никога не се бе съмнявал или боял от нещо.

„Това е най-красивото дете с благородно потекло, което някога съм виждал“ — беше първата мисъл на господин Хавишъм. На глас той каза само:

— Значи това е малкият лорд Фаунтлерой.

С всяка изминала минута господин Хавишъм се дивеше все повече и повече на малкия лорд. Той знаеше твърде малко за децата, макар да им се бе нагледал в Англия — изискани, красиви, бляскави

момченца и момиченца, за които неотклонно се грижеха техните възпитатели и гувернантки, понякога плахи, друг път досадно немирни, но никога достатъчно интересни, за да привлекат вниманието му. Може би деловият интерес го бе накарал да се вгледа по-внимателно в Седрик, но така или иначе това дете го заинтригува като никое друго досега.

Седрик не знаеше, че е наблюдаван толкова настойчиво и се държеше както обикновено. Той се здрависа с господин Хавишъм по обичайния дружелюбен начин и отговори на въпросите му със същата готовност, с която отговаряше и на господин Хобс. Седи не беше нито срамежлив, нито пък твърде дързък. Докато говореше с майка му, господин Хавишъм забеляза, че малкият ги слуша с учтивото внимание, присъщо на възрастните.

— Той ми изглежда толкова зрял за годините си — каза той на госпожа Ерол.

— И мисля, че наистина е, особено за някои неща — отвърна му тя. — Винаги научава нещата бързо и е израснал предимно в средата на възрастни хора. Има и един доста забавен навик, да използва дълги думи и фрази, които е прочел в книгите или е чувал по някакъв повод. Едновременно с това много обича да си играе. Струва ми се, че е доста умен, но все пак си е съвсем нормално дете.

При следващото си посещение господин Хавишъм лично се убеди във верността на последното твърдение. Когато каретата му сви зад ъгъла, той зърна група малки момчета, които очевидно бяха доста развълнувани от нещо. Две от тях се канеха да се надбягват и единият малък атлет се оказа не кой да е, а Негово Превъзходителство лорд Фаунтлерой. Нещо повече, Седи определено беше най-шумният хлапак в компанията. Той бе застанал рамо до рамо с другото момче, стъпил уверено с едното си краче напред, досущ като истински спринтьор.

— Готови! — извика момчето, което бе поело ролята на съдия. — Старт!

Господин Хавишъм неволно се надвесил през прозорчето на каретата си, подтикван от странно за него любопитство. Малкият лорд просто полетя напред. Стройните му крачета го понесоха устремно към финала, а приведената напред главицата пореше въздуха с развети къдрици.

— Давай, Сед Ерол! — викаха момчетата, ръкомахаха и подскачаха от възбуда. — Давай, Бил Уилямс! Хайде, Седи! Хайде, Били! Ура-а!

— Определено си мисля, че той ще спечели — каза господин Хавишъм. Хлапетата се движеха почти рамо до рамо, но Седи набираще преднина с всяка следваща секунда. — Не знам какво ме е прихванало, но толкова ми се иска той да спечели — някак виновно каза адвокатът, след като се прокашля.

В този миг се разнесе див момчешки вик. С един последен, неистов скок бъдещият граф на Доринкорт бе успял да се добере първи до финалната линия, не повече от две секунди преди запъхтияният Били Уилямс също да се озове там.

— Три пъти ура за Седи Ерол! — викнаха момчетата. — Ура за Седи Ерол!

Господин Хавишъм бързо се прибра обратно в каретата и се облегна, а на лицето му се изписа суховата, но доволна усмивка.

— Браво, лорд Фаунтлерой! — тихичко каза той.

Когато каретата спря пред къщата на госпожа Ерол, щастливият победител вече се задаваше, съпроводен от ликуващата си свита. Седрик вървеше рамо до рамо с Били Уилямс и двамата си говореха за нещо. Овалното му, малко лице бе почервенияло като домат, русите къдрици бяха полепнали по горещото му, изпотено челце, а ръцете си бе пъхнал гордо в джобовете.

— Виж сега — тъкмо казваше той, очевидно опитвайки се да направи загубата по-лека за своя съперник, — мисля, че аз спечелих, защото краката ми са малко по-дълги от твоите. Сигурно е затова. Освен това съм с три дни по-голям от теб, което също ми дава предимство. Аз съм с цели три дни по-голям от теб.

Изглежда това тълкувание на събитията ободри Били Уилямс дотолкова, че той успя дори да се усмихне и да се почувства почти като победител. Очевидно Седи Ерол притежаваше уменията да успокоява хората. Дори докато се носеше на крилете на победата, той не забравяше, че победеният едва ли се чувства така щастлив като него и че най-вероятно също му се иска да си мисли, че би могъл да спечели при други условия.

През онази сутрин господин Хавишъм проведе доста дълъг разговор с победителя в състезанието, разговор, при който онази

същата суховата усмивка почти не слизаше от лицето на възрастния мъж, а костеливата му ръка честичко потъркваше приятелски брадичката на момчето.

Госпожа Ерол предпочете да излезе от гостната, за да остави Седрик и адвоката насаме. Отначало господин Хавишъм се чудеше какво точно да каже на своя малък събеседник. Беше си наумил най-напред да го запознае с няколко важни неща, свързани с първото му посещение при графа на Доринкорт, неговия дядо, както и да го подготви за сериозната промяна, която щеше да настъпи в живота му. Явно беше, че Седрик няма и най-малка представа за онова, което му предстои да види след пристигането в Англия, както и за новия дом, който го очаква там. Той дори още не знаеше, че майка му няма да живее под един покрив с него. Бяха решили, че ще е по-добре да изчакат Седрик да преодолее първия шок, преди да му съобщят и тази новина.

Господин Хавишъм се разположи в едно кресло близо до отворения прозорец. Срещу него в друго, още по-голямо кресло бе седнал Седрик. Той се бе наместил удобно в дебрите на изисканата мебел, краката му бяха кръстосани, ръцете затъкнати дълбоко в джобовете на панталонките, а русата му косица се бе пръснала по меката тапицерия на облегалката. Малкият лорд гледаше господин Хавишъм с подobaваща за сериозен събеседник замислена физиономия. След като госпожа Ерол напусна гостната, Седрик като че ли се вгледа по-внимателно в господин Хавишъм, сякаш искаше да го опознае по-добре. В същото време господин Хавишъм на свой ред се опитваше да прецени по-точно бъдещия наследник. Той така и не можеше да реши как точно би трябвало да започне разговора си с едно момче, облечено в три четвърти панталонки и обуто с червени чорапки, което току-що бе спечелило вълнуващо състезание.

Най-неочаквано Седрик сложи край на притесненията му, като сам подхвана разговора.

— Вижте — каза той, — аз всъщност не знам какво е това граф.

— Наистина ли? — попита го господин Хавишъм.

— Да — отвърна му Седи, — и смятам, че ако едно момче ще става граф, то би трябвало да знае какво значи това, не мислите ли?

— М-да... така е — съгласи се адвокатът.

— Нали няма да имате нищо против — започна Седи с нужната нотка на уважение в тона си, — да ми... (понякога той се задъхваше при произнасянето на по-дълги фрази) да ми обясните. Как така се става граф?

— Като начало, по волята на краля или на кралицата — каза господин Хавишъм. — Обикновено тази титла се дава за вярна служба към суверена, или за някоя голяма заслуга.

— О — възкликна Седрик, — точно като президента.

— Нима? — каза господин Хавишъм. — Така ли избирате вашия президент?

— Да — отвърна му радостно Седи. — Когато един човек е много добър и знае страшно много, тук го избират за президент. После има шествия с факли, свирят оркестри и всички произнасят речи. Случвало ми се е да мисля, че мога да стана президент, но никога не съм предполагал, че ще стана граф. Не знам за графовете... — каза той малко сърдито, не чак толкова, че да обиди господин Хавишъм, но достатъчно, за да му намекне, че не му се иска много да става граф. — Ако знаех достатъчно за тях, може би щеше да ми се прииска да стана граф.

— Доста по-различно е от това да бъдеш президент — каза господин Хавишъм.

— Така ли? — попита Седрик. — Как по-точно? Без факелните шествия?

Господин Хавишъм също кръстоса крака и допря бавно върховете на пръстите на двете си ръце. Той си помисли, че вероятно е дошъл моментът за едно далеч по-обстойно обяснение.

— Графът... е много важна личност — започна той.

— Значи е президент! — намеси се веднага Седи. — Факелните шествия са дълги по пет мили, има фойерверки и свирят оркестри! Господин Хобс ме е водил на едно факелно шествие.

— Графът — продължи господин Хавишъм далеч по-неуверено, — често има древно благородно потекло...

— Какво е това? — прекъсна го Седи.

— Много старо семейство, изключително старо.

— А-ха! — каза Седрик и заби ръце още по-дълбоко в джобовете си. — Сигурно точно като продавачката на ябълки до парка. Бих казал, че и тя има древно по... потекло. Толкова е стара, че е чудно как още я

държат краката. Сигурно е на сто години, струва ми се, и въпреки това си стои там дори когато навън вали. Аз я съжалявам, другите момчета също. Били Уилямс веднъж имаше почти цял долар и аз го помолих да купува всеки ден от нея ябълки за по пет цента и така докато му свършат парите. Това правеше близо двацет дни, но след седмица на него му омръзнаха ябълките. После обаче, за мой късмет, един господин ми даде петдесет цента и аз продължих да купувам ябълки вместо Били. Няма как да не съжалиш някой, който е толкова беден и има толкова древно по... потекло. Тя казва, че костите е наболяват от годините и когато вали става дори още по-лошо.

Господин Хавишъм се усети почти безнадеждно объркан, след като погледна невинно-сериозното изражение на своя невръстен събеседник.

— Боя се, че не ме разбра съвсем правилно — уточни той. — Искан да кажа, че името на подобно семейство е познато на света от доста дълго време, да речем от няколкостотин години. През цялото

това време хората с такова име са се ползвали с уважението на обществото и са заемали важно място в историята на страната.

— Като Джордж Вашингтон — каза Седи. — Откак се помня все чувам по нещо за него, а той е бил на този свят далеч преди това. Господин Хобс казва, че той никога няма да бъде забравен. Заради Декларацията на Независимостта и 4-ти юли. Видите ли, той е много смел човек.

— Първият граф на Доринкорт — натърти господин Хавишъм леко раздражено, — е бил посветен в графство преди четиристотин години.

— Я виж ти! — каза Седи. — Доста време е минало оттогава! Вие казахте ли на Миличка за това? Тя сигурно много ще се учуди. Ще ѝ кажем още щом се появи. Тя обича любопитните истории. Какво прави един граф след като го посветят?

— Голяма част от тях са помагали в управлението на Англия. Други са били храбри мъже и са се сражавали във великите битки на миналото.

— И аз искам да се сражавам — заяви Седи. — Моят татко беше войник, освен това беше много смел мъж — смел колкото Джордж Вашингтон. Може би беше толкова смел, защото е щял да стане граф, ако не беше умрял. Радвам се, че графовете са смели. Това е голямо пре'мущество (сложната думичка му се изплъзна), да бъдеш смел човек. Аз преди се страхувах от някои неща, от тъмното например. Но после си помислих за войниците на Революцията и за Джордж Вашингтон... и така се избавих от страха.

— Има и друго едно предимство да си граф... поне в някои случаи е преимущество — каза бавно господин Хавишъм. Лицето му придоби доста странно изражение и той впери пронизателния си поглед в момчето. — Някои графове имат доста пари.

Адвокатът беше любопитен да разбере дали неговият малък приятел осъзнава силата на парите.

— Това не е никак зле — отбеляза невинно Седрик. — И аз бих искал да имам доста пари.

— Нима? — попита господин Хавишъм. — И защо са ти?

— Ами... — започна Седи, — има толкова много неща, които един човек може да направи, когато има пари. Продавачката на ябълки, например. Ако бях много богат, щях да ѝ купя една малка палатка, за

да се подслони в нея, и мъничка печка също, и после щях да ѝ давам по един долар всяка сутрин, когато вали, за да може да си позволи да остане вкъщи. И после... о, щях да ѝ купя и шал. Видите ли, тогава костите нямаше да я болят толкова зле. Нейните кости не са като нашите, болят я, когато се движи. Много е неприятно да те болят костите. Ако бях достатъчно богат, за да ѝ купя всичко това, костите ѝ сигурно щяха да се оправят.

— Ъ-хм — каза господин Хавишъм. — И какво още ще направиш, ако станеш богат?

— О, още страшно много неща. Разбира се, първо ще купя на Миличка куп хубави неща — малко несесерче за игли и ветрила, и златен напръстник, и златни пръстени, и една енциклопедия, и карета, за да не ѝ се налага да чака уличните коли. Ако харесваше розовите копринени рокли, щях да ѝ купя от тях, но тя обича най-много черните. Искам да я заведа в някой голям магазин, за да може да огледа роклите там и да си избере. После за Дик...

— Кой е Дик? — попита господин Хавишъм.

— Дик е ваксаджия — отвърна му Негово Невръстно Превъзходителство бъдещият граф. Седрик неусетно се увеличаваше в намислянето на все нови и нови примамливи планове. — Той е един от най-добрите ваксаджии, които някога съм познавал. Работи на един уличен тгъл в центъра. Познавам го от години. Веднъж, когато бях много малък, се разхождахме двамата с Миличка и тя ми купи една прекрасна топка, от тези дето подскачат. Аз си се разхождах и си топах топката, но я изпуснах и тя се търкулна точно в средата на улицата, където имаше толкова много коне и карети. Аз много се ядосах и започнах да плача, нали тогава бях още много малък. Бяха ми облекли шотландска поличка, а Дик тъкмо лъскаше обувките на един човек и ми каза „Здрасти!“ и после изтича между конете, взе моята топка, избърса я в палтото си, даде ми я и ми каза: „Няма нищо, малкия“. Миличка много му се зарадва, аз също, и оттогава всеки път щом минехме край него, спирахме да си поприказваме. Той ми казва „здрасти“ и аз му казвам „здрасти“ и после си приказваме по мъничко. Дик все ми разправя как върви бизнесът. Но напоследък хич не върви добре.

— И какво би искал да направиш за него? — поинтересува се адвокатът, потривайки брадичката си. На лицето му пак се бе изписала

онази странна усмивка.

— Ами... — започна лорд Фаунтлерой, но спря, за да се намести по-удобно в креслото и да заеме някоя по-бизнесменска поза. — Ще изкупя Джейк.

— А кой е Джейк? — попита господин Хавишъм.

— Той е съдружникът на Дик, само дето човек не би могъл да си намери по-лош съдружник от него! Дик казва така. Джейк хич не допринася за бизнеса и хич не е точен. Той само лъже и това вбесява Дик. И вие щяхте да сте бесен, тъй да знаете, ако лъскахте обувки до изнемога, и ако бяхте точен през цялото време, а вашия партньор хич не беше точен. Хората харесват Дик, обаче никак не харесват Джейк и затова някои от тях повече не се връщат. И тъй, ако бях богат, щях да изкупя дела на Джейк и щях да направя Дик шеф, а той казва, че да си шеф е голяма работа. После щях да му купя някои нови дрехи и нови четки, за да може да почне на чисто. Дик все казва, че всичко, което иска, е да започне на чисто.

Едва ли някой можеше да измисли по-невинен и убедителен начин, по който да разясни проблемите на един ваксаджия, примесвайки толкова улична реч с толкова загриженост и добра воля. Седрик нито за миг не се съмняваше, че неговият по-възрастен приятел ще приеме с готовност деловото му предложение. Господин Хавишъм все повече се увличаше от думите на момчето, макар и не защото го бе заинтригувала съдбата на Дик или на продавачката на ябълки. Далеч по-интересно за него бе откритието, че бъдещият наследник намира толкова време да мисли за доброто на своите приятели и в същото време почти е забравил за себе си.

— А има ли нещо... — започна адвокатът, — какво би направил за себе си, ако изведнъж станеш богат?

— Много неща! — реагира мълниеносно лорд Фаунтлерой. — Но преди това ще дам на Мери малко пари за Бриджит. Бриджит е сестрата на Мери. Тя има дванайсет деца и съпруг, който не може да работи. Тя идва тук и плаче, а Миличка ѝ дава разни неща в една кошница, и после Бриджит пак се разплаква и все повтаря: „Бог дъ въ пуживи, прикрасна гуспожо“. Мисля още, че господин Хобс би искал да си има златен часовник с верижка и лула от морска пяна. И чак тогава ще си направя компания.

— Компания?! — не успя да скрие изненадата си господин Хобс.

— Предизборна компания като тази на републиканците — обясни възбудено Седрик. — Ще купя факли и униформи, и куп други работи за всички момчета и за мен също. После ще маршируваме насам-натам и ще бъде толкова весело. Ето това бих направил за себе си.

Вратата се отвори и в гостната влезе госпожа Ерол.

— Съжалявам, че ми се наложи да ви оставя за толкова дълго — каза тя на господин Хавишъм, — но една нещастна жена, която е в голяма беда, дойде да ме види.

— Този млад джентълмен — каза господин Хавишъм, — тъкмо ми разказваше за някои свои приятели и за това какво би направил за тях, ако стане богат.

— Бриджит също е негова приятелка — каза госпожа Ерол. — Точно с нея си поговорихме в кухнята. Съпругът ѝ пак е получил ревматична треска.

Седрик тутакси слезе от необятното кресло.

— Мисля, че трябва и аз да се видя с нея — каза той. — Мъжът ѝ е свестен човек, когато се чувства добре. Задължен съм му, защото веднъж ми направи дървен меч. Той е много талантлив човек.

Седрик изтича навън, а господин Хавишъм се надигна от креслото си. Изглежда бе намислил нещо и искаше да го сподели. Поколеба се за миг, после се обърна към госпожа Ерол и каза:

— Преди да напусна Доринкорт имах важен разговор с Негово Превъзходителство графа, в който той ме запозна с едно свое по-специфично желание. Графът на Доринкорт пожела да опитам да настроя неговия внук положително спрямо бъдещия му живот в Англия и предстоящото запознанство с неговия дядо. Той ме инструктира да обясня на Негово Превъзходителство бъдещия граф, че тази промяна ще му донесе пари, с които той би могъл да си позволи някои любими детски удоволствия. Бе ми казано също, че ако малкият лорд изрази някакви по-конкретни желания, аз трябва да ги удовлетвори и да му обясня, че заслугата за това е на неговия дядо. Убеден съм, че графът едва ли е имал предвид нещо подобно, но ако това ще достави удоволствие на неговия бъдещ наследник, то аз съм готов да помогна на бедната жена, която вие споменахте.

За пореден път на господин Хавишъм се налагаше да перифразира думите на своя работодател. В действителност графът на

Доринкорт се бе изразил по следния начин:

„Накарай го да разбере, че мога да му дам всичко, което пожелае. Искам той да е наясно какво означава да си внук на графа на Доринкорт. Купи му всяка лъскава джунджурийка, която пожелае. Напълни му джобовете с пари и му кажи, че това са парите на неговия дядо.“

Мотивите на стария граф очевидно далеч не бяха тъй благородни и ако неговият наследник не се бе оказал същество с толкова чисто и любящо сърце, пораженията можеха да се окажат наистина сериозни. От друга страна майката на Седрик беше твърде добронамерена, за да заподозре нещо нередно. Тя изтълкува заръките на своя свекър като отчаян жест на един самотен, нещастен стар човек, чиито деца бяха умрели, и който сега искаше просто да бъде мил с нейното малко момченце, за да спечели неговата любов и доверие. Освен това огромно удоволствие ѝ достави мисълта, че Седи ще може да помогне на Бриджит. Беше наистина чудесно, че неочакваното наследство, което се бе паднало на нейното малко момче, щеше да му позволи да дари с добрината си онези, които най-много се нуждаеха от нея. Красивото ѝ младо лице се покри с непозната до скоро руменина.

— О! — каза тя. — Колко мило от страна на графа. Седрик толкова ще се зарадва! Той винаги е харесвал Бриджит и Майкъл. Те напълно заслужават подобен жест. Често ми се е искало да можех да им помогна повече. Когато е здрав, Майкъл работи много, но той е болен вече от доста време и са му необходими скъпи лекарства, топли дрехи и питателна храна. Убедена съм, че двамата с Бриджит няма да пропилят онова, което им бъде дадено.

Господин Хавишъм бръкна в широкия горен джоб на дрехата си и извади оттам голям бележник. Скулестото му лице бе придобило странно изражение. В действителност той се чудеше какво ли ще каже графът на Доринкорт, когато научи какво е било първото желание на неговия внук. Интересно наистина какъв ли щеше да е коментарът на този opak, словоохотлив и егоистичен стар благородник.

— Не знам дали осъзнавате — започна господин Хавишъм, — че графът на Доринкорт е изключително богат човек. Той може да си позволи да задоволи всеки каприз на момчето и несъмнено би му доставило удоволствие да разбере, че дори и най-скъпо струващите

прищевки на лорд Фаунтлерой са били удовлетворени. Моля, извикайте сина си и аз ще му дам пет лири, които да даде на тези хора.

— Това прави близо двадесет и пет долара! — възкликна госпожа Ерол. — За тях това ще бъде цяло състояние. Направо не мога да повярвам, че е истина.

— Определено е истина — каза господин Хавишъм с познатата си суховата усмивка. — В живота на сина ви настъпи сериозна промяна. Оттук нататък той ще държи в ръцете си огромна мощ и влияние.

— О! — извика удивената майка. — Той все още е толкова малък — едно съвсем мъничко момченце. Как бих могла да го науча да използва тази мощ разумно? Чувствам се почти изплашена. Моят мъничък, сладък Седи!

Адвокатът се прокашля деликатно. Закоравялото му старо сърце бе трогнато от ранимото, плахо изражение на тези прекрасни топли очи.

— Мадам — каза той, — доколкото мога да съдя от тазсутрешния ми разговор с лорд Фаунтлерой, бъдещият лорд на Доринкорт ще мисли за другите не по-малко, отколкото за своята благородна персона. Той наистина все още е само дете, но може да му се има пълно доверие.

След това майката на Седрик отиде да го доведе обратно в гостната. Господин Хавишъм дочу думите на момчето още преди то да се появи в стаята.

— Той има лесно простудим ревматизъм — обясняваше Седрик. — Този ревматизъм е от най-ужасните. И той се притеснява, че не му плащат пенсията редовно, и Бриджит казва, че това прави болките му още по-големи. А Пат можел да си намери работа в магазина, ако му купели нови дрехи.

Личицето на малкия лорд изглеждаше доста разтревожено, когато той се появи на вратата.

— Миличка ми каза, че искате да ме видите — каза той на господин Хавишъм. — Тъкмо си говорех с Бриджит.

Господин Хавишъм го погледна за миг. Той се почувства някак объркан и несигурен. Както бе споменала майката на Седрик, бъдещият граф беше все още едно съвсем малко момче.

— Графът на Доринкорт... — започна адвокатът и погледът му неволно потърси госпожа Ерол.

Майката на малкия лорд Фаунтлерой неочаквано коленичи пред него и нежните ѝ ръце обгърнаха по детски крехкото му телце.

— Седи — каза тя, — графът е твой дядо, баща на твоя татко. Той е много, много мил, обича те и иска ти също да го обичаш, защото неговите синове вече не са сред живите. Той иска да бъде щастлив и да направи хората край себе си щастливи. Той е много богат и иска да имаш всичко, което ти би пожелал. Графът е изпратил по господин Хавишъм много пари за теб. Можеш още сега да дадеш част от тях на Бриджит, достатъчно за да може тя да си плати наема и да купи за Майкъл всичко необходимо. Това не е ли чудесно, Седи? Твоят дядо е толкова добър. — И тя целуна нежната, поруменяла от изненада бузка на детето си.

Седрик погледна бързо майка си, а след това и господин Хавишъм.

— Мога ли да ѝ ги дам още сега? — извика той. — Още в тази минута? Тя тъкмо си тръгва.

Господин Хавишъм му подаде парите. Бяха няколко нови, чистички зелени банкноти, свити на спретнато руло.

Седи изхвърча от стаята.

— Бриджит! — чува радостния му вик, след като малкият влетя в кухнята. — Бриджит, почакай за минутка! Ето ти малко пари. Те са за теб и ти ще можеш да си платиш наема. Моят дядо ми ги даде. За теб и за Майкъл са!

— О, господарю Седи! — проплака Бриджит. — Тука има цели дваиспет долара. Къде е господарката?

— Мисля, че ще трябва да ѝ обясня лично — каза госпожа Ерол.

Тя също напусна гостната, а господин Хавишъм остана сам за известно време. Той отиде до прозореца и се загледа замислено към улицата. Представи си стария граф на Доринкорт, седнал в своята огромна, бляскава библиотека в замък, сърдит и самотен, заобиколен от лукс и разкош, но без да е успял да спечели чия да е любов, защото през целия си дълъг живот никога не бе обичал истински друг човек освен самия себе си. Графът беше егоист, обичаше да си угажда, беше арогантен и избухлив. През цялото време мислеше твърде много за графската си титла и за това как да си достави все нови и нови

удоволствия. Така и не му оставаше време да се замисли за другите хора. Всички преимущества, с които го облагодетелстваха благородното му име и високият му ранг, му се струваха просто оръдия за изпълнение на всевъзможни капризи и хрумвания. И сега, когато бе вече само един старец, годините прекарани в самоугаждане му бяха донесли единствено лошо здраве, раздразнителност и омраза към целия свят, който на свой ред също не си падаше по него. Независимо от блясъка, графът на Доринкорт се бе превърнал може би в най-необичайния благородник откак свят светува и със сигурност в най-самотния. Ако поискаше, той можеше да напълни замъка си с гости. Можеше да устрои разкошни вечери и пищни ловни увеселения, но знаеше, че хората, които биха приели поканата му, по-скоро щяха да го сторят от страх и нямаше да пропуснат да подхвърлят зад гърба му някоя и друга злъчна дума по негов адрес. Графът също се славеше със злия си език и отвратителния си характер и всички знаеха, че му доставя удоволствие да се подиграва с хората и да ги кара да се чувстват неудобно. Любимите му жертви обикновено бяха най-чувствителните, най-гордите или най-плахите измежду неговите познати.

Господин Хавишъм познаваше отлично слабостите на стария граф и тъкмо за него се бе замислил, докато съзерцаваше малката, тиха уличка. После в съзнанието му изникна жизнерадостното, красиво малко момче, седнало в огромното кресло, което разказва за приятелите си, за Дик, за продавачката на ябълки. Помисли си и за огромното, приказно състояние, което след време, за добро или зло, щеше да се озове в малките, силни ръчички, които малкият лорд обичаше да мушва дълбоко в джобчетата си.

— Той ще промени нещата — каза си адвокатът. — Наистина ще ги промени из основи.

Малко след това се появиха Седрик и майка му. Седи бе на седмото небе от радост. Той се настани отново на своето кресло, между майка си и господин Хавишъм, събра коленцата си и ги обгърна с ръце, както обичаше да прави, когато бе силно развълнуван. Лицето му просто сияеше от удоволствие при мисълта, че се е намерил изход от тежкото положение на Бриджит.

— Тя се разплака! — каза той. — Каза, че плаче от радост. Никога преди не бях виждал някой да плаче от радост. Моят дядо

трябва да е много добър човек. Не знаех, че е чак толкова добър. Май да си граф ще се окаже по-прием... приемливо, отколкото си мислех. Почти се радвам, почти съвсем се радвам, че ще ставам такъв.

ТРЕТА ГЛАВА

СБОГУВАНЕ С РОДНИЯ ДОМ

През следващата седмица Седрик все повече се убеждаваше, че никак не е лошо да си граф, макар и да не си даваше сметка какво точно означава това. Трудно му беше да осъзнае дори какво става всъщност. Едно поне бе вече разбрал от разговорите си с господин Хавишъм — почти нямаше негово желание, което да не може да бъде изпълнено. И тъй, желанията валяха едно след друго с такава скорост, че адвокатът на графа започваше да се обърква. В седмицата преди заминаването за Англия той направи куп странни неща. Дълго след това господин Хавишъм не можеше да забрави онази сутрин, в която двамата със Седрик отидоха да посетят Дик, както и следобеда, в който изумиха продавачката на ябълки с „древно потекло“ като се спряха пред нейната сергия и ѝ казаха, че ще получи палатка и печка, и шал, и сума, която ѝ се стори почти невероятна.

— Защото ще отивам в Англия, за да стана лорд — обясни ѝ приятелски Седрик. — Никак не ми се иска да си мисля за вашите кости всеки път, когато завали. Моите кости никога не ме болят и затова не знам колко лошо биха могли да болят нечийи кости, но много ви симпатизирам и се надявам, че ще се оправите.

— Тя е много добра продавачка на ябълки — каза момчето на господин Хавишъм, когато си тръгваха, оставили зад гърба си неочаквано забогатялата собственица на сергията почти без дъх от радост. — Веднъж, като паднах и си ожулих коляното, тя ми даде една ябълка, ей така без нищо. Оттогава все си спомням за нея. Никога не мога да забравя хората, които са били добри с мен.

На малкия лорд дори не бе хрумвало, че може да има хора, които са способни да забравят сторената им добрина.

Разговорът с Дик беше доста интересен. Той тъкмо се бе накарал здраво с Джейк и настроението му хич не беше добро. Когато Седрик най-спокойно му обясни, че са дошли, за да му дадат онова, за което ваксаджията беше мечтал цял живот, той едва не подскочи от изненада. Начинът, по който бъдещият граф на Доринкорт обикновено обявяваше целта на своето посещение, бе съвсем простиичък и неофициален. Прямотата на момчето поразяваше дори господин Хавишъм, който си бе избрал ролята на обикновен наблюдател. Когато научи, че неговият стар приятел е станал наследник на стара благородническа фамилия и

дори е заплашен от възможността да стане граф, ако живее достатъчно дълго, Дик зяпна така широко, че старата шапка се изхлузи от главата му и падна в прахта. Той я вдигна и се опита да каже нещо, но силите му стигнаха само за едно неразбираемо едносрично възклицание. Поне господин Хавишъм го счете за едносрично. Но Седрик го схвана безпогрешно.

— Ай’сти’а’бе! — Дик пое дълбоко въздух, разтърси глава и продължи: — К’во ще’н’дадеш?

Втората фраза затрудни дори опитния в общуването с ваксаджията Седрик, но след кратко замисляне той храбро се справи и с това изпитание.

— Отначало никой не можа да повярва — обобщил накрая събитията малкият лорд. — Господин Хобс реши, че съм получил слънчев удар. Тази работа с графството започва да ми харесва повече, отколкото си мислех и вече почти свикнах с нея. Този, който сега е граф — моят дядо — иска да правя каквото си пожелае. Беше чудесно, когато дадохме от парите на дядо ми на Дик, за да изкупи Джейк.

Дик наистина успя да изкупи дела на Джейк и стана пълноправен собственик на бизнеса си. Той си купи нови четки, страхотна нова табела и подходящи за целта нови дрехи. И той като продавачката на ябълки дълго след това не можеше да повярва, че късметът му се е усмихнал по такъв чудодееен начин. Отначало Дик си помисли, че е отлетял във ваксаджийския рай. Той бе вперил предано поглед в невръстния си благодетел и очакваше всеки момент да се събуди. Нещата станаха по-реални едва след като усети върху дланта си парите, които му бе дал Седрик и двамата си стиснаха ръцете.

— Ами, довиждане — каза накрая русокосото хлапе. Седрик се опитваше да бъде напълно спокоен, но гласът му трепна и той премигна с големите си кафяви очи. — Надявам се работата ти да върви добре. Съжалявам, че трябва да замина за Англия и да те оставя тук, но може би ще се върна някога, след като стана граф. Искан ми се да ми пишеш, защото винаги сме били добри приятели. Ако решиш да пишеш, ето адреса, на който да изпратиш писмото — и той му подаде късче хартия. — Името ми вече не е Седрик Ерол, а лорд Фаунтлерой. Довиждане, Дик.

Дик също премигна, но въпреки това ресниците не можаха да скрият навлажнените му очи. Той беше просто едно необразовано

ваксаджийче и му бе трудно да изрази онова, което чувстваше в онзи момент. Може би затова и не се опита да каже нещо, а само премигна няколко пъти и преглътна бучката, заседнала в гърлото му.

— Ще ми се да останеш — каза той с прегракнал глас. После погледна към господин Хавишъм и докосна козирката на шапката си. — Благодарство, гос'ине, затуй кует' напра'ихте за мене. Седи ми е един голям приятел, нищо чей толкоз малък.

Момчето и адвокатът се отдалечиха, но той продължаваше да ги следи със замъглен поглед, а бучката така и си остана на същото място в гърлото.

До деня на своето отпътуване Негово Превъзходителство прекарваше всяко свободно време с господин Хобс в бакалията. Бакалинът се чувстваше леко замаян и настроението му далеч не беше празнично. Отначало, когато неговият млад приятел му донесе своя прощален подарък — златен часовник с верижка, господин Хобс не можа да повярва на очите си. Той сложи елегантната кутийка на грубото си коляно и издиха няколко пъти гръмовно носа си.

— Там има нещо написано — каза Седрик, — вътре в кутийката. Лично казах на продавача да го напише. „На господин Хобс от неговия най-стар приятел, лорд Фаунтлерой, за да си мислите за мен, когато гледате колко е часът. Никога не ме забравяйте.“

Господин Хобс за пореден път издиха гръмовно носа си.

— Няма да те забравя — каза той със същия леко дрезгав глас като Дик. — Гледай и ти да не ме забравиш, като се намърдаш сред оная британска аристокрация.

— Няма да ви забравя, където и да се намърдам — отвърна му Негово Превъзходителство. — Най-щастливите си часове съм прекарал с вас. Или поне някои от най-щастливите. Надявам се да ми погостувате след известно време. Сигурен съм, че дядо ми много ще се зарадва. Може би дори лично ще ви напише покана, ако го помоля. Вие... вие нямате нищо против, че той е граф, нали? Искам да кажа, че няма да се откажете от поканата, само защото той е граф, нали така?

— Ще дойда да те видя — увери го тържествено господин Хобс.

И тъй, бе уговорено, че ако графът на Доринкорт лично покани господин Хобс да му погостува, то той ще загърби за няколко месеца републиканските си предразсъдъци и тутакси ще си стегне багажа.

Накрая всички приготовления бяха привършени. Дойде денят, в който сандъците бяха откарани до парахода, а после и часът, в който каретата спря пред вратата на малката къща. Седрик се почувства странно самотен. Майка му се бе затворила за известно време в стаята си и когато слезе по стълбите, очите ѝ изглеждаха големи и влажни, а прекрасните ѝ устни потръпваха леко. Седрик отиде при нея, тя се наведе, прегърна го и двамата се целунаха. Момчето усещаше, че нещо се е промъкнало между тях, но не можеше да разбере какво.

— Ние си я харесвахме тази малка къщичка, нали Миличка? — каза то. — И винаги ще си я харесваме?

— Да... да — отвърна му тихо тя. — Да, скъпи.

Двамата се качиха в каретата и Седрик се притисна към нея. После майка му се обърна да погледне за последен път къщата, а той погали ръката ѝ.

Скоро каретата се озова на пристанището, където цареше пълен хаос. Отвсякъде прииждаха коли и карети, от тях слизаха пътниците и с бърза крачка се отправяха към чакащия параход, стреснати, че може вече да са закъснели. Товарачи разнасяха насам-натам големи сандъци, моряците развиваха въжетата и търчаха по палубата, корабните офицери издаваха гръмогласни заповеди, мъже, жени и деца, едни в приповдигнато настроение, други подсмърчащи с кърпички в ръка, бързаха да се качат на парахода. Седрик откри за себе си куп нови интересни неща. Той оглеждаше с любопитство намотаните въжета, сгънатите платна и високите гладки мачти, които сякаш докосваха самото небе. Бъдещият лорд вече си мечтаеше за предстоящите разговори с моряците и тайничко се надяваше да измъкне от тях колкото се може повече информация на тема пирати.

Малко преди да отплават, Седрик се беше облегал на рейлинга на една от горните палуби, следеше съсредоточено шуращите се моряци и слушаше техните възбудени викове. Изведнъж погледът му се спря на една група от изпращачи. Сред тях бе настъпило неочаквано оживление. Някой отчаяно се опитваше да си пробие път сред тълпата. Оказа се, че е момче, което носеше нещо червено в ръката си. Беше Дик. С върховни усилия се озова до Седрик.

— Тичах по целия път насам — каза ваксаджийчето. — Дойдох тука да те видя. Работата върви от убаво по-убаво! Купих ти туй от парите, дет' ги изкарах само вчера. Можеш да се издокараш с т'ва сред

’ристукратите. Имаше си и хартия, ама я изтървах в навалищата. Замалко да не ме пуснат чак тука. Туй било кърпа за нос.

Цялото съобщение беше изрецитирано на един дъх. Звънна корабната камбана и Дик отскочи встрани от борда преди Седрик да успее да каже каквото и да било.

— Сбогом! — изпъхтя ваксаджията. — И непременно да се издокараш. — После се стрелна нанякъде и не след дълго Седрик го изгуби от погледа си.

Малкият лорд взе кърпичката в ръка и я огледа. Беше ушита от яркочервена коприна и извезана с лилави подкови и конски глави.

После се вдигна страшна врява. Изпращачите от пристана викаха на своите приятели на борда, а пътниците им отвърщаха на свой ред един през друг:

— Довиждане! Довиждане! Довиждане, стари ми друже! — и сякаш всички повтаряха едно и също: — Не ни забравяй. Пиши щом стигнеш в Ливърпул. Довиждане! Довиждане!

Седрик се надвеси над рейлинга и извика с все сила:

— Довиждане, Дик! Благодаря ти! Довиждане!

Големият параход се отдели от пристана и майката на Седрик спусна воалетката си. Хората на палубата се раздвижиха, но Дик продължаваше да вижда ясно златистите къдрици и детското лице на Седрик, който продължаваше да вика „Довиждане, Дик!“. После корабът малко по малко се скри зад хоризонта, за да отведе малкия лорд Фаунтлерой далеч от дома, в непознатата страна на неговите предци.

ЧЕТВЪРТА ГЛАВА

В АНГЛИЯ

По време на пътуването майката на Седрик за пръв път му каза, че неговият нов дом няма да бъде и неин. Мъката на малкото момче беше толкова голяма, че господин Хавишъм едва сега осъзна колко умно беше постъпил старият граф, като бе решил все пак да позволи на майката да живее близо до сина си и да се срещат често. Очевидно беше, че в противен случай малкият лорд не би понесъл раздялата. И все пак госпожа Ерол успя да обясни всичко на детето си с такава любов, накара го да повярва, че тя наистина ще бъде съвсем наблизко и накрая Седрик престана да се чувства потиснат от мисълта за предстоящата раздяла.

— Моята къща е недалеч от замъка, Седи — повтаряше тя, щом станеше дума за бъдещия им живот. — Съвсем, съвсем наблизко до новия ти дом и ти ще можеш да дотичваш всеки ден при мен, за да ме виждаш. Сигурна съм, че ще имаш много неща за разказване. Ще бъдем щастливи заедно! Мястото е прекрасно. Баща ти често ми е разказвал за него. Той го обичаше много и ти също ще го обикнеш.

— Щях да го обичам повече, ако и ти беше там — каза Негово Невръстно Превъзходителство с тежка въздишка.

Седрик се чувстваше доста объркан от това странно развитие на събитията. Така и не можеше да разбере защо „Миличка“ трябва да живее далеч от него.

— Бих предпочела да не му казваме засега истинската причина — настоя госпожа Ерол пред стария адвокат. — Той още не може да разбере правилно всичко. Истината ще му донесе само болка. Освен това съм убедена, че чувствата му към графа ще бъдат далеч по-силни, ако той не знае какво изпитва неговият дядо към мен в действителност. Седрик не познава омразата и строгостта и за него ще бъде голям удар да разбере, че някой би могъл да ме мрази. Предпочитам да изчакаме той да порасне и мисля, че така ще е по-добре и за графа. В противен случай между тях ще се издигне непреодолима стена.

И тъй, Седрик знаеше само, че има някаква мистериозна причина за това решение, причина, която той е още твърде малък за да разбере, но която ще му бъде обяснена, когато стане достатъчно голям. Малкият лорд бе наистина объркан като никога преди, но не това го плашеше най-много. След дългите разговори с майка му, в които тя го успокояваше настойчиво с добрата страна на настъпилата промяна, мрачната страна бе започнала постепенно да избледнява. И все пак господин Хавишъм продължаваше от време на време да вижда малкия благородник, седнал по познатия стар начин, загледан в морето с печално изражение, и го чуваше току да въздиша с неприсъща за едно дете тъга.

— Това не ми харесва — каза Седрик по време на един от по-сериозните си разговори с господин Хавишъм. — Не можете да си представите колко не ми харесва, но в този свят има толкова много неприятни неща и човек трябва да свикне с тях. Мери казваше така, а съм чувал и господин Хобс да го казва. А Миличка иска аз да се радвам, че ще живея с моя дядо, тъй като неговите деца са умрели и сега той е много тъжен. Човек, чиито деца са умрели толкова внезапно, заслужава съчувствие.

Едно от нещата, които харесваха най-много на хората, срещнали за пръв път младия лорд, беше добронамерената атмосфера, която малкият успяваше да придаде на разговорите с тях. Той беше тъй прекрасен с крехкото си стройно телце и русите си къдри, че за всеки бе истинско удоволствие да го слуша. Постепенно дори господин Хавишъм започна да изпитва непознато досега удоволствие от разговорите си с бъдещия наследник.

— Значи все пак ще се опиташ да се сприятелиш с графа — каза веднъж адвокатът.

— Да — отговори му малкият лорд. — Той ми е роднина, а човек, разбира се, трябва да харесва роднините си. Освен това той е толкова добър с мен. Когато някой направи толкова много неща за теб и иска ти да имаш всичко, което пожелаеш, трябва, разбира се, да го харесваш, дори да не ти е роднина. А когато някой роднина направи нещо такова за теб, е... тогава трябва да го харесваш много.

— А мислиш ли, че той ще те хареса? — попита господин Хавишъм.

— Е... — започна Седрик, — мисля, че ще ме хареса, защото аз също съм негов роднина. Освен това съм син на малкия му син и той, разбира се, трябва много да ме харесва, иначе нямаше да ми даде всичко, което поискам, и нямаше да ви изпрати да ме вземете.

— О, да — съгласи се адвокатът, — звучи ми логично.

— Да — каза Седрик, — така е, не мислите ли? Няма как един човек да не харесва своя внук.

В първите дни на пътуването повечето пътници страдаха от морска болест, но после прилошаването започна да им преминава и те все по-често излизаха на палубата, за да се изтегнат на шезлонгите и да погледат океана. Скоро всеки от тях знаеше наизуст романтичната история на малкия лорд Фаунтлерой и всеки държеше да се запознае лично с нейния герой. Междувременно Седрик кръстосваше палубите нашир и дълж, разхождаше се с майка си или с високия мършав адвокат, приказваше с моряците. Всички го харесваха и бяха негови приятели. Седи бе готов да разговаря по всяко време на денонощието. Често му се случваше да се разхожда по палубата рамо до рамо с някой възрастен джентълмен, като имитираше походката му и се държеше като равен. Съберяха ли се дамите около него, не след дълго наоколо се разнасяше игривия им смях. Седи беше неизменно в центъра и на най-веселите детски игри на кораба. Скоро моряците се превърнаха в негови най-добри приятели и той се наслуша на всевъзможни истории за пирати, морски катастрофи и необитаеми острови. Научи се също майсторски да снажда въжета, да управлява корабчета-играчки и да разпознава някои от най-важните корабни платна. Неведнъж всички около него, особено възрастните, прихваха неудържимо, когато той най-неочаквано изтърсеше да речем — „гръм и мълнии, какъв студен ден“, при това с най-сериозно изражение. Седи не намираше нищо смешно в тези думи, които бе попил от един стар моряк на име Джери. Джери минаваше за стар морски вълк и често разказваше на своя малък приятел истории, в които току вмъкваше и този израз. Съдейки по неговите разкази, „морският вълк“, вече навъртял между две и три хиляди морски пътувания, бе претърпявал какви ли не корабокрушения и дори веднъж се бе озовал на остров, обитаван от кръвожадни людоеди. Джери твърдеше още, че на няколко пъти са го пекли на бавен огън, опитвали са се да го схрускат на вечеря и са го скалпирали около петнайсет или дваисет пъти.

— Затова е толкова плешив — обясняваше малкият лорд на майка си. — Като те скалпират няколко пъти, косата ти повече не пораста. И на Джери затова не му никне вече. Веднъж го скалпирал лично кралят на паромачоуиките, при това с нож, направен от черепа на краля на уопселмумките. Той казва, че това било едно от най-тежките изпитания в живота му. Когато кралят измъкнал ножа си, Джери така се изплашил, че косата му щръкнала право нагоре. Кралят на човекоядците после си я носел като перука, макар да стърчала като четка за дъски. За пръв път чувам за такива приключения. Толкова ми се иска да можем да разкажа на господин Хобс за тях!

Понякога, когато времето далеч не беше хубаво и пасажерите предпочитаха да си стоят по кабините или да се събират в корабния салон, измежду възрастните приятели на Седи се намираха такива, които искаха той сам да им разкаже за някои от „приключенията“ на Джери. Тогава русокосото момче се настаняваше при тях и с огромно удоволствие и жар изпълняваше желанието им. Скоро малкият лорд Фаунтлерой се превърна в най-прочутия пътешественик,

прекосявал някога Атлантическия океан на параход. Седи беше неизменно готов да допринесе за всеобщото веселие, а хората го намираха очарователен с неговата детска сериозност.

— Историите на Джери така ги развеселяват — каза той веднъж на майка си. — Що се отнася до мен, понякога за малко да си помисля, че не са истински, но как може да не са истински, щом са се случили лично на Джери. Сигурно по-скоро той забравя понякога някои неща, а за други бърка. Като го скалпират толкова много пъти, човек сигурно започва да забравя.

Изминаха единадесет дни от раздялата с Дик до пристигането на парахода в Ливърпул, а през нощта на дванайсетия ден каретата, която ги бе очаквала на пристанището, най-после спря пред вратите на Корт Лодж. В мрака не можаха да видят кой знае колко от къщата. Седрик съзря само павираната алея за карети с надвесени клони от два реда високи дървета и после широко отворената врата, от която струеше ярка светлина.

Мери, тръгнала за Англия като лична прислужница на госпожа Ерол, бе пристигнала в къщата преди тях. Седрик скокна от каретата и тутакси мярна двамина слуги, застанали чинно в преддверието. Мери ги очакваше на прага.

Малкият лорд нададе радостен вик и се хвърли в прегръдките ѝ.

— И ти ли си дошла с нас, Мери? — възкликна той. — Миличка, и Мери е тук! — Хлапето целуна грубата, червендалеста буза на прислужницата.

— Радвам се, че си тук, Мери — каза тихичко госпожа Ерол. — Такава утеха е за мен да те видя отново. Все едно че съм си отново у дома. — И тя ѝ протегна малката си, елегантна ръка, която Мери сграбчи с ентусиазъм. Прислужницата можеше да разбере много добре как се чувства една майка, която е на път да се раздели с детето си.

Английските прислужници оглеждаха с любопитство майката и детето. Вече бяха чули някои слухове за тях двамата, знаеха колко мрази старият граф госпожа Ерол и бяха наясно с причината, поради която майката нямаше да бъде допусната в замъка. Прислужниците, естествено, познаваха отлично и отвратителния характер на тормозения от подаграта граф на Доринкорт.

— Хич няма да му е лесно на бедното малко същество — шушукаха си те помежду си.

И все пак слугите още не подозираха що за дете е пристигналият от Америка млад господар и нямаха и най-бегла представа за необикновения характер на бъдещия граф на Доринкорт.

Седрик съблече сам палтенцето си и се огледа наоколо. Просторното преддверие бе изпълнено с картини, еленови рога и разни други интересни украси. Малкият лорд никога преди не бе виждал подобни неща в частен дом.

— Миличка — каза той, — тази къща е много красива, нали? Радвам се, че ти ще живееш тук. Къщата е доста голяма.

Постройката изглеждаше огромна в сравнение със скромния им дом на бедната нюйоркска уличка и наистина бе красива и уютна. Мери ги заведе на горния етаж в светла, драпирана с кретон спалня. Огънят в камината пропукваше весело, а на постланото пред нея килимче лениво се бе излегнала прекрасна персийска котка със снежнобял косъм.

— Думъкинката на замъка ни я изпрати, гуспожо — обясни Мери. — Многу мила жена, тъй да знайти, сичко беше приготвила за нас. Видях се аз с нея, ама само за пет минутки, и тя много обичала капитана, гуспожо, и затуй сега многу скърби за него. Рече ми тя, че с тъй котка щяло да ни бъде уютно като у дома. Тя познавала кап'тан Ерол още кату беби, многу хубаву беби бил той, тъй ми каза, а после станал и многу мил младеж и давал мило и драгу за всякоя живинка под небето. И аз й викам на нея, викам й аз, той, капитана, устави таквоз хубавко беби, дету му е удрулу кожата. Не е ималу на тоз грешен свят по-прикрасно и сладку дете от нашия малък Седи.

След като се преоблякоха, всички слязоха на долния етаж в друга светла стая. Тази стая беше с нисък таван, мебелите й бяха масивни и изкусно резбовани, столовете имаха високи, солидни облегалки, а по стените бяха окачени чудновати полици и шкафчета със странни, красиви орнаменти по тях. Пред камината беше просната огромна тигрова кожа с по едно кресло в двата й края. Царствената бяла персийка бе отвърнала с готовност на ласките на малкия лорд Фаунтлерой и го бе последвала на долния етаж. Когато Седрик се просна върху кожата, котката се сви на кълбо до него и замърка, сякаш го увещавахе да станат приятели на всяка цена. Това така се хареса на

бъдещия граф, че той намести главицата си до нея и започна да я гали, без дори да чува за какво си говорят майка му и господин Хавишъм.

Всъщност те и без друго си говореха доста тихо. Госпожа Ерол изглеждаше бледа и развълнувана.

— Значи не трябва да отиде още сега? — попита тя. — Значи може да остане с мен, поне за тази нощ?

— Да — отвърна ѝ господин Хавишъм също толкова тихо, — не е необходимо той да отива в замъка веднага. Аз лично ще отида там чак след вечеря, за да уведомя графа за нашето пристигане.

Госпожа Ерол погледна към Седрик. Малкото момче се бе излегнало удобно върху жълто-черната кожа. Огънят осветяваше красивото му, поруменяло личице, а къдравата му руса коса се бе пръснала на разкошни кичури. Голямата котка продължаваше да мърка с упойващо задоволство. Явно докосването на малката детска ръчичка ѝ доставяше огромно удоволствие.

Госпожа Ерол се усмихна едва-едва.

— Негово Превъзходителство дори не подозира какво се кани да ми отнеме — промълви скръбно тя. После погледът ѝ се премести върху адвоката. — Моля ви, кажете му, че предпочитам да не получавам онези пари.

— Парите? — възкликна господин Хавишъм. — Надявам се, че нямате предвид предложената ви издръжка.

— Напротив — отвърна му тя съвсем простичко. — Бих предпочела да не ги получавам. Принудена съм да приема къщата и съм задължена на графа за нея, защото така ще мога да се виждам с детето си, но аз имам малко свои пари, с които мисля, че бих могла да преживявам. Отношението на графа към мен ме кара да се чувствам така, сякаш му продавам Седрик. Както вече знаете, аз се съгласих да приема неговото предложение, тъй като обичам детето си достатъчно силно, за да мога да забравя за собствените си чувства, и тъй като такава щеше да е волята на неговия баща.

Господин Хавишъм потърка брадичката си.

— Това е много странно — каза той. — Графът много ще се ядоса. Той няма да разбере.

— Смятам, че все пак ще проумее, след като премисли всичко — отвърна майката на Седрик. — Наистина не се нуждае от тези пари и не виждам защо би трябвало да приема такъв луксозен подарък от

човек, който ме мрази толкова силно, че иска да ми отнеме детето, детето на неговия роден син.

Господин Хавишъм се замисли.

— Ще му предам вашето съобщение — каза той след известно време.

Вечерята бе поднесена и всички седнаха заедно на масата, а голямата котка се настани на стола до Седи и продължи да мърка доволно.

По-късно вечерта господин Хавишъм извести граф Доринкорт за своето пристигане и бе приет незабавно от господаря на замъка. Завари го седнал в разкошен фотьойл, с крака отпуснати върху табуретка с мека тапицерия. Графът погледна остро адвоката изпод гъстите си вежди и господин Хавишъм веднага усети, че въпреки привидното си спокойствие, той е доста изнервен и възбуден.

— Е — започна графът, — най-после се върна, а Хавишъм? Какви са новините?

— Лорд Фаунтлерой и неговата майка са в Корт Лодж — отвърна господин Хавишъм. — Пътуването им понесе доста добре и двамата са в чудесно здраве.

Графът изхъмка нетърпеливо и ръката му заигра в нервен тик.

— Радвам се да го чуя — подхвърли той троснато. — Дотук добре. Настани се удобно. Налей си и чаша вино. Какво друго?

— Негово превъзходителство ще остане тази нощ с майка си. Утре лично ще го доведе в замъка.

Графът вдигна бавно костеливата си ръка и закри очите си с нея.

— Е? — каза той. — Продължавай. Помниш, че ти казах да не ми пишеш по въпроса и следователно не знам абсолютно нищо. Що за създание е той? Майка му хич не ме интересува, но искам да знам как изглежда той.

Господин Хавишъм отпи една малка глътка от портвайна, който си бе налял и се облегна назад с чаша в ръка.

— Доста трудно е да се прецени характера на едно дете, когато то е едва на седем години — каза той предпазливо.

При тези думи предразсъдъците на графа го пришпориха за пореден път.

— Глупак е, нали? — тросна се той. — Или пък е дървенияк? Американска кръв, нали?

— Не мисля, че тя му е навредила особено, милорд — отвърна адвокатът с обичайния си сух и отмерен тон. — Аз не разбирам много от деца, но мисля, че момчето е доста приятно на вид.

Както повечето адвокати и господин Хавишъм имаше навика да говори предпазливо и сдържано, но в последното му изказване се бе прокраднала и една доста необичайна за него нотка. Все пак адвокатът бе решил да не внушава предварително каквото и да е на графа, а да го остави да прецени сам при първия си разговор с наследника.

— Здрав и добре развит? — попита графът.

— Безспорно здрав и доста добре развит за възрастта си — отговори адвокатът.

— А краката му достатъчно прави ли са?

Една почти недоловима усмивка кацна на устните на господин Хавишъм. Пред очите му се появи картината, която бе оставил в Корт Лодж — малкото грациозно телце на детето, полегнало на тигровата кожа, и разкошните руси къдрици, пръснати около лъчезарното му, румено лице.

— Мисля, че момчето е рядко красиво, милорд, доколкото това може да се каже за едно момче — каза той, — макар че аз едва ли съм добър съдник по въпроса. Смея да твърдя обаче, че ще го намерите в известен смисъл различен от повечето английски деца.

— В това не се и съмнявам — тросна се графът и подаграта го накара да се сгърчи от болка. — Тия американски деца са едни нагли просяци и нищо повече. Наслушал съм се за тях.

— Не мисля, че в случая става въпрос за наглост — намеси се господин Хавишъм. — Дори ми е трудно да обясня в какво точно се изразява тази разлика. Малкият е живял повече с възрастни, отколкото с деца и резултатът от това е една своеобразна смесица от зрялост и детска наивност.

— Американците са наглеци! — запротестира графът. — Знам ги аз тях, чувал съм за тях. Само дето наричат наглостта си „преждевременна зрялост“ и „свободомислие“. Дивашки и нагли, такива са им маниерите!

Господин Хавишъм отпи отново от портвайна. Той рядко си позволяваше да спори със своя работодател, особено когато старият граф бе измъчван от пристъп на подагра. В подобни моменти беше най-добре човек да го остави сам.

Последва няколкоминутно мълчание, което бе нарушено от господин Хавишъм.

— Трябва да ви предам едно съобщение от госпожа Ерол — отбеляза той.

— Хич не са ми притрябвали нейните съобщения! — изръмжа Негово Превъзходителство. — Колкото по-малко чувам за нея, толкова по-добре.

— Става въпрос за нещо наистина важно — обясни адвокатът. — Тя предпочита да се откаже от предложената ѝ от вас издръжка.

Графът видимо подскочи в креслото си.

— Какво предпочитала? — изкрещя той. — Какво предпочитала? Господин Хавишъм повтори думите си.

— Тя твърди — добави той, — че тези пари не са ѝ необходими и тъй като отношенията ви с нея не са твърде сърдечни...

— Не били сърдечни! — изригна бясно милорд. — Меко казано не са сърдечни! Мразя дори да си мисля за нея! Американска измамница с противен фалцет! Хич не ща и да я виждам!

— Милорд — каза господин Хавишъм, — не мисля, че „измамница“ е подходящата дума в случая. Тя не поиска нищо за себе си. А сега не иска дори да приеме парите, които ѝ предложихте.

— Всичко е един добре скроен план! — тросна се благородният граф. — Искане да ме изнуди да се срещна с нея. Мисли си, че ще ме впечатли с високия си дух. Не съм впечатлен! Това си е чисто и просто американска наглост! Хич не ми се иска да ми висне край оградата на парка като някоя досадна просякиня. И тъй като е майка на детето, тя е в завидна позиция, позиция, която никак не ѝ се иска да изтърве. Ще си прибере парите, независимо дали това ѝ харесва, или не!

— Тя няма да ги похарчи — каза господин Хавишъм.

— Ако ще да ги харчи! — озъби се милорд. — Парите ще ѝ бъдат изпратени. Няма да ѝ дам възможност да разправя наляво и надясно, че живее в мизерия, защото аз не съм си мръднал пръста за нея! Явно иска да настрои момчето срещу мен! Кой знае откога го трови с лоши мисли за неговия роден дядо!

— Не е така — каза адвокатът. — Имам и друго съобщение, което ще ви докаже, че тя не е склонна да постъпва така.

— Не ща да го чуя! — озъби се запъхтяно графът, останал без дъх от словесната си канонада.

И все пак господин Хавишъм му предаде съобщението.

— Тя ви моли да не споменавате пред лорд Фаунтлерой, че се налага той да живее отделно от майка си заради вашите чувства към нея. Той е силно привързан към нея и майка му е убедена, че така само ще го отчуждите от себе си. Тя каза още, че малкият няма да ви разбере и това би могло да го накара да ви намрази или в най-добрия случай да охлади значително чувствата му към вас. Госпожа Ерол му е обяснила, че е все още твърде малък, за да разбере истинската причина, но със сигурност ще я научи, когато порасне. Тя желае никаква сянка да не пада върху вашата първа среща.

Графът потъна обратно в креслото си. Вкоренената му омраза тлееше изпод гъстите вежди.

— Хайде сега! — каза той все още задъхано. — Хайде сега! Да не искаш да повярвам, че още не му е казала?

— Нито дума, милорд — отвърна студено адвокатът. — Мога да ви уверя в това. Детето е готово да повярва, че вие сте най-добродетелният и най-любвеобилният измежду всички дядовци. Нищо, абсолютно нищо, което би го накарало да се усъмни във вашата безупречност, не му е казвано до този момент. Тъй като изпълних вашите желания до най-малката подробност, то определено ви счита за приказно щедър човек.

— Наистина ли? — попита графът.

— Давам ви честната си дума — каза господин Хавишъм, — че отношението на лорд Фаунтлерой към вас ще зависи изцяло от вас самия. И ако ми позволите волността, смятам, че ще се представите далеч по-добре, ако не споменавате и думичка за това какво мислите за майка му.

— Леле, леле! — промърмори графът. — Малкият е само на седем години.

— И ги е прекарал изцяло с майка си — уточни господин Хавишъм. — Цялата му любов ѝ принадлежи.

ПЕТА ГЛАВА

В ЗАМЪКА

В късния следобед каретата, в която се возеха малкият лорд Фаунтлерой и господин Хавишъм, свърна по алеята, водеща към замъка. Графът бе заповядал неговия внук да му бъде доведен точно за вечеря и по някаква, известна само нему причина уточни, че момчето трябва да влезе без придружител в стаята, където ще го очаква той. Докато каретата се носеше към входа на замъка, Седрик, настанен удобно на меката седалка, оглеждаше с огромно любопитство всичко наоколо. Нямаше нещо, което да не му е интересно. Интересна му беше каретата и нейните едри красиви коне, запрегнати с пищна сбруя, кочияшът и лакеят с техните бляскави ливреи, но най-интересни му бяха коронките върху вратичките и той не се сдържа и попита лакея какво означават те.

Когато каретата достигна големите врати на парка, Седрик се надвеси през прозореца, за да огледа по-добре грамадните каменни лъкове, които украсяваха входа. Вратата им отвори едра румена жена с майчинско изражение, която се появи от красивата, покрита с бръшлян портиерска къщичка. Малко след нея от къщичката изхвърчаха две хлапета, които се вторачиха с разширени от любопитство очи в малкото русо момче, което също проявяваше очевиден интерес към тях. Майката се усмихна, поклони се и направи знак на децата, които наподобиха несръчен поклон.

— Тя познава ли ме? — попита лорд Фаунтлерой. — Струва ми се, че си мисли, че ме познава. — Той свали малката си кадифена шапчица и се усмихна на жената.

— Приятно ми е — каза той жизнерадостно. — Добър ден!

„Изглежда й стана приятно“, помисли си Седрик. Усмивката се разля още по-широко върху руменото лице на жената, а сините ѝ очи се изпълниха с умиление.

— Бог да ви поживи, Ваше Превъзходителство! — каза тя. — Господ да поживи красивото ви личице! Щастие и късмет ви желая! Добре дошъл!

Лорд Фаунтлерой размаха шапчицата си и отново кимна, докато каретата я подминаваше.

— Харесва ми тази жена — каза той. — Струва ми се, че обича момчета. Ще ми е приятно да дойда тук и да си поиграя с нейните деца. Чудя се дали има достатъчно за цяла предизборна компания.

Господин Хавишъм предпочете да не му казва, че едва ли ще му позволят да си играе с децата на портиера. Той реши, че ще има достатъчно време по-нататък за подобни неприятни новини.

Каретата продължи напред между огромните красиви дървета, които растяха от двете страни на алеята и чиито гъсти клони образуваха прекрасен зелен свод над нея. Седрик никога не бе виждал такива дървета. Те бяха толкова масивни и представителни, а клоните им се спускаха тъй ниско по величествените им дънери. Той все още не знаеше, че Доринкорт е един от най-красивите замъци в Англия и че паркът около замъка е сред най-обширните и най-добре поддържаните, а неговите дървета и алеи почти нямат равни на себе си. Но малкият лорд не пропусна да забележи изумителната красота на онова, което го заобикаляше. Харесаха му могъщите дървета с техните кичести клони, през които се прокрадваха златистите лъчи на залязващото слънце както и спокойствието, царящо наоколо. Седрик усети неописуемо удоволствие при вида на красотата, която го заливаше от всички страни — обширните, прекрасни морави на парка, обградени от нови непознати дървета, някои от тях горди в самотата си, други събрани в групи. Малко след това преминаха край няколко пищни папратови туфи, до тях — синчец, полюшван леко от нежния ветрец. На няколко пъти Седи се засмиваше звънко, когато изневиделица от зелените шубраци изскачаше някой заек й после бързо изчезваше в далечината, подмятайки насам-натам късата си бяла опашчица. По едно време пред забързаната карета изникнаха ято яребици, изпърпориха стреснато и бързо се скриха от погледа на Седрик. Той извика възхитен и изръкопляска.

— Колко е красиво това място, нали? — каза малкият лорд на господин Хавишъм. — Никога преди не съм виждал такова. По-хубаво е дори от Сентръл Парк.

Седрик бе доста учуден от това колко време бе изминало, откак потеглиха от Корт Лодж.

— Колко далеч е — попита той, — от оградата до замъка?

— Над три мили — отговори му адвокатът.

— Странно защо му е на човек ограда, която да е толкова далеч от къщата — отбеляза Негово Превъзходителство.

На всеки няколко секунди пред погледа му изникваше по нещо ново и интересно. Не след дълго съвсем наблизко до алеята зърнаха и стадо сърни. Някои от тях пасяха кротко, други душеха неспокойно въздуха. Шумът от колелата на каретата ги стресна и те хукнаха вкупом нанякъде. Малкият лорд беше като омагьосан от прекрасната гледка.

— Да не би наблизко да има цирк? — извика той. — Или пък си живеят тук непрекъснато? Чии са?

— Те живеят тук — каза му господин Хавишъм. — Принадлежат на графа, твоя дядо.

Няколко минути по-късно зърнаха за пръв път замъка. Той се възправи пред тях величествен и прекрасен, с иззидани от сивкав камък стени. Последните слънчеви лъчи хвърляха ослепителни отблясъци по многобройните му прозорци. Замъкът имаше множество кули и бойници, стените му бяха обрасли на места с гъст бръшлян, а околоръст се ширеха грижливо поддържани терасирани морави, изпъстрени тук-там от великолепни цветни лехи.

— Това е най-прекрасното място, което някога съм виждал! — каза Седрик и овалното му лице поруменя от удоволствие. — Прилича ми на кралски дворец. Виждал съм такъв в една книжка с приказки.

Огромните порти на замъка бяха широко отворени, а от двете им страни се бяха наредили в стройни редици слуги, вперили до един поглед в младия господар. Седрик се зачуди защо ли са застанали там и заглежда с възхита разкошните им ливреи. Той не знаеше, че всички те са излезли, за да отдадат почит на малкото момче, което един ден щеше да притежава всичко това — прекрасния замък, достоен за кралски палат, великолепния парк, величествените стари дървета, долчинките, обрасли с папрат и синчец и всичко останало. Само няколко седмици по-рано, докато Седрик още седеше с господин Хобс сред картофите и сушените праскови, поклащайки крака от любимия си висок стол, той едва ли можеше да си представи, че би могъл да има нещо общо с целия този разкош. Пред двете редици слуги бе застанала възрастна жена, облечена в семпла рокля от черна коприна. Тя имаше

сива коса, прибрана под снежнобяла шапчица. Когато влязоха в преддверието, жената застана близо до Седрик и по погледа ѝ пролича, че се кани да му каже нещо. Господин Хавишъм, който го държеше за ръка, спря за миг.

— Това е лорд Фаунтлерой, госпожо Мелън — каза той. — Лорд Фаунтлерой, това е госпожа Мелън, нашата икономка.

Седрик ѝ подаде ръка с блеснал поглед.

— Значи вие сте ни изпратили котката? — попита той. — Много съм ви задължен, мадам.

Красивото лице на госпожа Мелън придоби същото умилително изражение, което се бе изписало и на лицето на икономката на Корт Лодж предишния ден.

— Аз трябва да разведа Негово Превъзходителство навсякъде — каза тя на господин Хавишъм. — Той е наследил не само лицето на капитана, но и неговите маниери. Това е голям ден за нас, сър.

Седрик не разбираше какво прави този ден толкова специален. Той погледна госпожа Мелън с любопитство. За миг му се стори, че мърна сълзи в очите ѝ, и все пак беше очевидно, че тя не е нещастна. Икономката отвърна с усмивка на погледа му.

— Котката ни остави тук две прекрасни котенца — каза тя. — Ще наредя да ги занесат в стаята на Ваше Превъзходителство.

После господин Хавишъм ѝ прошепна няколко думи.

— В библиотеката, сър — отвърна му госпожа Мелън. — Негово Превъзходителство трябва да влезе там сам.

След няколко минути дългнестият лакей, който бе съпроводил Седрик до библиотеката, отвори вратите и извести с тържествен тон: „Лорд Фаунтлерой, милорд“. Макар да беше само лакей, той се бе почувствал неимоверно поласкан от рядката възможност да обяви пристигането на младия наследник.

Седрик прекрачи прага и влезе в библиотеката. Той се озова в огромна разкошна стая с масивна резбована мебелировка и безкрайни лавици с книги. Мебелите бяха толкова мрачни, завесите толкова тежки, ромбовидните прозорци така дълбоко поставени, а стените тъй далече една от друга, че по това време на деня, когато слънцето вече бе залязло, всичко изглеждаше потискащо. За миг Седрик си помисли, че

в стаята няма никой, но скоро забеляза, че пред голямата запалена камина е поставено огромно кресло и в това кресло седи някой. Някой, който отначало дори не се обърна, за да го погледне.

И все пак Седрик бе успял да привлече нечие внимание. На пода, близо до креслото, се бе излегнал едър жълтеникавокафяв мастиф, с тяло и лапи, големи почти колкото тези на лъв. Огромното същество се надигна бавно, царствено и замарширува с тежка стъпка към малкото момче.

Тогава човекът в креслото най-последно проговори.

— Дугъл — извика той, — върнете се обратно, сър.

Но в сърцето на малкия лорд Фаунтлерой страхът бе също тъй непознат, както и омразата. Седрик протегна ръка и хвана нашийника на кучето по най-естествения възможен начин. Двамата застанаха един до друг и Дугъл започна да го души с любопитство.

Тогава графът вдигна поглед. Седрик видя един едър стар мъж с гъста бяла коса и вежди, с нос, стърчащ подобно на орлов клюн между две дълбоки, проблясващи яростно очи. Онова, което графът видя, бе грациозна детска фигурка, облечена в черно кадифено костюмче с дантелена яка, прекрасни руси къдрици, обрамчили красиво, по детски мъжествено лице, чиито очи срещнаха неговия поглед с неподправена невинност и добронамереност. И ако замъкът Доринкорт наистина приличаше на приказен палат, то на малкия лорд Фаунтлерой безспорно трябваше да се признае приликата с приказен принц, тъй като младият наследник беше твърде здрав на вид, за да бъде оприличен на елф. Когато видя какво силно и красиво дете е неговият внук, в опакото старо сърце на графа се надигна вълна на триумф и възторг. Престарелият благородник бе особено впечатлен от безстрашния начин, по който неговият наследник водеше огромното куче за нашийника. Не личеше Седрик да се е изплашил ни най-малко и от своя непознат дядо.

Седи се приближи до графа и го огледа със същото любопитство, с което бе огледал и икономката в Корт Лодж.

— Вие ли сте графът? — каза той. — Аз съм вашият внук. Господин Хавишъм ме доведе. Аз съм лорд Фаунтлерой.

Малкият протегна ръка, за да се здрависа, тъй като реши, че е учтиво човек да постъпи така, дори когато става въпрос за някой граф.

— Надявам се, че се чувствате добре — продължи той с искрена дружелюбност. — Много се радвам да ви видя.

Графът се здрависа с него, а в очите му проблесна странно пламъче. Бе се почувствал толкова изумен, че просто не знаеше какво да каже. Той се втренчи в необикновеното момче изпод гъстите си вежди и го огледа от главата до петите.

— Значи се радваш да ме видиш, така ли? — каза той.

— Да — отговори му лорд Фаунтлерой, — много.

Наблизо бе поставено друго кресло и той седна на него. То бе с масивна облегалка и доста високи крака, но въпреки това му се стори съвсем удобно. Седрик се намести и се вгледа открито в своя достолепен родственик.

— Все се чудех как ли ще изглеждате — отбеляза той. — Лежах си в каютата и си мислех дали ще приличате на моя баща.

— И приличам ли? — попита графът.

— Е — започна Седрик, — аз бях още много млад, когато той почина и може би не си го спомням съвсем точно, но не мисля, че си приличате.

— Предполагам тогава, че си разочарован? — подхвърли дядото.

— О, не! — отговори учтиво Седрик. — Всеки би се радвал да прилича на баща си, но — разбира се — видът на твоя дядо би трябвало да те радва, дори когато той не прилича съвсем на баща ти. Вие сам знаете колко топли са чувствата между роднини.

Графът се облегна назад и отново се втренчи в детето. Той определено не беше убеден, че чувствата между роднини трябва непременно да са топли. Злостните кавги с роднините често му доставяха огромно удоволствие и той обожаваше да гони своите сродници от къщата си и да ги обсипва с обидни епитети, за което те пък искрено го ненавиждаха.

— Всяко момче би обичало своя дядо — продължи лорд Фаунтлерой, — особено когато неговият дядо е бил така добър към него, както бяхте вие към мен.

Последва нов странен проблясък в очите на лорда.

— О! — каза той. — Значи смяташ, че съм бил добър с теб?

— Да — отвърна лорд Фаунтлерой лъчезарно. — Толкова съм ви задължен за Бриджит, за продавачката на ябълки и за Дик!

— Бриджит! — зяпна лордът. — Дик! Продавачката на ябълки!

— Да — обясни Седрик, — онези, за които ми бяхте пратили парите. Онези пари, за които господин Хавишъм ми каза, че сте поръчали да ги използвам.

— Ха! — изригна Негово Превъзходителство. — Тъй значи? Парите, които трябваше да похарчиш за собствено удоволствие. И какво си купи с тях? Бих искал да знам.

Гъстите му вежди се събраха една до друга. Беше му интересно как по-точно се е забавлявал малкият му наследник.

— О! — каза лорд Фаунтлерой, — вероятно не сте знаел за Дик, за продавачката на ябълки и за Бриджит. Забравих, че живеете толкова далеч от тях. Те са мои добри приятели. Видите ли, Майкъл имаше треска...

— Кой е Майкъл? — попита графът.

— Майкъл е съпругът на Бриджит и те двамата си имат големи неприятности. Така е, когато човек е болен, не може да работи и си има дванайсет деца. Иначе Майкъл е много здравомислещ човек. А Бриджит често идваше при нас вкъщи и плачеше. После една вечер господин Хавишъм беше там, и тя пак плачеше в кухнята, защото не им беше останало почти нищо за ядене и нямаше с какво да си платят наема. И после аз отидох да я видя, и господин Хавишъм прати да ме извикат и ми каза, че сте пратили по него пари за мен. И после аз ги дадох на Бриджит и така всичко се оправи, и Бриджит не можеше да повярва на очите си. Затова съм ви толкова задължен.

— О! — каза графът с дълбокия си глас, — значи това е едно от нещата, които си направил за себе си? Какво още?

Дугъл седеше до високото кресло. Огромното куче се бе настанило там, след като Седрик седна на креслото. На няколко пъти мастифът вдигна глава, за да погледне Седрик. Разговорът като че ли му беше интересен. Дугъл беше важно куче, твърде голямо, за да гледа несериозно на житейските си задължения. Графът, който познаваше чудесно своя питомник, тайничко го наблюдаваше. Дугъл не беше от кучетата, които се сприятеляват лесно с непознати и графът доста се изненада, когато мастифът покорно седна, след като детето докосна главата му. Миг по-късно любимецът на графа погледна за пореден път Седрик с познатото претенциозно любопитство и после без колебание положи огромната си глава върху коляното на малкия лорд.

Седи сложи ръка върху главата на кучето и галейки го продължи:

— А-а... после беше Дик. Дик ще ви хареса, той е толкова точен. Американската думичка свари графа неподготвен.

— Какво означава това? — поинтересува се той.

Лорд Фаунтлерой се замисли. Той също не беше съвсем сигурен за значението на въпросната дума. Просто я беше приел като подходящо определение за хората, които заслужават доверие, тъй като Дик често я употребяваше в този смисъл.

— Трябва да значи, че той не би излъгал никого — изрецитира Седрик. — Или пък че не би ударил момче, което е по-дребно от него. Значи още, че когато лъска обувките на хората, той се мъчи да ги направи възможно най-лъскави. Той е професионален ваксаджия.

— И също е твой приятел, така ли? — попита графът.

— Той ми е много стар приятел — отвърна неговият внук. — Не чак толкова стар, колкото господин Хобс, но доста. Той ми направи подарък малко преди корабът да отплава.

Седрик бръкна в джобчето си, измъкна оттам грижливо сгънатата носна кърпичка от червена коприна и гордо я разтвори.

— Той ми я даде — каза малкият благородник. — Ще си я запазя завинаги. Ще си я нося вързана на врата или сгъната в джоба. Дик я купил с първите пари, които изкарал след като откупил дела на Джери и си взел нови четки. Тази кърпичка ще си я пазя за спомен. Освен това сложих едно малко посвещение в часовника на господин Хобс. „Когато гледате колко е часът, спомняйте си за мен.“ Когато пък аз гледам тази кърпичка, ще си спомням за Дик.

Чувствата, които вълнуваха в този миг достопочтения граф на Доринкорт едва ли биха могли да бъдат описани задоволително. Той имаше зад гърба си доста години и не беше от онези, които лесно се учудват, защото вече бе видял почти всичко на света. Но сега се бе сблъскал с нещо тъй ново, че то едва не го остави без дъх от почуда и извика у него порой от непознати емоции. Графът никога преди не бе обичал особено децата. Зает с грижата за собствените си удоволствия, той не бе имал време за това. Милорд не бе проявявал особен интерес дори към собствените си синове, докато те бяха все още малки, макар понякога да му бе минавала мисълта, че бащата на Седрик е доста красиво и жизнено дете. Графът на Доринкорт беше такъв егоист, че така и не успя да оцени чуждата всеотдайност. И тъй, той все още нямаше и най-малка представа колко нежна, доверчива и

добронамерена може да бъде детската душа. Според него децата бяха просто капризни животинки, които трябва да бъдат дресирани по подобаващ начин. Двамата му по-големи сина още от малки създаваха само ядове на възпитателите си. Що се отнасяше до най-малкия, към който графът хранеше някаква мъглява симпатия, на него никой не обръщаше особено внимание, тъй като го считаха за твърде маловажен. Старият граф дори не допускаше, че би могъл да изпита някаква симпатия към своя внук. Бе изпратил Хавишъм да го доведе в Англия, защото семейната гордост му диктуваше да постъпи така. Графът на Доринкорт не искаше да рискува един ден да го наследи някакъв необразован простак. Той беше убеден, че след като е отгледано в Америка, момчето със сигурност ще е подигравка за своя благороден род и само се надяваше то поне да има поносима външност и да не е отчайващо глупаво. Бракът на капитан Ерол с американското момиче бе вбесил графа на Доринкорт до такава степен, че заслепен от яростта си, той дори не допускаше, че от този брак може да излезе нещо добро. Когато лакеят го извести за пристигането на момчето, графът се почувства почти изплашен от онова, което му предстоеше да види. Затова и заповяда Седрик да влезе при него сам. Неговата гордост нямаше да понесе други да станат свидетели на огромното му разочарование. Горделивото му, непреклонно старо сърце просто подскочи, когато пред него с грациозна походка се появи русокосият внук, водещ безстрашно кучето за нашийника. Дори в най-оптимистичните си надежди графът не бе допускал, че синът на американката би могъл да изглежда така. Всичко беше твърде хубаво, за да е истина. Това ли бе детето, което се беше страхувал да погледне? Как бе възможно детето на жената, която той ненавиждаше от дъното на душата си, да се окаже такова прекрасно създание с безстрашно малко сърчице? Почти непоклатимото самообладание на графа беше разтърсено из основи от този изумителен обрат в събитията.

После, когато двамата поведоха разговор, старецът продължи да се чувства странно трогнат, а удивлението му се усилваше с всяка изминала минута. Като начало той бе свикнал да вижда хората по-скоро уплашени и притеснени от неговото присъствие и затова очакваше, че и малкият лорд ще се държи плахо и стеснително. Но Седрик очевидно се боеше от графа не повече, отколкото от Дугъл. Не можеше да се каже, че е дързък. Той просто излъчваше дружелюбна

невинност и явно не виждаше нещо, от което би трябвало да се страхува. Въпреки нежеланието си графът не можа да не си признае, че детето го смята за свой приятел и не изпитва ни най-малки съмнения в искрената му привързаност. То явно дори не допускаше, че едрият мъж със страховито изражение би могъл да храни към него нещо друго, освен най-топли чувства. Нещо повече — Седрик очевидно се опитваше по свой детски начин да го зарадва и да събуди интереса му. Скоро графът разбра, че въпреки цялото си коравосърдечие не е способен да потисне това необяснимо и неизпитано досега удоволствие, предизвикано от доверието, с което го даряваше детето. Струваше му се просто невероятно, че се е намерил някой, който да не отстъпи смазан от отвратителния му характер. Някой, който дори успява да види в него нещо хубаво, някой, който да го погледне с чисти, неподозиращи коварен замисъл очи. Едно малко момче, облечено в костюмче от черно кадифе.

Старецът се отпусна в креслото и позволи на своя внук да му разкаже повече за себе си, като през цялото време го следеше неотклонно с онова странно пламъче в очите. Лорд Фаунтлерой отговаряше с готовност на всеки негов въпрос и не спираше да бърбри, водейки разговора с гениалната простота и лекота, присъща на децата. Той разказа на графа за Дик и Джери, за продавачката на ябълки и за господин Хобс. След това Седрик описа и парада на републиканците в цялата му пищност, с всичките му знамена, плакати, факли и фойерверки. Естествено стана дума и за 4-ти юли и Революцията, но тъкмо когато се бе разпалил най-много, малкият като че ли изведнъж си спомни за нещо и замлъкна.

— Какво има? — попита неговият дядо. — Защо спря?

Лорд Фаунтлерой се размърда неспокойно в креслото си. Очевидно нещо го притесняваше, нещо за което се бе сетил едва сега.

— Просто си помислих, че това може и да не ви хареса — отговори той. — Може би някой ваш познат или роднина е бил там. Забравих, че сте англичанин.

— Можеш да продължиш — каза милорд. — Нито един мой близък не е бил там. Освен това не забравяй, че ти също си англичанин.

— О, не! — каза бързо Седрик. — Аз съм американец.

— Ти си англичанин — натърти мрачно графът. — Твоят баща беше англичанин.

Това уточнение му достави удоволствие, но същото не можеше да се каже за Седрик. Малкият лорд не бе предполагал, че дядо му смята така. Той поруменя чак до корените на русите си къдрици.

— Аз съм роден в Америка — запротестира момчето. — Когато се родиш в Америка, ти си американец. Моля да ми простите — фразата беше произнесена със сериозна учтивост, — че ви противореча. Господин Хобс ми каза, че ако има друга война, аз трябва... трябва да бъда американец.

Графът се засмя — кратко и мрачно, но се засмя.

— И ти ще постъпиш точно така, нали? — каза той.

Графът на Доринкорт мразеше Америка и американците, но непоколебимостта на малкия патриот му се стори забавна. Той си помисли, че от такъв добър американец би могъл да излезе и добър англичанин, когато порасне.

Не им остана време да навлязат отново в дебрите на Революцията, тъй като малко след това обявиха, че вечерята е сервирана.

Седрик стана от креслото си, отиде при своя достолепен дядо и погледна към болния му от подагра крак.

— Искате ли да ви помогна? — попита той учтиво. — Можете да се облегнете на мен. Веднъж, когато господин Хобс си удари крака в един сандък с домати, аз му предложих помощта си и той се облегна на мен.

Едрият лакей, който им бе съобщил, че вечерята ги очаква, замалко не съсипа репутацията си с една непринудена усмивка. Той беше достоен лакей, бе служил само в най-изисканите благородни семейства и затова никога досега не се бе усмихвал в присъствието на господарите си. Подобна „простъпка“ му се струваше не само недостойна, но дори вулгарна, независимо от условията, които биха я предизвикали. Този път пълното опозоряване му се размина на косъм. Спаси го само щастливото хрумване да се взре на мига в една отвратителна картина, окачена наблизо.

Графът изгледа своя безстрашен наследник от главата до петите.

— Мислиш ли, че ще се справиш? — попита той сърдито.

— Може би ще успея — отвърна му Седи. — Аз съм силен. Вече съм на седем. Можете да се облегнете с едната ръка на бастуна си, а с другата на мен. Дик казваше, че съм натрупал доста мускули за седемгодишно момче.

Той стисна дланта си в юмруче и вдигна ръка така, че графът да може да види мускула, заслужил одобрението на Дик. При това физиономията на малкия лорд беше толкова сериозна и съсредоточена, че едрият лакей отново се втренчи в грозната картина, този път с още по-голямо усърдие.

— Е — каза графът, — можеш да опиташ.

Седрик му подаде бастуна и се захвана да му помогне при ставането. Обикновено това беше задължение на лакея, който почти винаги си отнасяше солидна порция люти клетви, особено когато Негово Превъзходителство страдаше от поредния пристъп на подагратата. Графът не се отличаваеше с особена вежливост и нерядко лакеите тръпнеха в очакване на поредния злостен изблик.

Но тази вечер графът си спести всички проклетия, макар че болният му от подагра крак го мъчеше дори по-силно от обикновено. Той се реши на един малък експеримент. Стана бавно и сложи ръка върху крехкото рамо, което му бе предложено с такъв кураж. Малкият лорд Фаунтлерой пристъпи внимателно напред, като следеше болния крак на своя дядо.

— Просто се облегнете на мен — подкани го той окуражаващо. — Ще вървя съвсем бавно.

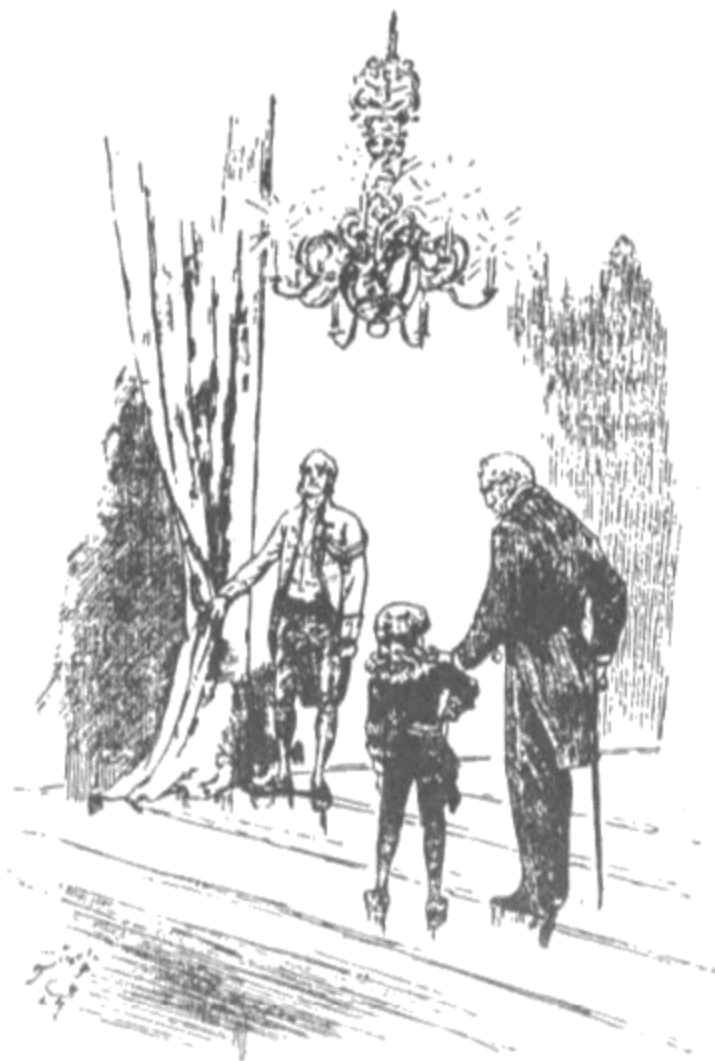
Ако го бе съпровождал както обикновено лакеят, старият граф безспорно щеше да натоварва по-малко болния си крак. И все пак част от експеримента бе да остави малкото момче да почувства поне част от истинската тежест на неговото старо тяло. Графът беше едър човек и още след първите няколко стъпки малкият лорд здравата се изчерви и сърчицето му заби по-силно, но той стисна зъби упорито, припомняйки си какво бе казал Дик за неговите мускули.

— Отпуснете се спокойно на мен — изпъшка той. — Нищо ми няма... стига пътят да не е прекалено дълъг.

Наистина трапезарията не беше много далеч, но пътешествието до най-близкия стол се видя на Седрик безкрайно. Ръката, положена върху рамото му, натежаваше с всяка следваща крачка, личицето му пламваше все по-ярко, дъхът му се накъсваше, но той нито за миг не

помисли да се откаже. Малкото момче напрягаше мускули до изнемога, държеше главата си изправена и намираше сили дори да окуражава накуцващия граф.

— Много ли ви боли кракът, когато стъпвате на него? — попита то. — А някога да сте го държали в гореща вода с горчица? Защото господин Хобс правеше така. Чувал съм, че и арниката помагала доста.

Едрият мастиф пристъпваше царствено зад тях, следван от лакея. На няколко пъти прислужникът придобиваше доста изумено изражение при вида на крехкото дете, което напрягаше всичките си сили и носеше почти непосилния за него товар с такава жертвоготовност. Графът също беше учуден. Той току хвърляше по един кос поглед към зачервеното малко личице.

Най-после стигнаха до трапезарията. Тя се стори на Седрик огромна и внушителна. Един лакей, застанал до високия стол в единия край на дългата маса, ги следеше неотклонно с поглед.

Накрая все пак се озоваха до заветния стол. Графът свали ръка от рамото на Седрик и се настани удобно.

Детето извади кърпичката на Дик и избърса челото си.

— Вечерта е доста топла, не мислите ли? — каза той. — Сигурно сте запалили камината заради крака си, но на мен ми е малко горещо.

— Ти просто малко се преумори — каза графът.

— О, не! — възкликна лорд Фаунтлерой. — Не съм се преуморил ни най-малко, просто ми стана горещо. През лятото често става така.

И той избърса още веднъж челце с червената кърпичка.

Столът на Седрик беше сложен в противоположния край на масата, точно срещу този на неговия дядо. Столът беше с облегалки и очевидно бе правен за хора доста по-едри от малкия лорд. Това не го учуди особено, тъй като всичко, което бе видял досега в замъка, имаше същите „гигантски“ размери. Огромните стаи с високи тавани, масивните мебели, едрият лакей, голямото куче, пък и самият граф — всичко това сякаш бе събрано нарочно на едно място, за да накара Седрик да се почувства по-мъничък, отколкото беше в действителност. Това обаче никак не го притесняваше. Той никога не бе мислил за себе си като за особено внушителна или важна персона и беше готов да се приспособи към всяка обстановка, дори когато тя съвсем не му пасваше.

Така или иначе Седи никога не бе изглеждал толкова мъничък, както в големия стол на дългата маса. Въпреки усамотения си начин на живот, графът продължаваше да държи на бляскавата представителност. Той обичаше да вечеря, спазвайки и най-дребните детайли на благородническия етикет. Погледът на Седрик се плъзна към отсрещния край на масата, преминавайки през величествената армада от бляскави чинии, прибори, чаши и всевъзможни съдове. Ако някой непознат можеше да види трапезарията в този момент, той сигурно щеше да се засмее — просторната, внушителна стая, високите, наконтени с ливреи слуги, яркото осветление, проблясващото сребро и кристал, и като завършек престарелия благородник със страховит вид в единия край на масата и мъничкото момченце в другия. Графът обикновено отдаваше голяма значимост на

вечерята, което пък поставяше на истинско изпитание готвача на замъка. Негово Превъзходителство имаше капризен вкус и лесно губеше апетит. През онази вечер обаче апетитът на графа се оказа подобър от обикновено, може би защото мисълта му не беше заета единствено с достойнствата на предястието и със соса на печеното. Неговият внук бе ангажирал съзнанието му далеч по-осезаемо. Графът не сваляше поглед от Седрик и макар да не говореше много, се стараеше да поддържа разговора. Никога не му бе минавало през ум, че детските приказки могат да му се сторят забавни. Старият благородник не можеше да забрави и куража, с който малкото момче се бе справило с изпитанието, на което го бе подложил, без дори за миг да даде признак, че смята да се откаже.

— Значи не носите короната си през цялото време? — отбеляза лорд Фаунтлерой с нужния респект.

— Не, не я нося през цялото време — отговори му графът с познатата си мрачна усмивка. — Освен това тя никак не ми отива.

— А господин Хобс казваше, че никога не ги сваляте от главите си — каза Седрик. — Освен в случаите, когато ви се налага да си сложите шапка.

— Да — съгласи се графът, — налага се понякога.

Един от лакеите се обърна, закри устата си с ръка и тихичко се прокашля.

Седрик приключи с вечерята и се облегна назад, за да огледа трапезарията.

— Вие сигурно много се гордеете с къщата си — каза той. — Много е хубава. Досега не бях виждал нещо толкова красиво, но разбира се, аз съм едва на седем години и все още не съм видял кой знае какво.

— И ти смяташ, че трябва да се гордея с нея? — попита графът.

— Мисля, че всеки би се гордял — отвърна му лорд Фаунтлерой. — Аз бих се гордял ако това беше моята къща. Всичко в нея е толкова красиво. А и паркът с тези дървета... колко са красиви само и как шумолят листата им!

Седи замълча за миг и се огледа тъжно наоколо.

— Тази къща е твърде голяма, за да живеят в нея само двама души, нали? — каза той.

— Бих казал, че е достатъчно просторна за двама души — отговори му графът. — Или мислиш, че е прекалено просторна?

Бъдещият граф на Доринкорт се поколеба преди да отговори.

— Просто си мислех — каза той, — че ако само двама души живеят тук и те двамата не са много добри компаньони, може от време на време да се чувстват малко самотни.

— А ти мислиш ли, че от мен ще излезе добър компаньон? — поинтересува се графът.

— Да — отвърна Седи, — мисля, че ще бъдете добър компаньон. Двамата с господин Хобс бяхме големи приятели. Той ми беше най-добрия приятел, ако не броим Миличка.

Рунтавите вежди на стария благородник трепнаха неспокойно.

— Коя е „Миличка“?

— Това е майка ми — каза лорд Фаунтлерой съвсем тихичко.

Може би момчето започваше да се чувства малко уморено, тъй като часът, в който обикновено си лягаше, бе наближил, или пък го бяха изморили възмущенията от последните няколко дни. Настъпващата умора извика у него смътното усещане за самота и му напомни, че тази нощ ще трябва да заспи без над него да бди неговият „най-добър приятел“. Седрик не можеше да не мисли за майка си, а колкото повече си мислеше за нея, толкова повече му се искаше да я спомене в разговора. По времето, когато вечерята беше на приключване, графът забеляза, че върху лицето на неговия наследник е легнала едва забележима сянка. Докато се връщаха обратно в библиотеката старецът отново се облегна на рамото на Седрик, но този път едва-едва.

След като лакеят ги остави насаме, Седи се настани направо върху килимчето пред камината, близо до Дугъл. В следващите няколко минути той просто галеше мълчаливо кучето и гледаше огъня.

Графът пък гледаше него. Очите на момчето изглеждаха тъжни и замислени, а от устните му веднъж или два пъти се отрони тиха въздишка. Графът седеше без да помръдва, вперил поглед в своя внук.

— Фаунтлерой — каза той накрая, — за какво мислиш?

Фаунтлерой вдигна глава и направи мъжествен опит да се усмихне.

— Мислех си за Миличка — каза той. — И... и мисля, че ще е по-добре да стана и да се поразходя из стаята.

Седрик се изправи с ръце в джобовете и тръгна напред-назад. Очите му бяха широко отворени, а устните стиснати плътно. Вървеше с твърда стъпка. Дугъл се размърда мързеливо, погледна го и след това също се изправи. Той отиде до момчето, изчака за миг и после тръгна след него. Фаунтлерой измъкна едната си ръка от джоба и я сложи върху главата на кучето.

— Той е много добро куче — каза момчето. — Той е мой приятел. Знае как се чувствам.

— И как се чувстваш? — попита графът.

Първият пристъп на носталгия по дома, който очевидно бе нападнал момчето, дразнеше леко стария благородник, но едновременно с това му бе приятно да си признае, че неговият внук се справя като истински мъж. Харесваше му този детски кураж.

— Ела тук — каза той.

Фаунтлерой отиде при него.

— Аз никога не съм се отделял от къщи преди — каза Седрик и погледна объркано дядо си. — Човек се чувства странно, когато му се налага да пренощува в нечий замък, вместо в собствената си къща. Но нали Миличка е съвсем наблизо. Тя ми каза да не го забравям и да не забравям още, че съм само на седем години, и че мога да гледам снимката ѝ винаги когато си поискам.

Седрик пхна ръка в джоба си и извади оттам малка, покрита с виолетово кадифе кутийка.

— Ето тук е — каза той. — Натиска се ей това бутонче, кутийката се отваря и тя е вътре!

Той се бе приближил до креслото на графа и след като извади кутийката, се отпусна на едната облегалка. После се допря до ръката на стареца, както обикновено правят децата.

— Ето я — каза Седрик, докато кутийката се отваряше и погледна с усмивка своя дядо.

Графът сбърчи вежди. Той не искаше да види снимката, но въпреки това не се сдържа и погледна младото лице на жената, чиято красота го изуми.

— Предполагам, че много я обичаш — каза графът.

— Да — отвърна му простичко лорд Фаунтлерой. — Наистина много я обичам. Видите ли, господин Хобс също е мой приятел, както и Дик, Мери, Бриджит и Майкъл, и те също са ми приятели. Но

Миличка... тя е моят най-близък приятел и ние винаги си казваме всичко един на друг. Моят татко остави на мен да се грижа за нея и когато стана мъж аз ще работя много усърдно и ще спечеля пари за нея.

— С какво смяташ да се занимаваш? — поинтересува се дядото.

Негово Невръстно Превъзходителство седна бавно върху килимчето и се намести удобно, като през цялото време не откъсваше поглед от снимката. Явно бе решил да размисли сериозно, преди да отговори на зададения му въпрос.

— Мисля си, че може би бих могъл да подхвана общ бизнес с господин Хобс — каза той, — но по-ще ми хареса да стана президент.

— Вместо това ще те изпратим в Камарата на лордовете — каза неговият дядо.

— Е... — замисли се отново лорд Фаунтлерой, — щом не трябва да ставам президент, и ако това е добър бизнес, нямам нищо против. Бакалският бизнес понякога е доста скучен.

Изглежда малкото момче се замисли сериозно над предложението на графа, защото замълча за известно време, загледано във веселите пламъчета на камината.

Графът на Доринкорт също замълча. Той се облегна в креслото си и се загледа в момчето. Цял порой от нови, странни мисли преминаваше шеметно през съзнанието на стария благородник. Дугъл използва паузата, изтегна се удобно и заспа, положил глава върху огромните си лапи. Последва дълго мълчание.

След около половин час в библиотеката влезе господин Хавишъм. Той завари просторната стая потънала в тишина. Графът все още не се бе надигнал от креслото. Той се раздвижи едва когато чу стъпките на адвоката и вдигна ръка в предупредителен жест, който сякаш му се изплъзна неволно. Дугъл продължаваше да спи, а до него, също потънал в сладки сънища, с къдрокоса главица положена на огромната му лапа, лежеше лорд Фаунтлерой.

ШЕСТА ГЛАВА

ГРАФЪТ И НЕГОВИЯТ ВНУК

Когато лорд Фаунтлерой се събуди на следващата сутрин (той така и не се бе събудил докато го пренасяха в леглото миналата вечер) първите звуци, които чу, бяха пращането на огъня в камината и шепненето на нечий гласове.

— Гледай да не споменаваши нищо за това, Доусън — каза единият глас. — Той още не знае защо тя не е при него и има причина засега да не му казваме.

— Както заповяда Негово Превъзходителство, мадам — отвърна друг глас. — Но ако ми простите волността, между нас казано, като слуга на слугата, бих казала, че е доста жестоко да се отделя бедното малко същество от неговата собствена плът и кръв. Джеймс и Томас, мадам, двамата дете снощи са били в трапезарията, казват че никога преди не са виждали толкова мило, интересно и учтиво дете с характер като на ангел. После пък, когато трябвало Джеймс да отнесе заспалото малко херувимче с розовото му лице и русите къдри дете се били пръснали по рамото му и господарят му казал „гледай да не го събудиш!“, си мисля, че и той не е останал сляп за красотата на детето.

Седрик се размърда, обърна се по гръб и отвори очи. В стаята имаше две жени. Всичко наоколо беше ярко и жизнерадостно, драпирано с кретон в ярки цветове. В камината гореше огън, а слънчевите лъчи се промъкваха през затулените от клонките на бръшляна прозорци. Двете жени се приближиха към него и той видя, че едната от тях е икономката госпожа Мелън, а другата е приятна на вид жена на средна възраст, която имаше най-добродушното и лъчезарно лице, което някога бе виждал.

— Добро утро, милорд — каза госпожа Мелън. — Спахте ли добре?

Негово Превъзходителство разтърка очички и се усмихна.

— Добро утро — каза той. — Не знаех, че съм тук.

— Донесохме ви тук горе след като заспахте — каза икономката.
— Това е вашата спалня, а това е Доусън, която ще се грижи за вас.

Фаунтлерой седна в леглото и протегна ръка, за да се здрависа с Доусън със същото уважение, което бе демонстрирал и към графа.

— Как сте, госпожо? — попита той. — Много съм ви задължен за това, че ще се грижите за мен.

— Можете да я наричате Доусън, милорд — обясни икономката с усмивка. — Тя е свикнала да я наричат Доусън.

— Госпожица Доусън или госпожа Доусън? — поинтересува се Негово Превъзходителство.

— Просто Доусън, милорд — включи се в разговора самата Доусън. — Нито госпожица, нито госпожа, Бог да ви поживи за добрите думи! Вие станете и оставете на Доусън да ви облече. В детската стая ли ще закусите?

— Благодаря ви, но аз вече отдавна съм се научил да се обличам сам — отвърна ѝ Фаунтлерой. — Миличка ме научи. Миличка е моята майка. Вкъщи Мери вършеше само другата работа — прането, готвенето и всичко останало. Освен това мога сам да се мия, даже доста добре. Ще ви помоля само после да погледнете ъгълчетата, ако това няма да ви затрудни.

Доусън и икономката си размениха погледи.

— Доусън ще направи всичко, което ѝ кажете — каза госпожа Мелън.

— И още как, Господ да го поживи — изрече бързо Доусън със своя приятен, леко насмешлив глас. — Нека да се облече сам, щом така предпочита, а аз ще стоя отстрани, за да му помогна ако се наложи.

— Благодаря ви — каза лорд Фаунтлерой, — понякога ми е малко трудно да се оправя с копчетата и тогава наистина се налага да ми помогне някой.

Той си помисли, че Доусън е много приятна жена и още преди да приключат с миенето и обличането двамата вече бяха добри приятели и малкият бе узнал цял куп неща за нея. Мъжът на Доусън бил войник и го убили в истинска битка. Синът ѝ бил моряк и в момента бил на далечен курс. Той бил виждал не само истински пирати и канибали, но и китайци и турци. Носел на майка си като подарък интересни миди и парчета корал, някои от които и сега били в сандъка на Доусън. Прислужницата беше готова тутакси да покаже своите съкровища на

малкия си русокос приятел, стига само той да поиска. Всичко това беше много интересно. Седи разбра още, че Доусън цял живот се е грижила за деца и че идва от едно голямо имение в друга част на Англия, където била лична прислужница на малко красиво момиченце на име Гвинет Воун.

— Тя е нещо като роднина на Ваше Величество — каза Доусън. — Може би някога ще ви запознаят с нея.

— Мислиш ли? — попита Седрик. — Това би ми харесало. Никога досега не са ме запознавали с малки момичета, но ми харесва да ги гледам.

После двамата с Доусън отидоха в съседната стая, където го очакваше закуската. Стаята му се стори много голяма. До нея имаше друга стая, за която Доусън каза, че също е негова. Лорд Фаунтлерой се почувства отново съвсем мъничък и потиснат. Той сподели това с Доусън, докато седеше на масата със сервирана красива на вид закуска.

— Аз съм толкова малко момче — каза печално Седи. — Твърде съм малък, за да живея в такъв голям замък, не мислиш ли?

— О, хайде де — каза Доусън. — Просто ще се чувствате малко странно в началото, но скоро ще ви мине. После ще ви хареса. Тук е толкова красиво.

— Разбира се, че е хубаво — съгласи се лорд Фаунтлерой с въздишка, — но щеше да ми харесва далеч повече, ако Миличка не ми липсваше толкова. Досега винаги закусвах с нея всяка сутрин, сипвах ѝ захар и ѝ наливах сметана в чая, после ѝ подавах препечена филийка.

— Е, добре де — каза Доусън, — нали ще можете да я виждате всеки ден. А знаете ли колко ще имате да си разказвате. Още нищо не сте видели, Бог да ви поживи, нито кучетата, нито конюшните с всичките коне в тях. Сигурна съм, че между тях има един дето много ще ви хареса...

— Наистина ли? — прекъсна я Седи. — Аз много обичам конете. Много харесвах Джим. Той беше конят, който господин Хобс запрягаше във фургона си. Джим беше много хубав кон, докато не почнеште да се инати и да се дърпа.

— Е — каза Доусън, — вие почакайте само да видите какво ви чака в конюшните. И, божичко, ама вие още не сте погледнали в съседната стая!

— Какво има там? — попита Фаунтлерой.

— Чакайте първо да си изядете закуската и после ще видите.

Тези думи естествено събудиха любопитството на Седрик и той атакува стремително закуската си. Изглежда в съседната стая наистина имаше нещо, което си струваше да бъде погледнато — Доусън бе придобила такъв важен и загадъчен вид.

— Хапнах достатъчно — каза той след малко. — Мога ли сега да погледна?

Доусън кимна и го поведе към стаята, усмихвайки се още по-загадъчно и важно. Любопитството на Седи вече бе достигнало точката на кипене.

Когато прислужницата отвори вратата на стаята, той застана на прага с невярващи очи. Не можеше да каже нито думичка. Просто пхна ръце в джобовете си и остана там за известно време, порумениял от възхищение. Подобна гледка наистина беше способна да удиви до безкрайност всяко обикновено момче.

Стаята беше не по-малка от другите, но му се стори по-хубава по някакъв особен начин. Мебелите в нея бяха все тъй масивни и древни, но драпериите, килимите и тапетите бяха по-светли. Имаше лавици, пълни с книги, а освен тях и много масички с купища играчки — прекрасни и невероятни, подобни на тези, които бе гледал със замечтан поглед по витрините в Ню Йорк.

— Прилича ми на момчешка стая — каза той накрая, след като си пое дълбоко дъх. — Чии са тези неща?

— Вървете да ги погледнете — каза Доусън. — Всичките са ваши!

— Мои! — извика Седрик. — Мои! Как така са мои? Кой ми ги е дал? — Той нададе тържествуващ вик и се втурна в стаята. — Дядо е бил! — каза Седи с очи, блеснали като две звездички. — Знам, че е бил дядо!

— Да, Негово Превъзходителство ги купи — каза Доусън, — и най-добре ще сторите, ако не се измъчвате цял ден с ненужни въпроси, а просто се наиграете на воля. Той е готов да ви даде всичко, което поискате.

Беше една незабравима сутрин. В стаята имаше толкова много неща, които си заслужаваха да бъдат разгледани внимателно и всяка непозната играчка беше тъй изумителна, че Седи едва намираше сили

да погледне следващата. Беше му чудно как е възможно всичко това да е приготвено за него. Виждаше му се странно, че още преди да пристигне от Ню Йорк, в замъка специално са пристигнали хора чак от Лондон, за да подредят стаята му и да подберат книги и играчки, които биха му харесали.

— Познаваш ли някой друг — попита той Доусън, — който да има толкова добър дядо?

На лицето на прислужницата за миг се изписа несигурност. Тя нямаше много добро мнение за Негово Превъзходителство графа. Доусън бе пристигнала в замъка наскоро, но и малкото дни, прекарани тук, ѝ бяха достатъчни, за да се наслуша на всевъзможни истории за странностите на стария благородник.

— Туй е най-проклетия, бесен, неблагодарен старец, на който съм имал лошия късмет да служа — бе казал дългнестият лакей в стаята на прислугата. — Никой не го надминава по лошотия, никой.

Същият този лакей на име Томас бе повторил пред другите слуги някои от наставленията, които графът бе дал на господин Хавишъм във връзка с приготовленията за пристигането на младия господар.

— Искам да му се угажда всячески — бе казал графът на Доринкорт, — стаите му да са пълни с играчки. Трябва да има достатъчно лъскави занимавки, които да му помогнат да забрави побързо майка си. Ще го забавляваме, ще го занимаваме с други неща и всичко ще е наред. Такава е момчешката природа.

Но още след първата среща със своя внук старият граф трябваше да си признае, твърде неохотно при това, че комай неговото твърдение не отговаря особено на момчешката природа на Седрик. Графът на Доринкорт не спа добре същата нощ и прекара следващата сутрин в стаята си. По пладне обаче, след като обядва, той не издържа и изпрати да извикат лорд Фаунтлерой.

Седрик се отзова тутакси на повикването. Той се спусна тичешком по широкото стълбище. Графът чу забързаните стъпки на малките му крачета в коридора, после вратата се отвори и момчето влезе в стаята с блеснали очи и зачервени бузки.

— Чаках да ме извикате — каза то. — Бях готов от доста време. Толкова съм ви задължен за всички онези неща! Толкова съм ви задължен! Цяла сутрин си играх с тях.

— О! — каза графът, — и харесаха ли ти?

— Толкова ми харесаха... просто не мога да ви кажа колко! — каза Фаунтлерой с блеснало лице. — Имаше една игра с топка, точно като бейзболните топки, обаче се играе на една дъска с бели и черни колчета. Опитвах се да науча Доусън как се играе, но тя нещо не можа да схване правилата, нали никога не е играла бейзбол, тъй като е дама. Май не можах да ѝ обясня много добре. Но вие сигурно знаете как се играе, нали?

— Боя, се че не знам — отвърна му графът. — Някаква американска игра е, нали? Да не би да е нещо като крикет?

— Никога не съм виждал крикет — каза Фаунтлерой, — но господин Хобс ме води няколко пъти на бейзбол. Страхотна игра. Искате ли да ви донеса тази игра, за да я видите и вие? Може би ще ви бъде забавно и така ще забравите за крака си. Кракът боли ли ви тази сутрин?

— Повече, отколкото ми се иска — бе отговорът.

— Тогава може би няма да го забравите — каза момчето загрижено. — Сигурно няма да ви е приятно и да ви разкажа за играта. Мислите ли, че ще ви е забавно, или напротив, че ще ви е неприятно?

— Върви да я донесеш — каза графът.

За него това бе едно непознато забавление — да изпълнява ролята на компаньон на дете, което му предлага да го научи на някаква игра, но това определено му доставяше удоволствие. Когато Седрик се появи отново, стиснал играта в ръце, графът го посрещна с усмивка и с физиономия, която издаваше безспорен интерес.

— Може ли да сложа тази малка дъска ей тук, близо до креслото ви? — попита Седрик.

— Звънни на Томас — каза графът. — Той ще свърши това вместо теб.

— О, аз мога и сам — отвърна му Фаунтлерой. — Не е чак толкова тежка.

— Добре тогава — съгласи се дядо му.

Мержелеещата се върху устните усмивка се разшири, докато наблюдаваше приготовленията на малкото момче — в тях имаше такъв всепоглъщащ интерес. Малката дъска бе довлечена и наместена близо до креслото, после играта бе извадена от кутията и подредена внимателно.

— Веднъж като започнеш, става много интересно — обясни Фаунтлерой. — Като начало черните колчета могат да бъдат ваши, а белите мои. Те заместват хората. Когато обиколите веднъж полето, това е „хоумрън“ и се брои за една точка. Това тук са „аут“-овете. Това е първа база, това втора, това е третата, а тук „хоум“-базата.

И Седрик заобяснява разпалено правилата на играта. Той показва какво трябва да правят „питчър“-а, „кетчър“-а и „батър“-а в истинската игра и прибави към това едно драматично описание на „хотбол“-а така, както бе виждал да го правят по време на мача. Неговото жизнено, грациозно телце, енергичните му жестове и неподправеното му въодушевление бяха истински празник за окото.

Когато накрая Седрик приключи с обясненията и демонстрациите и играта започна, графът установи, че все още му е забавно. Неговият млад компаньон беше погълнат изцяло от играта. Звънкият му смях след всяко добро хвърляне, ентусиазмът, с който се радваше на всеки „хоумрън“, искрената радост, която изпитваше от собствения си късмет и дори от този на своя противник, всичко това придаваше на играта неописуемо очарование.

Ако само седмица по-рано някой кажеше на стария граф, че във въпросната утрин той ще забрави изцяло за подагратата и лошия си нрав и то само заради някаква си детска игра с бели и черни пръчици, забити в ярко оцветена дъска, а съперник ще е малко къдрокосо момченце, графът със сигурност щеше да накара този някой да съжалява за думите си. И все пак фактът си беше факт, графът на Доринкорт се усети едва след като вратата на стаята се отвори и Томас обяви пристигането на някакъв посетител.

Посетителят — възрастен джентълмен, облечен в черно, се оказа свещеник от енорията. Той впери изумен поглед в разиграващата се пред очите му сцена и отстъпи крачка назад от почуда. Едва не се сблъска с Томас.

Трябва да отбележим, че измежду задълженията на преподобния Мордонт, както беше името на свещеника, едва ли имаше по-неприятно задължение от това да посещава от време на време своя „благороден покровител“, господаря на замъка Доринкорт. Благородният покровител често превръщаше тези посещения в чисти караници, което си беше негово „благородно“ право. Той ненавиждаше църквите и благотворителността и избухваше неудържимо, щом някой

негов наемател си позволише лукса да обеднее, да се разболе и да изпита нужда от каквато и да било помощ. Подхванеше ли го някой лош пристъп на подаграта, графът просто заявяваше, че не желае да му се досажда с разкази за нечие нерадостно битие. Когато подаграта му дадеше мира за известно време, той все пак придобиваше по-човешки облик и дори отпускаше по някоя дребна сума, измъкната му с няколкочасова изтощителна борба. Не пропускаше обаче да сгълчи обитателите на енорията за тяхната некадърност и слабоумие. Любимото му забавление бе да прави саркастични, зловни и обидни забележки и така да изкуши преподобния Мордонт да го замери, въпреки християнската си сдържаност, с нещо по-тежко. През всичките години откак бе поел доринкортската енория, господин Мордонт не бе видял Негово Превъзходителство нито веднъж да направи по своя собствена воля и най-дребно благодеяние или пък да покаже по какъвто и да е повод, че мисли за някой друг, освен за самия себе си.

Онзи ден свещеникът се бе отбил, за да говори с графа по един особено належащ случай и докато вървеше по просторните коридори, в мислите му тежаха поне две нови сериозни причини да се притеснява от предстоящата среща. Той знаеше, че Негово Превъзходителство страда от силен пристъп на подагра, която бе изострила черния му хумор до такава степен, че слухове за това бяха достигнали чак до близкото селце. Една от младите прислужници в замъка се бе оплакала на сестра си, която държеше в селцето малък магазин за игли и конци. Там обикновено се бистреха най-свежите клюки. Онова, което госпожа Дибъл не знаеше за замъка и неговите обитатели, за фермите и техните собственици, за селото и неговото население, просто не си струваше да бъде споменавано. Естествено всички сведения за замъка идваха от сестра ѝ Джейн Шортс, която обслужваше горните етажи и поддържаше доста тесни връзки с Томас.

— И тъй бил вече дни наред — подхвърли госпожа Дибъл през тезгяха. — А езикът му бил толкоз лют, както господин Томас лично обяснил на Джейн, че едва ли можело да се намери живо същество, облечено в ливрея, което да го понесе. Графът дори замерил господин Томас с поднос със сандвичи и ако другите неща не били що-годе наред и слугите не били такива свестни хора, кой знае до какво можело да се стигне в следващия час!

Всичко това беше разказано пред самия преподобен Мордонт, чиято любима черна овца беше именно графът на Доринкорт. От него бедните жени от енорията получаваха ако не друго, поне повод за куп интересни клюки.

Втората причина беше дори по-лоша и от първата, понеже беше нова и бе обсъждана от всички с такъв интерес.

Че кой не знаеше как се бе вбесил старият граф, когато научил за презокеанския брак на своя най-малък син? Кой не знаеше още колко жестоко се бе отнесъл към капитана неговият роден баща и как после младият, красив и добродушен мъж с лъчезарна усмивка бе умрял в странство беден и неоплакан? Кой не знаеше каква яростна омраза хранеше Негово Превъзходителство към онова бедно младо създание, вдовицата на сина му, как ненавиждаше дори мисълта за нейното дете и как бе намислил никога да не погледне момчето, докато двамата му по-големи сина не умряха, без да оставят наследник? И накрая имаше ли човек в селото, който да не е наясно, че графът очаква без следа от обич или радост пристигането на своя внук, наричан от него вулгарно, непохватно и устато американско изчадие, позор за благородното му име?

Високомерният избухлив старец дори не предполагаше, че някой би могъл да се осмели да гадае, още по-малко да говори за онова, което той изпитва. Но неговите прислужници го наблюдаваха, разчитаха гримасите му, пристъпите на злобен сарказъм и ги обсъждаха надълго и широко в стаята на слугите. И докато графът се чувстваше недостъпен за чуждото любопитство, Томас разясняваше охотно на Джейн, на готвача, на домакина, на прислужничките и на останалите лакеи, че според него „старецът е по-зъл от всякога, особено заради момчето на Капитана“. „И лично аз не бих винил малкия“ — добавяше Томас. „От дете, отгледано при подобни мизерни условия, като тези в Америка, не би могло да се очаква кой знае какво.“

Ето защо преподобният Мордонт вървеше силно разтревожен по алеята на замъка, мислейки си, че най-вероятно в този миг графът на Доринкорт вилнее разгневен из замъка и е готов да прати по дяволите първия човек, който му се мерне пред очите. А този човек сигурно щеше да се окаже самият отец Мордонт. Със свито сърце той пристъпи в библиотеката.

Миг след това стаята се огласи от радостен детски смях.

— Два „аут“-а — възкликна непознат за отеча звънък детски глас. — Видяхте ли, два „аут“-а!

Отец Мордонт видя креслото на графа и табуретката, върху която той бе положил болния си крак, до нея малката масичка с играта. Съвсем близо до самия граф, всъщност облегнато на здравото му коляно и на ръката му, беше малкото момче с блеснали от възбуда очи и лице.

— Два „аут“-а! — извика още веднъж непознатото хлапе. — Този път май не ви провървя? — Чак тогава двамата играчи осъзнаха, че в стаята има още някой.

Графът хвърли поглед назад със свъсени вежди — стар негов трик — но когато се обърна изцяло с лице към вратата, преподобният Мордонт установи, че старецът изглежда дори по-странно, отколкото му се бе сторило в началото. Може да се каже, че това не беше противният и заядлив граф, толкова омръзнал на всички.

— А — каза благородникът с познатия скрибуцащ тембър, но подаде ръка далеч по-учтиво от обикновено. — Добро утро, Мордонт. Имам си ново занимание, както виждате.

Той сложи другата си ръка на рамото на Седрик. Като че ли дълбоко в закоравялото му сърце леко звънна струна на гордост от това, което всъщност се бе оказал неговият наследник. Когато момчето пристъпи леко напред, в очите на графа проблесна нещо като искра на задоволство.

— Това е новият лорд Фаунтлерой — каза той. — Фаунтлерой, това е господин Мордонт, енорийският пастор.

Фаунтлерой погледна пременения в църковни одежди джентълмен и му подаде ръка.

— Много ми е драго да се запозная с вас, сър — каза той, припомняйки си думите, с които господин Хобс церемониално посрещаше всеки нов клиент. Седрик беше убеден, че подобно отношение би трябвало да мине за повече от учтиво, когато става въпрос за църковен служител.

Господин Мордонт задържа за миг ръката на детето, докато се вглеждаше в лицето му и върху устните му се появи неволна усмивка. Пасторът хареса Седи, досущ като всички останали, още от първия миг, когато го зърна. Но не красивите черти и стройната фигурка на детето го впечатлиха най-силно. Онова, което истински го спечели,

беше вродената доброта, която детето излъчваше. Докато гледаше Седрик, пасторът съвсем забрави за графа. На света няма нищо по-силно от истински доброто сърце, а доброто сърце на Седи караше човек да забрави за тежката атмосфера на огромната сумрачна стая и я правеше някак по-светла.

— За мен е чест да се запозная с вас, лорд Фаунтлерой — каза преподобният Мордонт. — Чух, че дълго сте пътувал, за да пристигнете при нас. Толкова много хора бяха зарадвани да разберат, че се чувствате добре.

— Пътуването наистина беше дълго — отговори му Фаунтлерой, — но Миличка, моята майка, беше с мен и с нея не ми беше самотно. Разбира се, човек не може да се чувства самотен, когато майка му е с него, а корабът беше много красив.

— Вземете си стол, Мордонт — каза графът.

Господин Мордонт седна и погледна графа.

— Ваше Превъзходителство, мога само да ви поздравя най-искрено — каза топло той.

Но графът нямаше никакво намерение да показва истинските си чувства по въпроса.

— Той прилича на баща си — каза той сърдито. — Да се надяваме, че ще покаже повече здрав разум от него. Е, какво има тази сутрин, Мордонт? Кой е закъсал тоя път?

Засега всичко вървеше далеч по-добре, отколкото бе очаквал пасторът, но той все пак се поколеба за миг, преди да започне.

— Хигинс — отговори той. — Хигинс от фермата Едж. Никак не му върви. Миналата есен той самият беше зле, а сега и децата му се разболяха от скарлатина. Не бих казал, че е от най-добрите стопани, но и късметът му никакъв го няма. Сега здравата е закъсал. На първо място с рентата. Нюик му е казал, че ако няма пари да си плати, ще трябва да напусне фермата. Това ще бъде голям удар за него. Жена му е болна и вчера той дойде при мен и помоли да се видя с вас за известна отсрочка. Мисли, че ако му дадете малко време ще успее да навакса пропуснатото.

— Те всички си мислят така — каза графът с мрачно изражение.

Седрик направи крачка напред. До този момент той бе стоял между своя дядо и посетителя и бе напиргал слух, за да не пропусне нещо. Проблемът на Хигинс го бе заинтересувал на мига. Малкият

вече се чудеше колко ли деца има фермерът и колко ли е лошо да си болен от скарлатина. Широко отворените му очи бяха вперени в господин Мордонт, докато той говореше за фермера.

— Хигинс е човек, който държи на думата си — каза пасторът, като се опитваше да придаде повече тежест на своята молба.

— Но не държи на сроковете, що се отнася до рентата — отвърна Негово Превъзходителство. — Той винаги закъснява, както научавам от Нюик.

— Но сега е в голяма беда — каза преподобният Мордонт. — Той много обича жена си и децата си, а ако му отнемат фермата те просто ще умрат от глад. Хигинс няма да може да им осигури препитание. Две от децата му са много слаби след треската и докторът им е предписал неща, за които Хигинс не може и да мечтае.

В този момент Седи се приближи още малко.

— Точно така беше и с Майкъл — каза той.

Графът се сепна леко.

— Бях забравил за теб! — каза той. — Забравих, че в стаята си имаме филантроп. Кой беше Майкъл?

И въодушевеното пламъче се появи отново в очите на стареца.

— Той е съпругът на Бриджит и също имаше треска — каза Фаунтлерой. — И не можеше да си плати наема и нямаше пари, за да си купи вино и останалите неща. И вие ми дадохте пари, за да му помогна.

Графът сбърчи вежди в странна физиономия, която обаче далеч не изглеждаше страховита. Той погледна господин Мордонт.

— Не знам що за земевладелец ще излезе от него — каза той. — Казах на Хавишъм да даде на момчето пари за всяка негова прищявка. Оказа се, че единствената прищявка на моя внук била да раздава пари на просяците.

— Но те не бяха просяци — заяви отривисто малкият лорд. — Майкъл беше чудесен зидар! Те всички работеха!

— О, значи не са били просяци — каза графът. — Всичките. Прекрасни зидари, ваксаджии и продавачки на ябълки.

Той се взря в момчето и за няколко секунди се възцари мълчание. Всъщност в съзнанието на графа се оформяше нова мисъл и макар и да не беше предизвикана от най-благородни подбуди, сама по себе си тя не бе лоша.

— Ела тук — каза той накрая.

Фаунтлерой се приближи толкова, колкото му позволяваше болният от подагра крак на дядо му.

— Ти какво би направил в този случай? — попита милорд.

Трябва да се отбележи, че в този миг господин Мордонт изпита някакво странно усещане. Тъй като беше образован и умен човек, бе прекарал много години в имението Доринкорт и познаваше отлично своите енорияши, той разбираше отлично, че тяхното бъдеще лежи в ръцете на това малко момче с широко отворени кафяви очи и ръце, пъхнати дълбоко в джобчетата. Хрумна му още, че сега невръстният наследник би могъл да се възползва от властта на своя дядо и ако сърцето му не е чисто и благородно, то тогава можеха да се очакват нови злини за обитателите на енорията.

— Как би постъпил ти на мое място? — настоя графът.

Фаунтлерой се приближи още мъничко и сложи ръка на коляното му, сякаш бе негов най-добър и верен приятел.

— Ако аз бях много богат — каза той, — а не просто едно малко момче, тогава щях да му позволя да остане и щях да му дам нещата, от които се нуждаят децата му. Но все пак аз съм още много малък.

После след кратка пауза лицето му светна.

— Но вие бихте могъл да направите всичко това, нали? — каза той.

— Хм! — промърмори милорд, впери поглед в него. — Значи такова е твоето мнение?

Странно, графът не изглеждаше ядосан.

— Искан да кажа, че вие можете да дадете на всекиго каквото и да е — каза Седи. — А кой е Нюик?

— Той е моят посредник — отговори му графът. — Някои от моите наематели не изгарят от любов към него.

— Ще му напишете ли писмо още сега? — попита лорд Фаунтлерой. — Да ви донеса ли мастило и писалка? Мога да сваля играта от тази масичка.

Дори за миг не му бе хрумнало, че графът може да е позволил лично на Нюик да вилнее на воля само и само да му събере рентата.

Графът се вгледа в своя внук и се замисли за миг.

— Ти можеш ли да пишеш? — попита той.

— Да — отговори му Седрик, — но не много добре.

— Махни тези неща от масата — заповяда милорд, — и донеси писалка, мастило и лист хартия от моето писалище.

Любопитството на отец Мордонт нарастваше с всяка изминала секунда, Фаунтлерой изпълни поръката съвсем точно. Само след няколко мига писалката, мастилницата и листът хартия лежаха подредени на масичката.

— Ето — каза той въодушевено, — сега можете да му пишете.

— Ти ще му пишеш — каза графът.

— Аз! — възкликна Седи и челцето му порумения. — Ще свърши ли работа, ако го напиша? Аз понякога правя грешки, щом няма речник, където да погледна, или някой да ме поправи.

— Аз ще ти помогна — отвърна му графът. — Хигинс едва ли ще се оплаче от правописа ти. Ти си филантропът в семейството, не аз. Потопи перото в мастилото.

Фаунтлерой взе писалката и потопи върха в шишенцето с мастило, после се намести удобно на масичката.

— Ами сега — попита той, — какво да напиша?

— Можеш да напишеш „Хигинс да бъде оставен засега на мира“ и отдолу да се подпишеш — „Фаунтлерой“ — каза графът.

Фаунтлерой потопи отново писалката в мастилото, подпря ръка и започна да пише. Процесът се получи доста бавен и изтощителен, но той вложи всичко от себе си. След време посланието все пак бе завършено и Седи го подаде на дядо си с усмивка, оцветена с леко безпокойство.

— Мислите ли, че ще свърши работа? — попита той.

Графът погледна написаното и ъгълчетата на устните му трепнаха леко.

— Да — отговори той. — Хигинс ще го намери напълно задоволително. — После го подаде на господин Мордонт.

На листа отец Мордонт прочете следното:

Скъпи г. Нюик,
ако убичате не притиснявайте г. хигинс за момента,
благодаря ви,

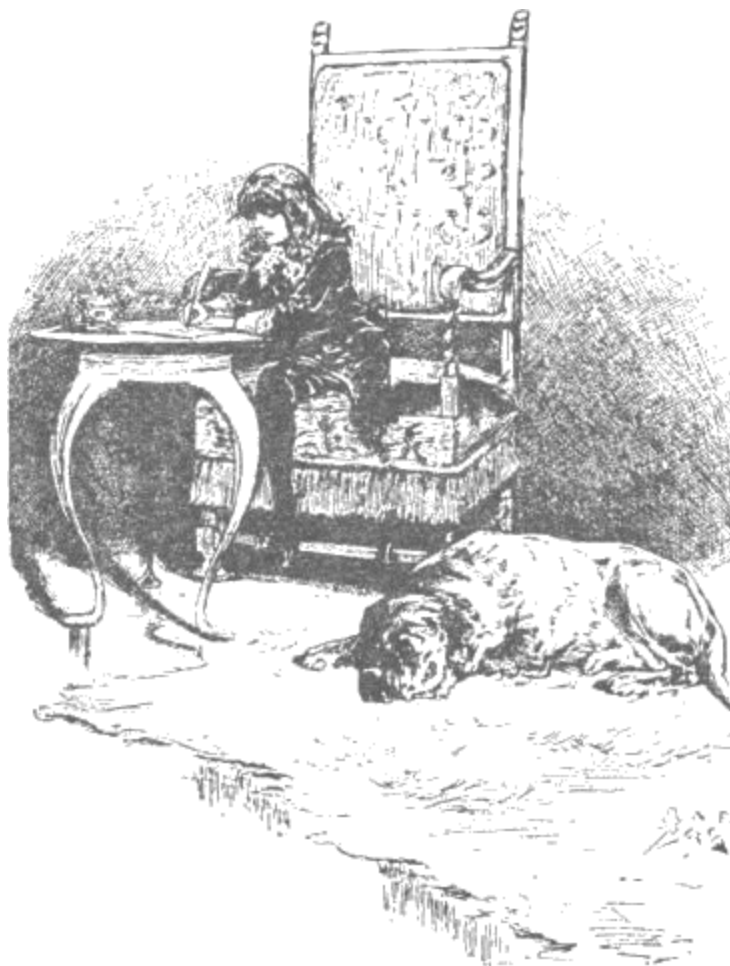
с оважение Фаунтлерой.

— Господин Хобс винаги подписваше писмата си така — каза Седрик. — Само дето не съм съвсем сигурен дали „притеснявайте“ се пише така.

— В речника е малко по-иначе — отговори графът.

— Точно от това се боях и аз — призна си Седи. — Трябваше да попитам. Видите ли, така е при по-дългите думи, трябва да се проверяват в речника. Така е най-сигурно. Ще го пренапиша.

И лорд Фаунтлерой написа писмото си още веднъж, като този път се консултира на няколко пъти със своя дядо.

— Правописът е странно нещо — каза Седрик. — Често е доста по-различен, отколкото може да се очаква. Мислех си, че „обичате“ се пише с „у“, „уважение“ с „о“. Понякога направо се отчайвам.

Когато господин Мордонт си тръгна, той отнесе със себе си не само писмото, но и още нещо много важно — надежда. Никога досега той не си бе тръгвал от замъка Доринкорт толкова обнадежден.

Седи изпрати свещеника до вратата и след това се върна при дядо си.

— Може ли сега да отида при Миличка? — попита той. — Мисля, че тя вече ме чака.

Графът замълча за миг.

— Преди това в конюшните има нещо за теб — каза той. — Дръпни звънеца.

— Моля ви — каза Фаунтлерой и леко се изчерви. — Много съм ви задължен, но предпочитам да ида до конюшните утре. Тя ме е чакала през цялото време.

— Добре тогава — отвърна му графът. — Ще заповядам да приготвят каретата.

После добави:

— Ставаше въпрос за едно пони.

Фаунтлерой пое дълбоко въздух.

— Пони! — възкликна той. — Чие е това пони?

— Твое — отговори графът.

— Мое? — извика малкият лорд. — Мое... като играчките горе?

— Да — каза дядо му. — Искаш ли да го видиш още сега? Да наредя ли да го изведат?

Бузките на Седи ставаха все по-червени и по-червени.

— Никога не съм мислил, че ще имам пони — каза той. — Никога. Колко ще се зарадва Миличка. Вие ми давате всичко, нали?

— Искаш ли да го видиш? — поинтересува се графът.

Фаунтлерой отново пое въздух.

— Искам да го видя — каза той. — Толкова много искам, че едва се сдържа. Но се боя, че сега няма време.

— Трябва ли да видиш майка си този следобед? — попита графът. — Не можеш ли да отложиш за утре?

— Защо? — каза Седи. — Тя си е мислила за мен цяла сутрин, а аз си мислих за нея!

— О — каза графът. — Така значи. Дръпни звънеца.

Той седеше смълчан, докато каретата се носеше под зеления свод на алеята. Затова пък Фаунтлерой не спираше да задава въпроси. Питаше за понито. Какво е на цвят? Колко е голямо? Какво обича най-много да яде? На колко е години? Колко рано сутринта може да стане, за да го види?

— Миличка толкова ще се зарадва! — продължаваше да повтаря той. — Толкова ще ви е задължена задето сте толкова добър с мен! Тя знае, че харесвам толкова много понитата, но аз никога не съм си мислил, че ще си имам мое пони. Имаше едно малко момче на Пето авеню, което си имаше пони и си го яздеше всяка сутрин, а ние ходехме до неговата къща, за да го видим.

Седи се облегна на меката седалка и се загледа в графа за няколко минути, без да каже нищо.

— Аз мисля, че вие сте най-добрият човек на света — надигна се той най-накрая. — Вие винаги правите само добри неща, нали? И винаги мислите за другите хора. Миличка казва, че това е най-голямата доброта, да не мислиш за себе си, а за другите хора. Вие сте точно такъв човек, нали?

Негово Превъзходителство беше тъй изумен от ореола на светец, който току-що му бяха лепнали, че просто не знаеше какво да каже. Беше му нужно време, за да осъзнае чутото. Да види всичките си егоистични и грозни подбуди, описани като нещо добро и човеколюбиво, при това с простиците думи на едно дете, това си беше наистина интересно усещане.

А Фаунтлерой не спираше да говори и да го гледа с възхитени очи.

— Вие правите толкова много хора щастливи — каза той. — Първо Майкъл и Бриджит и техните деца, и продавачката на ябълки, и Дик, и господин Хобс, и господин Хигинс и госпожа Хигинс и техните деца, и господин Мордонт, и Миличка, и аз, заради понито и заради всички останали неща. Знаете ли, аз ги преброих на всичките си пръсти и на ум и излезе, че сте бил добър към двайсет и седем души. А това са страшно много хора — двайсет и седем!

— И аз съм този, който е бил добър към тях? Нима? — каза графът.

— Ами да, така мисля — отвърна му Фаунтлерой. — Вие ги направихте щастливи всичките. Знаете ли — продължи той с леко колебание, — хората понякога грешат за графовете, когато не ги познават. И господин Хобс грешеше. Аз ще му пиша и ще му разкажа за всичко.

— И какво е мнението на господин Хобс за графовете? — попита Негово Превъзходителство.

— Видите ли, проблемът беше там, че той не познаваше нито един граф и беше чел за графовете само в книгите. Той си мислеше — само не се обиждайте — че графовете са тирани и каза, че не искал да му се мотаят пред очите. Но ако ви познаваше, сигурен съм, че щеше да си промени мнението. Трябва да му кажа за вас.

— Какво ще му кажеш?

— Ще му кажа — започна Седрик с лице грейнало от ентузиазъм, — че вие сте най-добрият човек, за когото някога съм чувал. Ще му кажа още, че вие винаги мислите за другите хора и как да ги направите щастливи и... и че когато порасна искам да стана точно като вас.

— Точно като мен! — повтори Негово Превъзходителство, загледан в мъничкото поруменяло личице. Едва забележима руменина плъзна плахо и по повехналите страни на графа. Най-неочаквано той извърна очи и се загледа през прозореца на каретата към огромните букови дървета, чиито огрени от слънцето червеникавокафяви листа бяха придобили златист оттенък.

— Точно като вас — каза Фаунтлерой и добави скромно, — ако мога. Може би не съм чак толкова добър като вас, но ще опитам.

Каретата се спусна надолу по просторната алея, по която сенчестите участъци се редуваха с окъпани от слънчева светлина петна, Фаунтлерой видя отново прекрасните местенца, покрити с папрат и полюшвания от топлия вятър синчец. Видя и сърните, изправени на грациозните си крака или полегнали във високата трева. Успя дори да зърне няколко плашливи кафяви заека. Седрик чу пърхането на яребиците и всичко му се стори по-красиво от преди. Цялото му сърце беше изпълнено с удоволствие и радост от красотата, която го заобикаляше. Но старият граф виждаше други неща, макар също да гледаше през прозореца. Той виждаше дългия си живот, през който никога не бе проявявал нито щедрост, нито доброта. Виждаше годините, през които един млад и силен, богат и влиятелен мъж бе пропилявал своята младост, своята сила, своето богатство и своето влияние, само за да задоволи прищевките си и за да убива времето си, ден по ден, година по година. И когато времето бе изтекло през пръстите му, младият човек се бе превърнал в старец, самотен и без истински приятели. Само богатството му си бе останало все така огромно. Графът виждаше хора, които го мразеха или се бояха от него,

други, които го ласкаеха или му се подмазваха, но нито един, който да е загрижен за това дали графът на Доринкорт ще живее или ще умре, освен в случай че би могъл да спечели нещо от това. Милорд гледаше многобройните декари земя, които му принадлежаха, и си мислеше за нещо, което Фаунтлерой не знаеше — докъде всъщност се простираха те, какво състояние представляваха и колко хора бяха построили домовете си върху тях. Във всичките тези домове, били те скромни или заможни, нямаше да се намери и един човек, независимо от това колко завиждаше този човек на богатството, благородническото име и могъществото на графа, който да спомене стария благородник с добра дума и още по-малко да пожелае, като малкия лорд, да прилича на него.

Тези спомени далеч не радваха сега себичния, избухлив старец, който си бе прекарвал чудесно в собствена компания вече седемдесет години и който никога не се бе интересувал какво мисли светът за него, стига това да не пречеше на плановете му. В действителност подобни мисли навестяваха за пръв път съзнанието на графа на Доринкорт и единствената причина за това беше, че едно малко момче го сметна за много по-добър, отколкото бе всъщност, и дори пожела да стане един ден точно като него. Графът се питаше дали би могъл да послужи за пример на когото и да било.

Фаунтлерой си помисли, че болният крак сигурно отново измъчва дядо му, тъй като той бе присвил вежди, докато гледаше през прозореца. Затова, загрижен за него, Седи реши да не го безпокои и продължи да се забавлява с приказната гледка наоколо. Накрая каретата достигна оградата на парка, измина краткия път по зелените ливади и спря пред Корт Лодж. Седи скочи на земята още преди лакеят да успее да слезе от капрата, за да му отвори.

Сепването измъкна графа от потока на нерадостните му мисли.

— Какво? — попита той. — Пристигнахме ли вече?

— Да — каза Фаунтлерой. — Чакайте да ви подам бастуна. Просто се облегнете на мен след като слезете.

— Няма да слизам — отвърна Негово Превъзходителство сърдито.

— Няма... няма ли да се видите с Миличка? — възкликна Фаунтлерой с изумено лице.

— „Миличка“ ще ме извини — отвърна графът сухо. — Хайде, върви и ѝ кажи, че дори новото пони не може да те удържи далеч от нея.

— Тя ще бъде много разочарована — каза Фаунтлерой. — Тя много ще иска да ви види.

— Боя се, че няма да е така — беше отговорът. — Лакеят ще те повика, когато се върнем, за да те вземем. Кажи на Джефри да тръгва, Томас.

Томас затвори вратичката на каретата, Фаунтлерой ѝ хвърли един последен учуден поглед и изтича по алеята. Графът, точно като господин Хавишъм в Америка, не можа да не се възхити на пъргавите му крачета. Техният притежател явно нямаше излишно време за губене. Каретата се отдалечи бавно, но Негово Превъзходителство не се облекна веднага. Той продължаваше да гледа от прозорчето. През една просека между дърветата се виждаше широко отворената врата на къщата. Малката фигурка се стрелна натам и друга фигура, стройна и млада, облечена в черна рокля, се спусна насреща му. Двамата сякаш политнаха един към друг, Фаунтлерой скочи в прегръдката на майка си и покри красивото ѝ лице с целувки.

СЕДМА ГЛАВА

В ЦЪРКВАТА

На следващата неделна утрин господин Мордонт завари църквата си препълнена. Той дори не можеше да си спомни дали бе виждал някога толкова хора на неделната служба. Очите му мярнаха няколко персони, които доста рядко удостояваха неговите проповеди с присъствието си. Имаше хора, дошли чак от Хейзелтън, който беше в съседната енория. Имаше загрубели, почернели от слънцето фермери и яки, червенобузести домакини, нагиздени с най-хубавите си бонета и с най-новите си шалове, плюс по около половин дузина хлапетии на всяко семейство. И съпругата на доктора беше там с нейните четири дъщери. Госпожа Кимзи и господин Кимзи, които държаха единствената аптека в радиус от десет мили, госпожа Дибъл, госпожица Смиф — селската шивачка, нейната приятелка шапкарката госпожица Пъркинс, младият помощник на доктора, чиракът на аптекаря, въобще всяко семейство в енорията беше представено в една или друга степен.

През цялата предишна седмица бяха разказвани куп невероятни истории за малкия лорд Фаунтлерой. В магазинчето на госпожа Дибъл се изсипа такава лавина от клиенти, въоръжени с малко пари и много клюки, че звънчето окачено на входната ѝ врата едва издържа на напъна. В края на седмицата госпожа Дибъл беше абсолютно наясно с това как са мебелирани стаите на малкия лорд, колко и какви играчки са му купили, какво на цвят е понито, което го очаква в конюшната, как се казва малкият коняр, който ще се грижи за понито и колко струва украсената със сребро сбруя на кучешкия впряг, приготвен за внука на графа. Тя бе получила и всевъзможни сведения от всички слуги, които бяха успели да мярнат детето по един или друг повод през вечерта на неговото пристигане. Госпожа Дибъл знаеше още, че всички прислужнички са абсолютно единомислени, че е грехота да се дели горкото малко същество от майка му. Сърцата им подскочили от уплаха, когато малкият влязъл в библиотеката при графа, по техните

собствени думи — „без да знае как ще се отнесе той към него, защото Негово Превъзходителство може да стресне дори възрастен мъж, камо ли невръстно дете“.

— Вярвате или не, госпожице Дженифър — бе казала госпожа Дибъл, — както лично Томас каза, това дете не знаело що е страх. Влязло вътре с усмивка и заговорило с графа сякаш били стари приятели. Графът пък, пак според Томас, тъй се сащисал, че загубил ума и дума и само го гледал изпод вежди. И пак според господин Томас, госпожо Вейте, колкото и да е проклет, в душата си графът се зарадвал и дори се почувствал горд от малкия, щото по-красиво и по-възпитано дете трудно можело да се намери на света.

След това дойде ред на историята с Хигинс. Преподобният господин Мордонт я бе разказал на собствената си маса по време на вечеря. Прислужникът, който бил там, я чул и я предал в кухнята, а оттам тя плъзнала из селцето със скоростта на горски пожар.

Когато в пазарния ден Хигинс се появи в селото, всички се спуснаха към него с въпроси. Кръстосаният разпит не подмина и Нюик и за да се измъкне по-лесно, той показва на двама-трима души бележката, подписана „Фаунтлерой“.

И тъй, фермерските съпруги си намериха нова тема за следобедния чай и докато се усетят бяха разкрасили историята до неузнаваемост. В неделята те се стекоха вкупом в църквата, някои от тях дойдоха сами, други бяха докарани от съпрузите си, които комай също бяха поне мъничко любопитни какъв ли ще е този млад господар, който след време щеше да притежава земята, която те обработваха.

Ходенето на църква определено не беше сред любимите занимания на стария граф, но през тази първа неделя след пристигането на неговия наследник той реши все пак да се появи там. Прищя му се всички да го видят седнал на фамилната си пейка с Фаунтлерой до себе си.

През онази сутрин църковният двор беше пълен с хора, които се мотаеха насам-натам без цел. Около портите на двора и покрития вход се бяха оформили две групички, които спореха разгорещено дали младият господар ще се появи или не. И точно когато дискусията бе достигнала връхната си точка, една възрастна жена възкликна:

— Я виж ти! Това прекрасно младо същество трябва да е майката.

Всички, които я чуха, се обърнаха към стройната млада жена, облечена в черно, която се приближаваше по пътеката. Воалетката беше отметната от лицето ѝ и всички успяха да видят колко открито и миловидно е то и как прекрасната ѝ, светла, чуплива и нежна като на дете коса се подава изпод скромната черна шапчица.

Тя не мислеше за хората наоколо. Мислеше си за Седрик, за неговите посещения при нея, за радостта му от полученото като подарък пони, с което бе яздил предишния ден чак до Корт Лодж. Когато спря пред вратата, той седеше гордо изправен на седлото и имаше толкова щастлив вид. Но скоро младата жена забеляза, че е наблюдавана с интерес и че пристигането ѝ е предизвикало нещо като сензация. Отначало една възрастна жена с червено наметало ѝ се поклони леко, после друга последва примера ѝ и добави „Бог да ви поживи, миледи!“, след което мъжете един подир друг си свалиха шапките, докато минаваше край тях. Отначало госпожа Ерол не можеше да разбере какво става, но после се сети, че всички са разбрали, че тя е майката на лорд Фаунтлерой. Това я накара да се изчерви и да се почувства доста неловко, но въпреки това смогна да се усмихне учтиво, да се поклони в отговор и да каже „Благодаря ви“ на старата госпожа. За човек, живял винаги в забързан, пренаселен американски град тази простичка реакция беше нещо невероятно, ново и неочаквано, както и малко стряскащо, поне в самото начало. Но като цяло американката се почувства трогната от топлината и чистосърдечието, с които я бяха посрещнали. Тя едва бе успяла да прекоси покрития вход и да влезе в църквата, когато се случи събитието на деня. Каретата от замъка, с нейните прекрасни коне и застаналите на стъпалата лакеи, изтрополи по пътеката и спря досами ливадата на църковния двор.

— Ето ги, идват! — зашушукаха си зяпачите един на друг.

Томас слезе пръв от капрата, отвори вратичката на каретата и едно малко момче с разкошна руса коса, облечено в черно кадифено костюмче, изскочи оттам.

Всички в двора впериха поглед в него с нескрито любопитство.

— Ами че това си е малкият капитан от плът и кръв! — възкликна един от зяпачите, който помнеше отлично бащата на Седрик.

Малкият лорд застана до каретата, огрян от слънцето, изчака Томас да помогне на графа да слезе от нея и още щом графът стъпи на земята, тутакси му предложи рамото си за опора, сякаш разполагаше с физиката на двуметров мъжага. Още в този миг за всички стана повече от ясно, че Седрик не изпитва и капчица страх от достолепния си дядо.

— Просто се облегнете на мен — чуха го всички да казва. — Колко са радостни всички да ви видят! И всички до един изглежда ви познават!

— Свали си шапката, Фаунтлерой — каза графът. — Те ти се покланят.

— На мен?! — възкликна Фаунтлерой, смъкна на мига шапчицата си, поклони се на тълпата и се взря в хората с широко отворени, изумени очи, сякаш поклонът бе отправен към всеки един от тях поотделно.

— Господ да поживи Ваше Превъзходителство! — каза същата възрастна жена, която бе благословила и майка му. — Дълъг живот и щастие!

— Благодаря ви, мадам — каза Фаунтлерой.

После всички влязоха в църквата и се отправиха под погледите на насядалите към тапицираната в червено и оградена с параван пейка на графа. След като Седрик се настани удобно, две неща привлякоха мигом вниманието му. Първо той зърна майка си, която тъкмо в този момент сядаше в отсрещния край на църквата, където можеше да я вижда чудесно. Тя също го видя и му се усмихна. Второто нещо бяха двете причудливи фигури, гравирани в каменната стена точно срещу края на пейката, коленичили една срещу друга от двете страни на колона, поддържаща два каменни требника. Ръцете им бяха събрани като за молитва, а дрехите им бяха много древни и странни. На една плоча до фигурите бе изписан текст, от който Седи успя да разчете само следните думи:

Тук почиват в мир
тленните останки на
Грегъри Артър,
Първий Граф на Доринкорт,
редом с тези на неговата

благородна съпруга
Алисън Хилдегард

— Може ли да шепна? — поинтересува се Негово Невръстно Превъзходителство.

— Какво има? — попита дядо му.

— Кои са те?

— Едни от твоите предци — отговори му графът. — Живели са преди няколкостотин години.

— Може би... — започна Фаунтлерой, взирайки се с уважение в двете фигури, — може от тях да съм наследил правописа си.

Когато прозвуча музиката, Седи се изправи, погледна към майка си и ѝ се усмихна. Той много обичаше музиката и двамата с майка му често пееха заедно. Затова малкият лорд се присъедини без колебание към хора на останалите и чистото му, звънливо гласче се извиси като песента на птичка. Седи почти се забрави, увлечен от удоволствието, което му доставяше пеенето. Графът също се отнесе малко, уединен в своя прикрит от паравана край на пейката. Той не сваляше поглед от момчето. Седрик държеше в ръце големия псалтир и пееше с все сила, с грейнало от щастие лице. И докато пееше, през цветния витраж на прозореца се плъзна един любопитен слънчев лъч, за да позлати

накрая русата косица на детето. Майка му, която също не сваляше поглед от него, усети как една тръпка прободe сърцето ѝ и в него се надигна спонтанна молитва. Тя се молеше това чисто, неподправено щастие на детската му душа да трае вечно, молеше се огромното състояние, което съдбата му бе отредила, да не успее да го промени за зло. През последните дни в ранимото ѝ сърце се бяха събудили твърде много нови, макар и бледи засега страхове.

— О, Седи! — му бе казала тя предишната вечер, докато се сбогуваха. — Седи, миличък, ще ми се за твое добро да бях много умна и да можех да ти дам много мъдри съвети! Но ти просто бъди добър, скъпи мой, бъди смел, бъди винаги мил и откровен с хората. Така няма да навредиш никому чак до последния си ден и ще успееш да помогнеш на много хора. Заклевам този свят да бъде добър с моето малко момче. И ако сториш всичко това, Седи, ако го сториш, тогава светът ще стане поне мъничко по-добър, защото на този свят е живял поне един малко по-добър човек.

Когато се върна в замъка, Фаунтлерой повтори думите ѝ пред дядо си.

— И докато тя казваше това, аз си мислех за вас — завърши той. — И казах на Миличка, че ако сега светът е по-добър, то е защото вие сте живял на него, и че ще опитам, стига да мога, да стана като вас.

— И какво ти отвърна тя тогава? — попита Негово Превъзходителство, леко разтревожен.

— Тя каза, че това е така и че аз винаги трябва да се мъча да приличам на добрите хора.

Може би за това си мислеше старият благородник в църквата. На няколко пъти той се взря над главите на хората към мястото, където бе седнала вдовицата на неговия син и всеки път съзираше върху лицето ѝ отпечатъка на непрежалената любов. Очите ѝ бяха като на детето, седнало до него. Но каквото и да си мислеше графът всъщност, добро или лошо, беше почти невъзможно да се прецени отстрани какво точно е то.

На излизане от църквата много от онези, които бяха присъствали на службата, сега ги очакваха, за да ги видят по-добре. Когато се приближиха до портата на двора, един мъж, хванал шапката си в ръка, направи крачка напред, но после се поколеба. Беше фермер на средна възраст, със загрубяло от вятъра и слънцето лице.

— Хигинс — каза графът.

Фаунтлерой се обърна бързо, за да го погледне.

— О! — възкликна той. — Това ли е господин Хигинс?

— Да — отвърна му сухо графът. — Предполагам, че е дошъл да види новия господар на земите си.

— Да, милорд — каза мъжът и грубото му лице се изчерви. — Господин Нюик ми каза, че младият господар е бил тъй великодушен

да се застъпи за мен и си помислих, че е редно да му благодаря лично, стига да ми бъде разрешено.

Хигинс като че ли се сепна, когато видя колко малък е всъщност неговият щедър благодетел. Той стоеше и го гледаше точно така, както би го гледало някое от неговите нещастни деца, очевидно без да осъзнава ни най-малко своето влияние.

— Невероятно съм ви задължен, Ваше Превъзходителство — каза фермерът, — невероятно много. Аз...

— О — каза Фаунтлерой, — аз написах само едно писмо. Всъщност моят дядо направи всичко. Но вие сам знаете колко добър е той. Сега госпожа Хигинс по-добре ли се чувства?

Човекът изглеждаше леко слисан. Заявлението, че Негово Превъзходителство графът на Доринкорт е всъщност щедър и изпълнен с доброта човек, го свари малко неподготвен.

— Аз... ами, да, Ваше Превъзходителство — заекна той. — Господжата е по-добре, откак има една беля по-малко на главата. Точно грижите я бяха свалили на легло.

— Радвам се да чуя това — каза Фаунтлерой. — Моят дядо така съчувства на болните ви от скарлатина деца. Аз също. Той също е имал деца. Аз съм дете на малкия му син.

Хигинс беше вече на ръба на паниката. Той реши, че ще е далеч по-здравословно да не поглежда за известно време графа. На всички беше известно, че бащината любов на графа на времето се изчерпваше с две срещи с децата му годишно. Когато пък някое от тях се разболееше, той без колебание се преместваше в Лондон, за да не му досаждат разните доктори и сестри. Това на свой ред обясняваше защо сега милорд се чувстваше леко изнервен от твърдението, че скарлатината на фермерските деца остро го вълнува.

— Видиш ли, Хигинс — включи се графът с добре отработена мрачна усмивка, — вие всички сте грешили за мен. Само лорд Фаунтлерой ме разбира. Затова когато се нуждаете от достоверна информация за мен, обръщайте се към него. Качвай се в каретата, Фаунтлерой.

Фаунтлерой скочи вътре и каретата потегли надолу по зелената ливада. Дълго време след това усмивката на графа не бе слязла от лицето му.

ОСМА ГЛАВА

УРОЦИ ПО ЕЗДА

Графът на Доринкорт имаше още много поводи за подобни усмивки в следващите няколко дни. Всъщност, колкото повече се заздравяваше връзката му с неговия внук, толкова по-често се усмихваше графът. Старецът не можеше да отрече дори пред себе си, че преди Фаунтлерой да се появи, самотата бе започнала да му тежи непоносимо, заедно с подаграта и седемдесетте години. След дълъг живот, прекаран в търсене на удоволствия и веселие, човек трудно би могъл да остане съвсем сам кой знае колко дълго дори и в най-разкошната стая, с крак върху табуретката и без друго забавление освен скандалите, които би могъл да вдигне на напашения си лакей. Старият граф беше твърде умен, за да схване, че неговите слуги го ненавиждат и че единствените му посетители не идват от любов към него. Докато беше още силен и здрав, той не спираше на едно място, като се опитваше да повярва, че пътуванията го забавляват. Когато обаче здравето му започна да се свива, графът се почувства твърде изморен, за да се занимава с каквото и да е и се затвори в Доринкорт насаме с подаграта, вестниците и книгите си. Но непрекъснатото четене започваше да го отегчава все повече и повече. Той мразеше дългите дни и нощи и това го правеше още по-зъл и раздразнителен. Затова и появата на Фаунтлерой бе истински късмет за него. Ако Седрик не беше така симпатичен, проклетият стар благородник можеше до такава степен да не го хареса, че да не му даде никакъв шанс. Графът мигом отдаде прекрасната външност и безстрашния дух на Седрик на неговото благородно потекло, т.е. на рода Доринкорт. Когато след това го чу да говори и оцени колко добре е възпитан, милорд започна да харесва своя внук все повече и повече, въпреки пълната незаинтересованост на малкия от наследствената титла. Нещо повече, графът се забавляваше чудесно. Стори му се забавно да даде в ръцете на наследника си властта да спаси бедния Хигинс. Той никога не бе изпитвал и най-малка симпатия към Хигинс, но му доставяше

удоволствие да си мисли как селяните ще си говорят за неговия внук и как той ще успее да си спечели популярност още като дете. Възбудата и любопитството, които всички бяха проявили при пристигането им в църквата доказваха, че това ще е така. Графът знаеше още, че фермерите и обитателите на селцето ще бъдат впечатлени от красотата на неговия наследник, от неговото грациозно и едновременно с това силно малко телце, от изправената му походка, от разкошната му руса коса. И наистина, още на влизане в църквата той дочу някой да шепне — „От господарска жилка е, от главата до петите“.

Сутринта, когато Седрик видя за пръв път своето пони, графът бе така доволен, че почти забрави за подаграта си. Конярят изведе красивото дребно същество с елегантно извит врат, покрит с пищна кафява грива, и изящна малка глава, огряна от слънцето, а графът остави прозореца на библиотеката широко отворен, за да наблюдава оттам първия урок на Фаунтлерой по езда. Негово Превъзходителство беше любопитен да види дали момчето най-после ще прояви някакви признаци на плахост. Понито не беше от най-дребните и той често бе виждал доста въодушевени деца да губят куража си, когато се наложи все пак да се качат на седлото.

Фаунтлерой яхна понито с огромно удоволствие, макар да му се случваше за пръв път. Уилкинс, конярят, поведе животното за юздата напред-назад под прозореца на библиотеката.

— Голям куражлия е — отбеляза след това Уилкинс в конюшната, ухилен до уши. — Хич не ми беше трудно да го кача на седлото. Малко ездачи съм виждал да седят толкоз изправени. Пък той ми вика, Уилкинс, вика ми, изправен ли съм? Щото в цирка яздат изправени, ми вика. И аз му викам, прав сте като стрела, Ваше Превъзходителство! Пък той се смее, много се зарадва. Точно тъй, вика ми, и да ми кажеш, Уилкинс, ако взема да се изгърбвам.

Но само правилната стойка и разходката с водач не се сториха достатъчно интересни на Седрик. След няколко минути той вдигна глава и извика на дядо си:

— Може ли сам? И може ли по-бързо? Момчето от Пето авеню яздеше в тръс и лек галоп!

— А мислиш ли, че и ти ще можеш? — попита го графът.

— Много ми се иска да опитам — отвърна му Седи.

Милорд направи знак на Уилкинс. Конярят изведе своя кон, яхна го и пое юздата за водене на понито.

— Сега го остави да подкара в тръс — каза графът.

Следващите няколко минути се сториха невероятно забавни на малкия конник.

— До-о-о-ста дру-у-у-са — каза той на Уилкинс. — Те-е-е-бе дру-у-са ли те-е то-о-о-лко-ва-а?

— Не, млади господарю — отговори му Уилкинс. — Ще свикнете с времето. Надигнете се малко в стремето.

— На-надигам се-е през цяло-о-то вре-е-ме-е — каза Фаунтлерой.

Той подскачаше нагоре-надолу по доста неприятен начин, с множество междинни поклащания и подрусвания. Скоро остана почти

без дъх, а личицето му ставаше все по-червено, но продължаваше да се държи на седлото толкова здраво, колкото му позволяваха условията. Графът следеше всичко от прозореца. За миг ездачите изчезнаха зад дърветата и когато се появиха, той видя, че шапката на Седи е паднала от главата му, а бузките му аленеяха като два домата. Но той продължаваше мъжествено да се държи на седлото.

— Спри за малко! — извика дядо му. — Къде ти е шапката?

Уилкинс провери дали неговата е още на главата му и после каза:

— Падна по пътя, Ваше Превъзходителство. Той обаче не ме остави да спра, за да я вземем, милорд.

— Май не е от плашливите, а? — попита графът сухо.

— Той ли, Ваше Превъзходителство?! — възкликна Уилкинс. — Не бих казал, че знае дори какво значи да те е страх. И преди съм учил млади джентълмени на езда, но за пръв път виждам някой да се държи толкова здраво на седлото.

— Умори ли се? — обърна се графът към Фаунтлерой. — Искаш ли да слезеш?

— Друса малко повече, отколкото си мислех — призна искрено малкият лорд. — И е малко изморително, но още не искам да слизам. Искам да се уча още. Само ще си поема дъх и ще се върна да си взема шапката.

И най-изкусният ласкател в света не можеше да научи Седрик как би могъл да се хареса повече на своя дядо. Когато Седи подкара понито отново към алеята, по страховитото старческо лице за пореден път пропълзя бледа руменина, а в очите изпод рунтавите вежди проблесна пламъче на такова задоволство, каквото Негово Превъзходителство не бе предполагал, че ще изпита отново. Графът се загледа с нетърпение към алеята, докато оттам за пореден път се дочу трополенето на конски копита. След малко се появиха и самите коне. Този път Седрик и Уилкинс ги бяха подкарвали в по-бърз ход. Шапката на малкия лорд все още не беше на главата му, Уилкинс я носеше в ръка. Бузките му бяха още по-червени от преди, къдриците бяха полепнали по челцето, но той водеше уверено понито си в бавен галоп.

— Ето! — викна задъхано Седи. — П-подкарах го в галоп. Още не го правя толкова добре колкото момчето от Пето авеню, но все пак успях и още съм на седлото!

След този първи урок по езда той, понито и Уилкинс станаха близки приятели. Почти не минаваше ден без селяните да ги мярнат да препускат жизнерадостно през зелените ливади. Децата в селото изтичваха до портите на къщите си, за да видят гордото кафяво пони и елегантната малка фигура, седнала здраво върху седлото му. Малкият лорд сваляше шапка, размахваше я и им викаше — „Здрасти! Добро утро!“, като най-сърдечен техен приятел. Седи понякога дори спираше, за да си поговори с децата. Веднъж Уилкинс се върна в замъка и разказа как Фаунтлерой настоял да слязат от седлата близо до селското училище, за да може едно куцо момче да се прибере вкъщи с неговото пони.

— Ей Богу — само повтаряше Уилкинс, докато разказваше историята в конюшните, — ей Богу, и дума не ме остави да продумам

напротив! На мене не ми позволи да сляза, защото момчето щяло да се чувства неудобно на голям кон. Уилкинс, вика ми, това момче куца, а аз не куцам, освен туй искам да си поприказвам с него. И тъй момчето се качи на понито, а младият господар тръгна редом с него, пъхнал ръчички в джобовете, шапката килната леко назад, подсвирква си и си приказва с момчето, сякаш се знаят от години! А когато стигнахме до къщата на момчето и майка му излезе да види какво става, младият господар си свали шапката и рече: „Доведох сина ви у дома, мадам, защото кракът го боли и не мисля, че таз пръчка е достатъчно здрава, за да се облегне на нея. Ще помоля моя дядо да заповяда да му направят няколко чифта патерици“. И да пукна, ако жената не зяпна от изненада! Аз сам тъй се сепнах, че само дето не хиксплодирах!

Когато графът научи, не се ядоса, както Уилкинс се боеше, че би могло да стане. Напротив, той се засмя с цяло гърло, нареди да извикат Фаунтлерой и го накара да разкаже всичко сам от игла до конец. После отново се смя. Нещо повече, няколко дни по-късно пред къщата на куцото момче спря карета от Доринкорт. От нея изскочи Фаунтлерой с чифт нови, леки патерици, които стискаше под мишница като пушка. Той ги подаде на госпожа Хартъл, майката на момчето, с думите: „Поздрави от моя дядо. Моля приемете тези патерици за вашето момче и ние се надяваме, че то ще се оправи“.

— Предадох ѝ вашите поздрави — обясни Седи на дядо си, след като се качи обратно в каретата. — Вие не ми казахте да ѝ предам, но аз си помислих, че може би сте забравил.

Графът се засмя отново. Връзката между двамата се заздравяваше с всеки изминал ден и вярата на Седи в щедростта и безспорните добродетели на неговия дядо също растеше непрекъснато. Той не се съмняваше ни най-малко, че графът на Доринкорт е най-човеколюбивият и най-добрият измежду всички възрастни джентълмени. Желанията на малкия лорд биваха изпълнявани на мига, а някои от тях дори още преди да бъдат произнесени гласно. Понякога Фаунтлерой просто се изумяваше от новите си придобивки. Очевидно той можеше да притежава всичко, което поиска и да прави каквото си пожелае. И макар подобна тактика обикновено да не е най-удачната за едно толкова малко момче, Негово Невръстно Превъзходителство се справяше удивително добре. Но и Седи можеше да се разглези и опорочи, ако не бяха часовете, прекарвани в Корт Лодж с майка му.

Неговият „най-добър приятел“ бдеше неуморно над него с безкрайна нежност. Двамата често водеха дълги разговори и Седи никога не си тръгваше обратно към замъка, без някое простичко напътствие в сърцето си и много, много целувки по бузките.

Но имаше още едно нещо, което объркваше доста нашия малък приятел. Той се замисляше над загадъчното положение на майка си далеч по-често, отколкото някой можеше да предположи. Дори майка му не подозираше колко често тази мисъл навестява Седи. Графът пък съвсем бе забравил за съществуването ѝ. Седрик, който съобразяваше бързо, не можеше да спре да се чуди как така майка му и неговият дядо никога не се срещат. Не му бе убягнало и това, че дори не се бяха запознали. Когато каретата на замъка спираше пред вратите на Корт Лодж, графът никога не слизаше от нея. В редките случаи, когато милорд ходеше на църква, на Фаунтлерой бе позволявано да говори насаме с майка си и дори понякога да си тръгне с нея. Освен това всеки ден от замъка за Корт Лодж тръгваше пратка с цветя и плодове от парниците на графа. Самият граф обаче не си бе направил труда дори веднъж да изпрати госпожа Ерол от църквата до дома ѝ, което засега единствено накърняваше неговия образ в очите на малкия лорд. Около седмица след първото посещение в църквата, когато Седи се канеше да посети майка си, пред вратата на замъка той завари не обичайната карета с нейния прекрасен впряг, а друга, непозната двуместна кола, запрегната с чудесен червеникавокафяв кон.

— Това е подарък от теб за твоята майка — отсече графът. — Тя не може да се разхожда пеш из околията. Трябва ѝ кола. Кочияшът, който ще те закара, ще се грижи за колата. Подаръкът е *от теб*.

Радостта на Седрик беше толкова голяма, че той така и не можа да намери достатъчно подходящ начин да я изрази. Момчето едва се сдържаше по пътя към Корт Лодж.

Майка му береше рози в градината. Седи изхвърча от колата и се спусна с все сила към нея.

— Миличка! — извика той. — Няма да повярваш! Тази кола е твоя! Той каза, че била подарък от мен. Сега ще можеш да ходиш с нея, където си поискаш!

Седрик беше толкова щастлив, че майка му не знаеше какво да каже. Тя просто не можеше да му развали удоволствието, като откаже да приеме подаръка, макар той да идваше от човек, когото тя смяташе за свой враг. Младата жена се почувства задължена да се качи в колата както беше с розите в ръце и да се повози. Седналият до нея Седи ѝ разказваше за щедростта и добротата на своя дядо. Историите бяха предадени с такава невинна доверчивост, че тя на няколко пъти не можа да сдържи смеха си, прегръщаше своето момче и го целуваше, зарадвана, че Седи умее да вижда само доброто у самотния старец.

На следващия ден Фаунтлерой писа на господин Хобс. Писмото се получи доста дълго и той занесе първото копие от него на дядо си за проверка.

— Защото никак не съм сигурен за правописа — обясни Седи, — и ако ми покажете грешките, аз ще го напиша отново.

Ето какво бе написал той:

„Скъпи ми господин хобс искам да ви разкажа за моя дядо той е най-добрият граф на свитъ вие сте във грешка задето графовите били тиранти защото той не е никакъв тирантин иска ми се да се познавахте с него и щяхте да сте добри приятели той има подагра страда много но е толкова търплив с всеки ден го обичам все повече защото не може да не сеубича един граф който е добър към всички в този свят можеш да го пупиташ за всичко и той никуга не е играл бейзбол и той ми даде едно пони и една куличка а на мама кръсива карета и аз имам три стаи и всякъкви играчки многу ще сеучудити ако видити замъка и паркът замъкът е толкоз голям че можеш да се загубиш в негу уилкинс който е коняр казва че под замъка има подземие толкоз е красиву в парка че ще се учудите там има сърни и зайци и други птици а моят дядо е много богат но не е горделив както вие си мислехте за графовити винаги обичам да съм с него хората са толкова учтиви и мили свалят си шапките а жените правят ревиранси и понякога казва бог да ва поживи вече мога да яздя обаче отначало многу се друсях като гълопирах моя дядо остави един беден човек да

остане фъф фермата си когату той не можеше да си плати
рентата и госпожа мелън утиде да занесе вино и други
неща на болните му деца искам да ви видя и искам мама да
живее с мене в замъка но иначе съм много щастлив когато
тя не ми липсва много обичам моя дядо кѐто фсички други
моля пишете скоро

ваш най-добър стар приятел

Седрик Ерол

пп в подземиято няма никуй моя дядо никого не е
затварял там

пп той е толкоз добър граф че ми напомня за вас и ми
е за пример“

— Много ли ти липсва майка ти? — попита графѐт, след като
прочете написаното.

— Да — каза Фаунтлерой, — през цялото време.

Той отиде до дядо си, сложи ръка на коляното му и го погледна в
очите.

— А на вас не ви липсва, нали? — каза той.

— Аз не я познавам — отвърна му милорд доста раздражително.

— Знам — каза Фаунтлерой, — и точно затова се чудя. Тя ми
каза да не ви задавам никакви въпроси и аз... аз няма, но понякога ми е
трудно да не си мисля за това и се чувствам толкова объркан. Но няма
да задавам никакви въпроси. Когато тя много ми липсва, отивам до
прозореца си и поглеждам през него и виждам светлинката на нейния
прозорец между дърветата. Знам, че тази светлинка е запалена за мен.
Дотам има доста път, но тя винаги я пали вечер на прозореца си и
пламъчето се вижда далече-далече и аз знам какво ми казва то.

— И какво ти казва? — попита милорд.

— Казва ми: „Лека нощ, Господ да те пази през цялата нощ!“.
Сѐщото, което тя ми казваше, когато бяхме заедно. Всяка вечер ми го
казваше, а на сутринта ми казваше: „Бог да те благослови за през
целия ден!“. Затова през цялото време съм в безопасност...

— Да, в това не се и съмнявам — каза сухо графѐт.

Той свѐси потръпващите си вежди и се взря в малкия лорд тѐй
дълго и тѐй настойчиво, че Фаунтлерой се зачуди за какво ли си мисли

неговият дядо.

ДЕВЕТА ГЛАВА

БЕДНИТЕ КЪЩУРКИ

През онези дни Негово Превъзходителство графът на Доринкорт се замисляше за неща, които никога преди не го бяха тревожили и всичките му мисли бяха свързани по един или друг начин с неговия внук. Гордостта беше най-силната страна на характера му и малкото момче я задоволяваше във всяко отношение. Чрез тази своя гордост графът намираше нов интерес към живота. Едно от новооткритите му удоволствия бе да показва своя наследник на света. Светът беше наясно с неговото разочарование от собствените му синове и затова малкият лорд Фаунтлерой, от когото никой не можеше да се разочарова, превръщаше предишното поражение в настоящ триумф. Графът искаше детето да оцени новопридобитата власт и блясъка на новото си положение в обществото и желаше другите също да са наясно с това. Той правеше планове за бъдещето. Понякога, макар да го признаваше само пред себе си, му се искаше да бе изживял живота си по един по-добър начин, за да може да го разкрие пред това невинно дете без страх, че истината ще попари сърцето му. Какво ли би станало, ако неговият наследник научеше по някакъв начин, че дядо му доскоро е бил наричан „злият граф на Доринкорт“? Дори мисълта за това го караше да се чувства леко изнервен. Понякога мислите за малкия лорд караха графа да забравя до такава степен своята подагра, че личният му доктор просто не можеше да повярва. Може би графът се чувстваше така добре, защото времето вече не течеше мъчително бавно за него и болките не бяха единственото нещо, за което му оставаше да мисли.

В една чудесна утрин хората от селцето бяха учудени да видят Фаунтлерой да язди с нов придружител, а не с Уилкинс. Този нов придружител, яхнал разкошен сив жребец, беше не някой друг, а самият граф на Доринкорт. Всъщност идеята бе хрумнала не на графа, а на Седрик. През онази сутрин той тъкмо се канеше да яхне понито си, когато изведнъж спря и каза тъжно:

— Ще ми се да можехте да дойдете с мен. Когато отида на разходка с понито, се чувствам толкова самотен, защото ви оставям самичък в такъв голям замък. Ще ми се и вие да можехте да яздите.

Само няколко минути по-късно в конюшните настъпи невероятно оживление, тъй като бе наредено да се оседлае любимият жребец на графа — Селим. От този ден нататък оседлаваха Селим почти всеки ден и хората привикнаха да виждат едрия, грациозен сив жребец и неговия ездач — високия посивял старец с все още красиво, орлово лице, а до тях малкото кафяво пони, което гордо носеше лорд Фаунтлерой на гърба си. И по време на своите разходки по зелените ливади и красивите селски пътища, двамата ездачи станаха по-близки от всякога. Постепенно старецът научаваше все повече подробности за „Миличка“ и за нейния живот. Фаунтлерой разказваше за нея с огромно удоволствие. Общо взето говореше предимно той. Едва ли можеше да се намери по-жизнерадостен компаньон за езда. Графът често се умълчаваше и просто слушаше, загледан в грейналото детско лице. Понякога той казваше на младия си компаньон да подкара понито в галоп и след като момчето се стрелваше напред с радостен вик, възрастният благородник спираше, за да го погледа, а в очите му се четяха гордост и задоволство. Когато Фаунтлерой се върнеше отново при него след някое такова препускане, той чувстваше своя дядо като много добър, стар приятел.

Скоро графът научи, че съпругата на сина му не води безделнически живот. Оказа се, че всъщност бедняците я познават вече много добре. Паднеше ли като черен облак над някоя бедняшка къщица нещастие, болест или мъка, малката елегантна кола с червеникавокафявия кон често спираше пред нейната врата.

— Знаете ли — каза му веднъж Фаунтлерой, — те всички казват „Бог да ви поживи!“ щом я видят, а децата много ѝ се радват. Някои от тях дори ходят в къщата ѝ, за да ги научи да шият. Тя казва, че сега се чувствала толкова богата, че искала да помага на бедните.

На стария граф никак не му беше неприятно, че майката на неговия наследник има толкова красива външност и прилича толкова на благородна дама, сякаш е потомствена херцогиня. В известен смисъл го радваше и това, че тя е толкова популярна и обичана от бедните. И все пак, често го тормозеше ревност при мисълта, че младата жена е изпълнила до такъв предел сърцето на своя син.

Старецът желаше да е пръв и единствен притежател на цялата любов на своя внук.

Една сутрин двамата се изкачиха на някаква височинка над мочурището, което бяха прекосили. Графът посочи с върха на камшика прекрасния пейзаж, който се бе ширнал пред тях.

— Знаеш ли, че цялата тази земя ми принадлежи? — каза той на Фаунтлерой.

— Наистина ли? — попита момчето. — Колко е много за един-единствен човек и колко е хубава!

— А знаеш ли, че един ден ти ще бъдеш неин собственик, на тази тук и на още много?

— Аз?! — възкликна изумено Фаунтлерой. — Кога?

— След като аз умра — отговори дядо му.

— Тогава не я искам — каза Фаунтлерой, — искам вие да сте винаги до мен.

— Много мило от твоя страна — отбеляза графът с обичайния за него безстрастен тон. — И все пак, един ден всичко това ще бъде твое и ти ще бъдеш Графът на Доринкорт.

Малкият лорд Фаунтлерой поседя за малко смълчан на седлото си. Той огледа ширналите се мочурища, зелените поля на фермите, прекрасните горички, малките къщурки сред ливадите, красивото селце. Погледът му стигна чак отвъд високите дървета, където царствено се извисяваха сивкавите кули на замъка. После малкият въздъхна някак странно.

— За какво си мислиш? — попита го графът.

— Мисля си за това колко малък съм все още — отвърна му Фаунтлерой, — и за това какво ми каза Миличка.

— И какво ти каза тя? — поинтересува се графът.

— Тя ми каза, че може би не е никак лесно да си толкова богат. Каза ми, че когато имаш толкова много неща, лесно можеш да забравиш, че не всички са имали същия късмет, и че онзи, който е толкова богат трябва непрекъснато да внимава и да не забравя това. Аз ѝ разказвах колко сте добър, а тя ми каза, че това е много хубаво, защото един граф има огромна власт и ако той се грижи само за собствените си удоволствия и никога не се замисля за хората, които живеят по неговите земи, те могат да изпаднат в сериозна беда. Тогава дори той няма да може да им помогне. И тъй като хората са толкова

много, това означава, че му се налага много да мисли. Аз гледах всичките тези къщи и се чудех как ще успея да разбера как се чувстват всички хора, които живеят в тях, когато стана граф. Вие как успявате?

Въпросът доста затрудни Негово Превъзходителство, тъй като за него полезната информация за наемателите се изчерпваше с това кои от тях си плащат навреме рентата и кои не.

— Нюик се грижи за това вместо мен — каза графът, подръпна сивите си мустаци и погледна доста неуверено своя малък компаньон. — Време е да се прибираме — добави той, — а когато станеш граф, гледай да бъдеш още по-добър от мен!

Графът бе много мълчалив на връщане. Струваше му се почти невъзможно, че той, който никога не бе обичал истински когото и да било през целия си живот, сега се привързваше все повече към това дете. Отначало беше горд с красотата и храбростта на Седрик, но сега това негово чувство се бе превърнало в нещо повече от обикновена гордост. Понякога старецът се усмихваше на себе си със своята мрачна, суховата усмивка, щом си припомнеше колко обича да вижда своя внук до себе си, как обича да слуша гласа му и как тайничко си мечтае момчето наистина да го хареса и да си мисли само с добро за него. Аз съм просто един старец на преклонна възраст и нямам за какво друго да мисля, успокояваше се той. Сега обаче знаеше, че всъщност това далеч не е всичко. Но ако застанеше очи в очи с истината, трябваше да признае, че онова, което истински го привлича в малкия лорд, е това, което той самият никога не бе притежавал.

След едно посещение при майка си Седрик влезе в библиотеката с разтревожено и замислено лице. Той се настани на стола с високата облегалка, където бе седял и при първата среща със своя дядо. Загледа се в огъня на камината без отначало да промълви нито дума. Графът го наблюдаваше мълчаливо, чудейки се какво ли се е случило. Беше очевидно, че Седрик се е замислил за нещо.

Накрая момчето вдигна поглед и каза:

— Нюик знае ли всичко за хората?

— Такава му е работа — каза графът. — Да не би да е пропуснал нещо... от немарливост?

Колкото и странно да бе това, Негово Превъзходителство се забавляваше чудесно от интереса, който Седрик проявяваше към поземлените дела. Той лично винаги ги бе смятал за твърде скучни, но

сега го радваше мисълта, че въпреки крехката си възраст, неговият наследник намира време и за по-сериозни неща от детските игри.

— Има едно място — каза Фаунтлерой, вперил в него широко отворените си, ужасени очи — Миличка го е виждала. То е в другия край на селото. Къщите там са твърде близко и едва се държат. Вътре едва се диша, а хората са толкова бедни и всичко е толкова ужасно! Децата често се разболяват от треска и те... те умират. Толкова е ужасно да се живее така, да бъдеш толкова беден и нещастен! По-лошо е дори от Майкъл и Бриджит! Дъждът капе направо през покрива! Миличка беше там, за да види една бедна жена. Тя не ми позволи да се приближа преди жената да се е преоблякла. Миличка плачеше след това, докато ми разказваше!

Сълзите се надигнаха и в неговите очи, но той ги прогони с усмивка.

— Аз ѝ казах, че вие не знаете и че ще ви кажа — каза Седи. Той скочи от стола си и се облегна на креслото на графа. — Вие можете да оправите всичко, точно както помогнахте на Хигинс. Вие винаги помагате на всички. Казах ѝ, че ще ѝ помогнете и че Нюик сигурно е забравил да ви каже.

Графът погледна надолу към детската ръка, положена на коляното му. Нюик не бе забравил да му каже. Всъщност той дори му бе споменал веднъж за окаяното състояние на единия край на селцето, наречен „Графският двор“. Милорд знаеше всичко за полусринатите, мизерни къщурки, за съсипаната им канализация, за пропитите от влага стени, за счупените прозорци и течащите покриви, знаеше всичко за бедността, за треската и за мизерията. Господин Мордонт му бе обрисувал всичко с най-резките думи, за които бе успял да се сети, а графът, измъчван тогава от поредния пристъп на подаграта, му бе отвърнал, че колкото по-скоро умрат бедняците от Графския двор, толкова по-скоро ще се решат и проблемите им. И сега той гледаше ту малката ръка върху коляното си, ту честното, открито лице на детето и започваше да се чувства засрамен едновременно от себе си и от състоянието на Графския двор.

— Какво сега — каза той, — ти май искаш да ме направиш строител на образцови села?

Графът положи костеливата си ръка върху тази на детето и го погали нежно.

— Тези къщи трябва да бъдат съборени — каза разпалено Фаунтлерой. — Миличка казва така. Нека ние... нека ги съборим още утре. Хората така ще се зарадват като ви видят! Те ще знаят, че идвате, за да им помогнете! — И очите на малкия грейнаха като две звездички върху лицето му.

Графът стана от креслото си и сложи ръка на рамото на внука си.

— Хайде да излезем навън и да се поразходим по терасата — каза той с усмивка. — Там ще можем да обсъдим всичко.

И макар че повече не се усмихна, графът очевидно беше в добро настроение, а ръката му така и не слезе от рамото на детето.

ДЕСЕТА ГЛАВА

ГРАФЪТ Е РАЗТРЕВОЖЕН

Истината беше, че госпожа Ерол откри цял куп тъжни истини, докато опитваше да помогне на бедните в малкото селце. Селото изглеждаше живописно само погледнато от хълмовете сред мочурището. Отблизо нещата стояха съвсем иначе. Младата жена откри безработица, беднотия и невежество там, където трябваше да завари уют и доволни хора. Скоро тя разбра, че Ърлсбъро се смята за най-западналото селище в областта. Господин Мордонт ѝ разказа за трудностите, които бе срещнал, но госпожа Ерол откри много от тях и сама. Посредниците, които трябваше да събират рентата на графа, биваха избирани така, че да допаднат на своя господар и не даваха и пукната пара за мизерното положение на бедните наематели. Затова много неща, които заслужаваха специално внимание, биваха подминавани с безразличие, а междувременно всичко вървеше от лошо към по-лошо.

Колкото до графа, той смяташе, че тези бедняци го срамят с неподдържаните си къщи. Самите обитатели на съборетините бяха според него немарливи, мързеливи и ограничени хора. Когато госпожа Ерол посети за пръв път това място, от гледката просто я побиха тръпки. Нещо подобно бе очаквала да види сред бордеите на някой голям промишлен град, но не и в подобна китна провинция. Въпреки това имаше надежда да се направи нещо. Докато гледаше мръсните деца с прокъсани дрешки, които растат без всякакви грижи, сред порок и равнодушие, подхранвано от чувство за обреченост, тя се замисли за това как собственото ѝ малко момченце прекарва дните си в прекрасен дворец, пазено и обслужвано като принц. И в любящото ѝ майчино сърце се зароди една голяма идея. Постепенно госпожа Ерол бе започнала като всички останали да забелязва, че нейният мъничък Седи доставя огромно удоволствие на Графа и той едва ли би му отказал нещо, каквото и да е то.

— Графът е готов да му даде абсолютно всичко — каза тя на господин Мордонт. — Готов е да удовлетвори всяка негова прищявка. Защо да не използваме това за доброто на другите? Що се отнася до мен, аз съм готова да опитам.

Младата жена знаеше, че би могла да разчита на любвеобилното детско сърчице на Седи и затова тя му разказа за Графския двор, убедена, че той ще говори с графа и надявайки се, че от това ще последва нещо добро.

Колкото и странно да бе, добрите резултати не закъсняха. Графът просто не можеше да устои на безпределното доверие, с което го даряваше неговият внук. Старият благородник дори не можеше да допусне мисълта, че Фаунтлерой може да открие някога, че дядо му съвсем не е щедър човек и винаги е обслужвал само собствените си интереси. Беше така прекрасно някой да гледа на него с възхищение като на благодетел. Той не можеше дори да си представи, че може някога да погледне тези искрящи кафяви детски очи и да каже: „Аз съм просто един отвратителен стар егоист. Никога през живота си не съм проявил щедрост и хич не ме е грижа за бедняците в Графския двор“. Далеч по-приятно му беше да върши против всичките си досегашни убеждения това, което искаше детето. Тъй да бъде, рече си той, усмихвайки се на самия себе си и изпрати да повикат Нюик. Поговори си с него надълго и широко относно Двора. Бе решено да се сринат съборетините и на тяхно място да се построят нови къщи.

— Лорд Фаунтлерой настоява — отбеляза сухо графът. — Той смята, че така ще се вдигне цената на имота. Можеш да кажеш на наемателите, че това е негова идея. — И той погледна малкия лорд, който в това време се бе излегнал на килимчето пред камината и си играеше с Дугъл. Огромното куче се бе превърнало в негов постоянен придружител и го следваше навсякъде.

Естествено, новината се разнесе мълниеносно не само сред бедняците от двора, но и сред всички жители на селцето. Отначало много от тях не можеха да повярват, но когато в бедняшкия квартал се изсипа малка армия от строители, всички разбраха, че малкият лорд Фаунтлерой отново се е застъпил за тях. Ако само можеше да разбере какво се говореше за него сега и как го благославяха и превъзнасяха до небето, колко ли изумен щеше да се почувства Седи! Но той дори не подозираше за това. Бъдещият граф на Доринкорт живееше своя

простичък, щастлив детски живот, тичаше из парка, гонеше зайците чак до дупките им, лежеше на меката трева под сянката на дърветата или на килимчето пред камината в библиотеката и четеше прекрасни книги. После говореше с графа за тях, разказваше весели и интересни истории на майка си, пишеше дълги писма на Дик и господин Хобс, които му отговаряха по характерния за всеки от тях начин, яздеше редом с дядо си или с Уилкинс. Често когато преминаваха на коне през селото, хората се обръщаха, за да го погледат, сваляха шапки и го поздравяваха с грейнали лица. Седи винаги си мислеше, че всичко това е защото дядо му е с него.

— Те толкова ви обичат — каза веднъж Седрик и погледна милорд усмихнат до уши. — Виждате ли как се радват да ви видят? Надявам се, че някой ден ще заобичат и мен. Сигурно е прекрасно, че ви харесват.

След като започна строежът на новите къщи, графът и Седи често отиваха с конете до Графския двор, за да ги погледат. Малкият лорд беше много заинтересован. Той слизаше от понито си и отиваше, за да се запознае с някой от работниците, след което задаваше куп въпроси за строителския занаят, за зидарството и разказваше разни неща за Америка. След един такъв разговор Седи не пропусна да просветли графа по въпросите на тухлопроизводството, докато се прибираха към замъка.

— Винаги обичам да научавам за такива неща — каза той, — защото човек никога не знае какво ще му дойде до главата.

След като си тръгнаше Седрик, строителите често се смееха на неговите смешни детски изрази, но всички до един го харесваха и обичаха да гледат как се разхожда между тях с ръчички, пъхнати в джобовете, с килната назад шапка и лице, върху което бе изписано неудържимо любопитство. „Рядък екземпляр“ — казваха често те. „И не можеш го надприказва. Само дете хич не си приличат с проклетия старчок.“ После се прибираха по домовете си и разказваха на жените си за него, жените пък обсъждаха малкия лорд помежду си и накрая стана така, че скоро всеки в околността бе чувал за Седрик и дори знаеше по някоя история за русокосото момче. Постепенно всички разбраха, че най-после се е появил човек, към който „злият граф“ да изпитва някакви топли чувства и когото дори да обича.

Но никой не беше съвсем наясно доколко старият благородник се е привързал към своя внук — единственото същество на този свят,

което му вярваше безрезервно. Графът често си мечтаеше за бъдещето, когато Седрик ще се превърне в млад мъж, силен и красив, когато целият живот ще е пред него, а сърцето му ще е все така добро и той все още ще притежава уменията да превръща всички в свои приятели. Милорд се чудеше как неговият наследник ще оползотвори онова, с което го бе дарила съдбата. Той често гледеше как малкият лежи пред камината и разглежда някоя дебела книга. Тогава очите на стареца просветваха, а по лицето му се появяваше бледа руменина. „Това момче може всичко“ — казваше си той. — „Абсолютно всичко!“

Графът на Доринкорт не споделяше с никого своите чувства към Седрик. Но Фаунтлерой скоро разбра, че неговият дядо го обича и винаги иска той да е до него — близо до креслото му, докато са в библиотеката, срещу него на масата, докато се хранят, редом с него, докато яздат, и рамо до рамо с него, докато се разхождат привечер по широката тераса.

— Помните ли — каза веднъж Седрик, вдигайки поглед от поредната дебела книга, която разгръщаше върху любимото си килимче, — помните ли как още през първата вечер ви казах, че двамата ще бъдем добра компания? Не мисля, че може да има по-добри приятели на света от нас двамата, а вие?

— Бих казал, че сме доста добра компания — отвърна му Негово Превъзходителство. — Ела тук.

Фаунтлерой се изправи бързо и отиде при него.

— Има ли нещо, което да искаш — попита го графът, — нещо, което все още нямаш?

Кафявите очи на момчето се спряха върху стареца с доста замислен поглед.

— Само едно нещо — отвърна му то.

— И кое е то? — поинтересува се графът.

Фаунтлерой замълча за миг. Не му беше така лесно да изкаже с думи онова, над което се замисляше от толкова време.

— Какво е то? — настоя милорд.

Този път Фаунтлерой му отговори.

— Това е Миличка — каза той.

Старият граф трепна леко.

— Но ти я виждаш почти всеки ден. Това не ти ли е достатъчно?

— Преди живеех с нея непрекъснато — каза Фаунтлерой. — Тя ме целуваше преди да заспя нощем и на сутринта отново беше при мен и можехме да си говорим колкото си поискаме.

Очите на стареца срещнаха тези на детето и за известно време двамата не промълвиха нито дума. После графът сбърчи вежди.

— Ти *никога* ли не забравяш за майка си? — каза той.

— Не — отговори му Фаунтлерой, — никога. А тя никога не забравя за мен. И за вас нямаше да забравям никога, ако не живеех с вас. Тогава щях да мисля за вас още повече.

— Ей Богу — каза графът леко раздразнен, — сигурно щеше да е така.

Пристъпът на ревност го бе сварил неподготвен. Седи така отчаяно продължаваше да отстоява любовта към майка си и връзката му с нея се заздравяваше с всеки изминал ден, въпреки купищата подаръци. От друга страна, колкото по-силно се привързваше старецът към своя внук, толкова по-силна ставаше и ревността му.

Но събитията се сложиха така, че не след дълго графът се сблъска с нов сериозен проблем, който едва не го накара да забрави, че някога е мразил съпругата на сина си. При това всичко се случи по доста странен начин. Една вечер, малко преди къщите в Графския двор да бъдат завършени окончателно, в Доринкорт бе организирана официална вечеря. Такова нещо не се бе случвало в замъка от доста време. Няколко дни по-рано сър Хари Лоридейл и лейди Лоридейл, която беше единствената сестра на графа, посетиха Доринкорт. Това събитие предизвика голямо оживление в селцето и камбанката в магазина на госпожа Дибъл зазвъня неистово. Всички знаеха, че след сватбата си лейди Лоридейл е посетила замъка само един-единствен път за цели тридесет и пет години. Тя беше красива възрастна дама с посребрели къдрици и увенчани с трапчинки страни. Беше самата доброта. Нейният брат гледаше на нея точно така, както гледаше и на останалата част от света — с яростно неодобрение. И тъй като беше жена с характер и имаше навика да говори открито и честно, след няколко гръмотевични караници тя престана да се вижда с графа на Доринкорт.

През изминалите години лейди Лоридейл се бе наслушала на неприятни неща за нейния брат. Тя знаеше, че той не обръща никакво внимание на съпругата си. Естествено, узна и за нейната

преждевременна смърт. Знаеше още, че графът е почти напълно безразличен към децата си. Бе научила, че двамата му по-големи сина са слабохарактерни, отвратителни безделници, които не хранят ни най-малко уважение към когото и да било, в това число и към баща си. Тези двама сина, Бивис и Морис, тя не бе виждала никога, но един ден в Лоридейл Парк се появи един висок, безстрашен млад мъж на около осемнайсет години, който се представи като нейния племенник Седрик Ерол. Той обясни, че просто е минавал наблизко и затова пожелал да се запознае с леля си Констанция, за която бил чувал да споменава майка му. Доброто сърце на лейди Лоридейл се изпълни с радост при вида на младия ѝ племенник и тя го накара да остане при нея цяла седмица. Малкият син на брат ѝ се оказа толкова добродушен, жизнерадостен и смел, че тя пожела той да ѝ гостува по-често. Но когато графът научи за посещенията на сина си, той му забрани повече да се появява в Лоридейл Парк. Лейди Лоридейл запази най-топли чувства към своя племенник и макар да се притесняваше, че той се е оженил малко прибързано в Америка, тя много се ядоса, когато научи, че баща му го е прогонил завинаги и никой не знае къде и как живее той в момента. Накрая плъзна слух, че капитан Ерол е починал. После Бивис падна от коня и също умря, а Морис бе довършен от треската в Рим. Не след дълго и до лейди Лоридейл достигна историята за американското дете, което трябваше да бъде издирено и доведено в Англия като единствен наследник на графа.

— Вероятно ще го опорочат като първите двама — каза тя на съпруга си. — Освен ако майка му не е достатъчно силна жена и не е решена да му помогне на всяка цена.

Дотук добре, но когато лейди Констанция Лоридейл узна, че детето е било разделено от майка му, тя така се разгневи, че почти изгуби дар слово.

— Срамота е, Хари! — каза тя накрая. — Представи си само, дете на тази възраст да бъде отнето от родната му майка, за да прави компания на човек като брат ми! Старецът ще бъде или твърде груб с момчето или ще му угажда докато го превърне в малко чудовище. Ако имаше и най-малкия смисъл да му пиша...

— Няма смисъл, Констанция — каза сър Хари.

— Знам, че няма — отвърна му тя. — Познавам Негово Превъзходителство графа на Доринкорт твърде добре. И все пак това е

нечувано.

Не само бедняците и фермерите научиха скоро за малкия лорд Фаунтлерой, други също чуваха за него. За момчето от Америка се говореше толкова много, разказваха се толкова много истории — за красотата му, за добродушния му характер и за нарастващото му влияние над графа, че популярността на малкия вече бе прехвърлила границите на графството. Хората говореха за него докато седяха на масата, дамите съчувстваха на младата му майка и се чудеха дали момчето е толкова хубаво, колкото се говори, а мъжете, които познаваха графа и неговите навици, се смееха от сърце на историите за безрезервната вяра на малкия лорд в добродетелността на неговия дядо. Сър Томас Аши от Ашайн Хол, преминавайки през Ърлсбъро, срещна случайно графа и неговия внук и спря, за да се здрависа с милорд и да го поздрави за добрия му вид и възстановяването му от подагратата.

— И знаете ли — каза той след това, докато разказваше случката, — старецът се дуеше досущ като пуяк. Но което си е истина, никога досега не бях виждал такова красиво дете като неговия внук. Никога! Изпънат като струна и седеше на понито си като млад драгун!

И така, не след дълго лейди Лоридейл също научи за детето. Научи за господин Хигинс и за куцото момче, за къщите в Графския двор, както и за още много други неща. Всичко това предизвика у нея желание да види малкото момче. И тъкмо когато се чудеше как би могло да бъде уредено това, за нейно най-голямо учудване пристигна писмо от брат й, който я канеше да му гостува със съпруга си в Доринкорт.

— Не може да бъде! — възкликна тя. — Чух вече, че това дете е способно на чудеса, но едва сега го вярвам. Казват, че брат ми обожаваше малкия си внук и не понася и най-кратката раздяла с него. Освен това бил толкова горд с него! Всъщност мисля, че той просто иска да ни го покаже.

Лейди Констанция пристигна със съпруга си в Доринкорт в късния следобед и побърза да се настани в отредената ѝ стая в очакване да се срещне по-скоро с графа. Тя се преоблече за вечеря и тутакси слезе в гостната. Седнал близо до камината, графът на Доринкорт изглеждаше като крал в своята тронна зала. До него бе седнало малко момче, облечено в черно кадифе с пищна дантелена

якичка. Грейналото личице на детето беше толкова красиво, а огромните му кафяви очи толкова топли и чисти, че лейди Лоридейл за малко не ахна от удоволствие и изненада.

Когато се здрависа с графа, тя се обърна към него на малко име, както някога, когато двамата бяха още деца.

— Е, Молиню — каза тя, — това ли е детето?

— Да, Констанция — отговори ѝ графът, — това е момчето, Фаунтлерой, това е твоята пралеля лейди Лоридейл.

— Приятно ми е, пралельо — каза Фаунтлерой.

Лейди Лоридейл сложи ръка на рамото му и след като го погледа няколко секунди, го целуна топло.

— Аз съм твоята леля Констанция — каза тя. — Много обичах твоя беден татко, а ти толкова приличаш на него.

— Много се радвам, когато ми кажат, че приличам на него — отвърна ѝ Фаунтлерой, — защото всички го харесваха толкова много, колкото Миличка... лельо Констанция.

Лейди Лоридейл му се зарадва още повече. Тя го целуна отново и от този миг двамата станаха близки приятели.

— Е, Молиню — каза тя по-късно на графа, — не бих могла да си представя по-достоеен наследник!

— И аз мисля така — отвърна Негово Превъзходителство сухо. — Той е едно прекрасно дете. Ние сме големи приятели. Той е убеден, че аз съм най-чаровният и най-добродушният човеколюбец на света. Искам да ти призная, Констанция, макар да съм убеден, че и сама ще се сетиш, че съм на път съвсем да оглупея в любовта си към него.

— Какво мисли майка му за теб? — попита лейди Лоридейл, пряма както обикновено.

— Не съм я питал — отвърна ѝ леко смръщен графът.

— Е — започна лейди Лоридейл, — ще бъда пределно откровена с теб, Молиню, и ще ти кажа, че не одобрявам поведението ти. Искам да ти кажа още, че възнамерявам да посетя госпожа Ерол възможно най-скоро. И тъй, ако смяташ да се караш с мен, направи го още сега. От онова, което научавам за малкото създание, все повече се убеждавам, че то дължи всичко на майка си. Освен това, вече дори ние в Лоридейл Парк научихме, че твоите бедни наематели я обожават.

— Те обожават *него* — каза графът, посочвайки Фаунтлерой с поглед. — Колкото до госпожа Ерол, ти сигурно ще я намериш доста

привлекателна. Почти съм склонен да призная, че детето дължи известна част от красотата си на нея. Ако искаш да се срещнеш с нея, това си е твоя работа. Всичко, което искам аз е тя да си остане в Корт Лодж, а ти да не ме молиш да се виждам с нея. — И той отново сбърчи леко чело.

— Но той вече не я мрази толкова, това поне е очевидно — каза по-късно лейди Констанция на своя съпруг. — В известен смисъл той дори се е променил, Хари, и колкото невъзможно да ти изглежда това, според мен моят брат най-после се е превърнал в човешко същество и причината за това е единствено привързаността на това невинно малко създание. Защото детето наистина го обича, виж само как се обляга на креслото или на коляното му. Собствените деца на Негово Превъзходителство биха предпочели по-скоро да гаят тигър зад ушите.

Още на следващия ден лейди Лоридейл посети госпожа Ерол и след като се върна, каза на брат си:

— Молиню, тя е най-приятната и красива млада жена, която някога съм срещала! Има глас като сребърна камбанка и именно на нея трябва да благодариш за това, което е момчето в момента. Той ѝ дължи не само красотата си, а и още много други неща и ти ще направиш огромна грешка, ако не я убедиш да дойде в замък, за да се грижи за теб.

— Тя няма да остави момчето — отговори ѝ графът.

— Освен това аз също искам това дете — засмя се лейди Лоридейл.

Тя знаеше прекрасно, че графът няма да ѝ отстъпи своя любимец дори за час и с всеки следващ ден долавяше все по-отчетливо до каква степен всичките надежди и радости в живота на горделивия и свадлив стар благородник са съсредоточени върху това любвеобилно, невинно същество, което отвръщаше на чувствата на стареца с непоколебимо доверие и привързаност.

Лейди Лоридейл разбираше също, че тайната причина за организираната в Доринкорт вечеря бе желанието на графа да покаже на света своя внук и наследник и да позволи на хората да се убедят с очите си, че момчето, за което се говореше толкова много, в действителност дори превъзхожда всички изречени по негов адрес похвали.

— Бивис и Морис бяха такова горчиво разочарование за него — каза Констанция на съпруга си. — Всички го знаеха. Той направо ги мразеше. А сега гордостта му е дълбоко задоволена.

И наистина, едва ли имаше сред поканените някой, който да не изпитва любопитство към наследника и всички се чудеха дали той ще им бъде представен на вечерята.

А когато вечерта най-после дойде, очакванията им се сбъднаха.

— Детето има добри маниери — каза графът. — Фаунтлерой няма да пречи на никого. Децата са обикновено или идиотчета или досадници — моите бяха и двете — но той никога не се натрапва в чуждите разговори и умее да си мълчи, когато се наложи. Никога не нахалства.

Но гостите така и не позволиха на Седи да покаже колко мълчалив би могъл да бъде, когато се наложи. Всеки искаше да му каже по нещо. Всъщност гостите дори искаха той да не спира да говори. Дамите се опитваха да спечелят вниманието му и го обсипваха с въпроси. Господата не им отстъпваха в интереса си, питаха го на свой ред за най-различни неща и се шегуваха с него като с равен. Фаунтлерой не всеки път разбираше какво в думите му е предизвикало смеха им, но вече така бе свикнал да гледа как хората се забавляват чудесно, докато той им говори за най-сериозни неща, че това ни най-малко не му пречеше. Той си мислеше, че цялата вечер е прекрасна. Великолепните стаи на замъка бяха окъпани от светлина, имаше толкова много цветя, господата бяха в чудесно настроение, а роклите, прическите и украшенията на дамите бяха толкова красиви. Седи чу дамите да си говорят за някаква млада лейди, която току-що пристигнала от Лондон, където била прекарала „сезона“. Младата дама се оказа толкова чаровна, че той не можа да откъсне очи от нея. Тя беше висока и стройна, с прекрасна коса, гордо вирната брадичка и нежни черти. Имаше големи теменужени очи и устни с цвета на кървавочервена роза. Беше облечена в бяла рокля, а нежното ѝ вратле бе украсено с огърлица от перли. Толкова господа я бяха наобиколили с желанието да спечелят симпатиите ѝ, че Седрик я помисли за принцеса. Той неусетно се приближи до нея, а тя се обърна към него и го заговори.

— Елате при мен, лорд Фаунтлерой — каза тя усмихната, — и ми кажете защо ме гледате така.

— Мислех си колко сте красива — отвърна ѝ Негово Невръстно Превъзходителство.

Всички джентълмени наоколо се засмяха с глас, младата дама също се засмя тихо, а страните ѝ поруменияха издайнически.

— О, Фаунтлерой — каза един от господата, който се бе засмял най-гръмко и от сърце, — вие улучихте точния момент! Когато пораснете едва ли ще имате куража да го кажете.

— Но кой би могъл да се сдържи да не го каже — каза Фаунтлерой. — Вие можете ли? Не мислите ли и вие, че тя е толкова красива?

— На нас вече не ни е позволено да казваме свободно онова, което мислим — каза джентълменът, докато останалите се засмяха отново, този път дори по-дълго от първия път.

Но красивата млада лейди — името ѝ беше госпожица Вивиан Хърбърт — подаде ръка на Седрик и го притегли към себе си. Седи си помисли, че тя е дори по-красива, отколкото му се бе сторила отначало.

— Лорд Фаунтлерой ще казва винаги онова, което мисли — каза госпожица Хърбърт, — и аз съм му много задължена за комплимента. Убедена съм, че той мисли това, което казва. — И тя го целуна по бузата.

— Мисля, че вие сте по-красива от всички, които съм виждал досега — каза Фаунтлерой, вперил в нея невинен, изпълнен с обожание поглед. — Освен Миличка. Но — разбира се — никой не е толкова красив колкото Миличка. Аз мисля, че тя е най-красива в света.

— Убедена съм, че е — каза лейди Вивиан. После се засмя и отново го целуна.

Младата красавица го задържа до себе си през по-голямата част от вечерта и компанията, в чийто център се озоваха те двамата, беше определено най-веселата. Седи сам не усети кога започна да разказва на всички за Америка, предизборната „компания“ на републиканците, за господин Хобс и за Дик. Накрая той гордо показва подаръка на ваксаджийчето — червената копринена кърпичка.

— Тази вечер си я сложих в джоба заради партито — каза той. — Мисля, че Дик би искал точно това.

И въпреки че кърпичката беше твърде ярка и твърде странна за вкусовете на английската аристокрация, съзрели сериозния и развълнуван поглед на детето, дамите и господата този път потиснаха желанието си да прихнат с все сила.

— Видите ли, тази кърпичка ми харесва — обясни Седи, — защото Дик е мой приятел.

И макар да говореше почти непрекъснато, малкият лорд не досади на никого тази вечер, точно както бе предположил графът. Седрик наистина можеше да бъде и тих и умееше да изслушва другите. По лицата на гостите често се появяваха усмивки при вида на малкото момче, седнало близо до своя дядо, вперило в него поглед и попиващо всяка дума на стария благородник с чаровна всеотдайност. Веднъж

Седи не се сдържа и се доближи до дядо си толкова, че бузката му докосна рамото на графа, който се усмихна леко. Старецът знаеше какво си мислят неговите гости и тайничко се забавляваше, като виждаше как те не могат да отрекат искреното приятелство, което го свързваше със Седрик.

Господин Хавишъм трябваше да пристигне още следобед, но колкото и невероятно да бе това, той закъсняваше. Нещо подобно не се бе случвало нито веднъж преди за всичките години, в които той бе работил за графа на Доринкорт. И все пак той закъсна толкова, че когато най-после пристигна, гостите вече се канеха да седнат на масата за вечеря. Когато се приближи към домакина, той го изгледа с удивление. Адвокатът изглеждаше доста развълнуван. Старото му, изпито лице беше преbledняло.

— Бях забавен — прошепна той на графа, — от едно извънредно събитие.

Беше твърде нетипично за невъзмутимия възрастен адвокат да изразява някакви по-силни емоции, но този път очевидно нещо го бе разстроило. На вечеря той не хапна почти нищо, а на два или три пъти дори се сепна, когато го заговаряха за нещо, сякаш мислите му се рееха някъде далеч от замъка. Когато сервираха десерта, в трапезарията влезе Фаунтлерой и господин Хавишъм го погледна на няколко пъти нервно и неспокойно. Малкият лорд забеляза това и се учуди. Те двамата бяха в приятелски отношения и обикновено си разменяха само усмивки.

Но тази вечер адвокатът сякаш бе забравил, че може и да се усмихва.

Господин Хавишъм не можеше да се застави да мисли за друго, освен за странните и болезнени новини, които знаеше, че трябва да съобщи на графа и за които бе убеден, че ще предизвикат ужасен шок, който ще промени цялата вечер. И докато гледаше насядалите край масата гости, които си приказваха помежду си, при това в отлично настроение, той се чудеше как ли ще погледнат те само след малко на красивото русокосо момченце, седнало до графа. Мисълта за това разтърсваше привикналия с какви ли не превратности адвокат до дъното на душата му. Какъв удар само щеше да бъде това за всички!

Господин Хавишъм нямаше никаква представа колко точно бе продължила разкошната вечеря. За него тя премина като насън. Успя да

долови само как на няколко пъти графът го поглеждаше изненадано.

Накрая вечерята приключи и господата придружиха дамите до салона за гости. Там завариха Фаунтлерой, седнал на канапето до госпожица Вивиан Хърбърт. Двамата разглеждаха някакви рисунки и Седрик тъкмо благодареше на своята компаньонка, когато вратата се отвори.

— Толкова съм ви задължен за това, че бяхте така мила към мен! — тъкмо казваше той. — Никога преди не съм бил на парти и всичко толкова ми хареса!

Малкият лорд наистина се бе забавлявал толкова добре, че когато господата наобиколиха отново лейди Вивиан и започнаха да я обсипват с остроумията си, клепките му започнаха неусетно да натежават. Очичките му се затваряха непрекъснато и само звънкият смях на госпожица Хърбърт го разбуждаше, макар и за секунди. Седи беше абсолютно убеден, че няма да заспи, но точно зад него на канапето имаше голяма жълта сатенена възглавница. Главицата му сякаш сама полегна върху нея. Не след дълго очите му се затвориха отново и се отвориха чак когато усети как някой го целуна нежно по бузата. Беше госпожица Вивиан Хърбърт, която се канеше да си тръгва.

— Лека нощ, малки ми лорде — каза му тя нежно. — Приятни сънища.

На сутринта Седи вече не си спомняше, че все пак бе успял да промърмори сънено:

— Лека нощ... толкова... се радвам... че ви видях... толкова сте красива...

Спомняше си само смътно, че господата се бяха засмели отново и как се бе зачудил на какво ли се смеят.

Когато и последният гост напусна салона, господин Хавишъм отиде до канапето и се загледа в спящото дете. Малкият лорд Фаунтлерой спеше спокойно и вероятно сънуваше розови сънища. Едното му краче се бе провесило от канапето, ръчичката си бе отпуснал над главата, бузките му бяха поруменели от топлината на камината, а по сатенената възглавница се бяха пръснали меките му руси къдрици.

Адвокатът потърка гладко избръсната си брадичка с измъчено изражение.

— Е, Хавишъм — дочу той зад себе си строгия тембър на графа. — Какво има? Защото очевидно има нещо. Какво беше това „чрезвычайно“ събитие?

Господин Хавишъм се обърна към него все още с ръка върху брадичката си.

— Нося лоши новини — каза той. — Ужасни новини. Така съжалявам, че се налага точно аз да ви ги предам.

Графът погледна Хавишъм разтревожено, а когато Негово Превъзходителство беше разтревожен от нещо, той винаги ставаше особено свадлив.

— Защо си се втренил така в момчето! — възкликна той раздражено. — Цяла вечер го гледаш така. Какво си надвиснал над него като лоша поличба! Какво общо имат лошите новини с лорд Фаунтлерой?

— Милорд — каза господин Хавишъм, — няма да бъда многословен. Въпросните новини са свързани именно с лорд Фаунтлерой. Защото ние с вас имаме основание да смятаме, че пред нас лежи не именно лорд Фаунтлерой, а просто синът на капитан Ерол. Истинският лорд Фаунтлерой понастоящем се намира в Лондон и това е синът на вашия син Бивис.

Графът сграбчи облегалките на креслото си така, че вените изпъкнаха по старческите му ръце. Слепоочията му запулсираха бясно, а изражението му не предвещаващо нищо добро.

— Какво се опитваш да ми кажеш?! — извика той. — Ти си луд! Чия лъжа е това?

— Дори да беше нечия лъжа — отвърна му адвокатът, — тя болезнено съвпада с истината. Тази сутрин в кантората ми дойде една жена. Тя ми заяви, че вашият син Бивис се оженил за нея преди шест години. Показа ми и брачното удостоверение. Около година след сватбата двамата се скарали сериозно и той ѝ платил, за да стои подалеч от него. Тя има петгодишен син. Американка е, от простолюдието, невежа жена, която доскоро дори не е осъзнавала какви претенции би могла да предяви. Консултирала се с адвокат и разбрала, че детето ѝ е всъщност лорд Фаунтлерой и пълноправен

наследник на графската титла на Доринкорт. Сега тя — естествено — настоява на правата си.

Русата главица се размърда върху сатенената възглавница. От устните на детето се откъсна продължителна, сънлива прозявка, но не изглеждаше то да е разтревожено от каквото и да било. Седрик бе проспал безметежно лошите новини и сега дори не подозираше, че вече не е законният лорд Фаунтлерой и никога няма да стане граф на Доринкорт. Той просто завъртя главицата си върху възглавницата, за да може да вижда по-добре своя дядо. Учуди се, че той го гледа така сериозно.

Върху красивото лице на стария благородник се бе изписал тих ужас, който постепенно отстъпи на познатата горчива усмивка.

— Не бих повярвал и дума от казаното — каза той, — ако всичко това не беше толкова долно и гадно, че да приляга чудесно на моя син Бивис. Точно човек като Бивис би постъпил така. Той винаги е бил позор за рода ни. Винаги е бил безхарактерен, лъжлив, покварен млад грубиян, подвластен на низките страсти — такъв беше моят син и наследник Бивис, лорд Фаунтлерой. Значи казваш, че жената е невежа и вулгарна?

— Принуден съм да ви призная, че тя трудно би могла да напише дори своето име — отвърна му адвокатът. — Абсолютно необразована е и определено користолюбива. Не я интересува нищо друго освен парите. Иначе сигурно минава за доста хубава в някои среди с недотам изтънчен вкус, но...

Деликатният стар адвокат замлъкна и раменете му потръпнаха леко.

Вените по челото на графа бяха изпъкнали като лилави коренища. Едри капки пот се стичаха по тях. Графът извади кърпичка и избърса лицето си. Усмивката му се бе вгорчила дори още повече.

— А аз... — започна той с мъка, — аз не бях съгласен другата жена, майката на това дете... — Той посочи към канапето. — Отказвах да я призная. А сега онази измамница дори не може да си напише името. Предполагам, че така ми се пада.

Неочаквано той скочи от креслото си и започна да кръстосва салона на дълж и шир. Яростни думи се лееха от устата му. Гневът, омразата и суровото разочарование го разтърсваха така, както гръмотевична буря разтърсва безпомощно дърво. За господин

Хавишъм беше ужасно дори да го гледа отстрани, но адвокатът не можа да не отчете, че въпреки подлудяващата го ярост, графът все пак намираще сили в себе си да говори достатъчно тихо, за да не събуди спящото на канапето дете.

— Трябваше и сам да се сетя — каза накрая милорд. — Те ме позоряха от самото си раждане! Аз ги мразех и те двамата ме мразеха! А Бивис беше по-лошият от двамата. И все пак не мога да го повярвам! Ще се съмнявам до последно. Но всичко това така подхожда на Бивис, така му подхожда!

После гневът му отново се разрази и той обсипа адвоката с въпроси за жената, за нейните доказателства, като през цялото време не спираше да крачи напред-назад, а лицето му смени на няколко пъти цвета си от мъртвешко бледо до мораво червено.

Когато най-накрая бе научил всичко, което можеше да се научи, господин Хавишъм го погледна с чувство на безпокойство. Старият граф изглеждаше прекършен, изтощен и променен. Гневните пристъпи никога не му се бяха отразявали добре, но този го бе поразил дори още по-сериозно, защото в него имаше нещо повече от гняв.

Графът се приближи бавно до канапето и спря до него.

— Ако някой ми беше казал преди, че ще се привържа към едно дете — каза той с немощен и хриплив глас, — никога не бих му повярвал. Винаги съм мразил децата — моите собствени дори повече от другите. А сега съм привързан към това дете и то е привързано към мен. — Последва нова горчива усмивка. — Хората не ме обичат. Никога не са ме обичали. Но той ме обича. Той така и не се уплаши от мен, довери ми се от първия миг, в който ме зърна. Това дете щеше да запълни моето място по-добре от мен самия. Знам, че е така. Щеше да бъде чест за фамилното ни име.

Старецът се наведе и се загледа за около минута в спящото детско лице. Рунтавите му вежди се бяха сключили под гневен ъгъл, но кой знае защо той не изглеждаше никак сърдит. Сложи ръка на челцето на Седрик и отметна назад русата му косица, после се обърна и дръпна звънеца.

Когато в салона се появи едрият лакей, графът посочи към канапето.

— Отнеси... — каза той и гласът му леко трепна, — отнеси лорд Фаунтлерой в неговата стая.

ЕДИНАДЕСЕТА ГЛАВА

БЕЗПОКОЙСТВО В АМЕРИКА

След като младият приятел на господин Хобс отпътува за Англия, за да стане там лорд Фаунтлерой, и бакалинът осъзна, че между него и неговия сладкодурмен събеседник лежи вече цял океан, той се почувства болезнено самотен. Всъщност господин Хобс не беше особено интелигентен човек и дори не можеше да мине за твърде умен. Той беше просто един малко бавен човек с тежък характер и никога през живота си не бе завързвал кой знае колко приятелства. Господин Хобс не беше достатъчно енергичен, че да се забавлява добре и комай единствената му разтуха беше четенето на вестници и прелистването на бакалските тефтери. Дори сравнително простите сметки му се отдаваха трудно и понякога му отнемаше доста време, за да се оправи с тях. В доброто старо време Седрик се беше научил доста сносно да събира и изважда с помощта на пръстчетата си, черната дъска и тебешира, и дори бе опитал на няколко пъти да помага на своя приятел в сметките. Освен това момчето беше добър слушател, винаги се интересувахе от написаното във вестниците, а и двамата можеха да си приказват толкова дълго за Револуцията, за английските окупатори и за изборните победи на републиканците, че заминаването му бе оставило такава празнота в душата на неговия „най-стар приятел“. Отначало на господин Хобс му се струваше, че всъщност Седрик не е чак толкова далеч и че ще се върне отново. Струваше му се, че един ден просто ще вдигне поглед от вестника си и ще го види да стои на вратата на бакалницата — облечен с бялото си костюмче и алените чорапки, със сламена шапчица, килната леко назад. После звънкото му гласче ще извика: „Здравейте, господин Хобс! Доста горещ ден, не мислите ли?“. Но дните си минаваха и нищо подобно не се случваше, а господин Хобс се чувстваше все по-потиснат и самотен. Дори вестниците вече не му доставяха същото удоволствие. Той сядаше на стола си и разгръщаше новия брой, но скоро усещаше, че не чете, а просто се вира в нищото. А спреше ли се погледът му на високия

стол, той просто не можеше да се сдържи да не извади от джоба си златния часовник. „На господин Хобс от неговия най-стар приятел, лорд Фаунтлерой, за да си мислите за мен, когато гледате колко е часът. Никога не ме забравяйте.“ Господин Хобс гледаше известно време надписа, после затваряше рязко капачето, въздъхваше и ставаше, за да отиде до вратата на магазина. Вечер, след като затвореше, той запалваше лулата си и тръгваше бавно по паважа, за да стигне накрая до къщичката, където бе живял Седрик. На къщата вече имаше надпис „Дава се под наем“. Там господин Хобс спираше, поглеждаше нагоре, клатеше глава, пуфкаше с лулата си като локомотив, изкачващ стръмен хълм, и след известно време си тръгваше обратно натъжен.

Всичко това продължи около две или три седмици, преди да му хрумне една мисъл. Тъй като беше муден човек, новите идеи при него обикновено не се появяваха за ден-два. Освен това по правило той не обичаше новите идеи, предпочиташе да се придържа към старите. Все пак след около три седмици, в които тъгата му само се задълбочаваше, вместо да се разнесе, в главата на бакалина бавно, но решително започна да се оформя смътен план. Трябва да се види с Дик. Преди да стигне до това решение господин Хобс изпуши не една и две лули, но накрая решението все пак беше взето. Трябва да се види с Дик. Той знаеше всичко за Дик. Седрик му бе разказал. А идеята всъщност бе следната — двамата щяха да си поприказват, да си припомнят доброто старо време и така лошите мисли щяха да се поразсеят.

И тъй един ден, в който Дик беше ужасно зает с лъскането на хорските обувки до огледален блясък, на паважа до него спря един набит, здрав мъж с масивно лице и плешива глава. Той впери очи в табелата на ваксаджийчето и цели три минути не откъсна поглед от нея. На табелата бе изписано:

Професор ДИК ТИПТЪН
Който разбира тука се спира!

Взирането в табелата продължи толкова дълго, че Дик започна да проявява жив интерес към непознатия и след като удари финалния щрих върху обувките на поредния си клиент, той каза:

— Едно лъскане, сър?

Здравенякът пристъпи решително към него и сложи обувката си върху стойката.

— Да — каза той.

Дик се зае да излъска обувките на господин Хобс, но погледът на бакалина зашари неспокойно от ваксаджията към табелата и обратно.

— Откъде я имаш? — попита той.

— От един мой приятел — каза Дик, — едно малко момченце. Целия инструм'тариум мий от него. Той е най-доброто малко момче, което познавам. Сега е в Англия. Отиде да става един от техните лордове.

— Лорд... Лорд... — подхвана господин Хобс с отчайваща скорост. — Лорд Фаунтлерой! Ще става граф на Доринкорт!

Дик за малко не си изпусна четката.

— А бе, шефе! — възкликна той. — Ти да не го знайш него?

— Познавам го... — отвърна му господин Хобс и избърса потното си чело, — още откак се роди. Цял живот се знаем с него, поне той така казваше. И бяхме големи приятели.

Усилието здравата го изцеди. Той извади прекрасния златен часовник от джобчето на панталона си, отвори го и показа надписа на Дик.

— „За да си мислите за мен, когато гледате колко е часът“ — прочете господин Хобс. — Не искам да ме забравяте, ми каза още. Аз и тъй нямаше да мога да го забравя, дори да не ми беше дал туй нещо — продължи той, като поклащаше глава. — Как може човек да забрави приятел като него.

— Той беше най-сладкото хлапе, коет' съм мяркал някога си — каза Дик. — И аз много си мисля за него. Щот' и ний бяхме приятели с него, още щом се мярнахме за пръв път и тутакси се сприетелихме. Аз му измъкнах гумената топчица изпод колелата на един фургон и той никога не забрави туй нещо. Честичко минаваше оттука с майка си и все ми викаше „Здрасти, Дик!“, точно както се вика на голям приятел, нищо че минаваше още прав под масата и беше облечен все с едни момичешки дрешки. Беше едно таквоз весело хлапенце. Нещо като не ми вървеше бизнеса, ама хич, и той като минеше точно тогаз, похортуваме си двамата с него, и после толкоз ми олекваше на душата.

— Точно тъй беше — съгласи се господин Хобс. — Язык, че го направиха граф. Точно него! Чакаше го голямо бъдеще в бакалския или пък в снабдителския бизнес! Голямо бъдеще го чакаше. — И той поклати глава с дълбоко съжаление, по-дълбоко от всякога.

Оказа се, че наистина двамата имат да си кажат страшно много неща, толкова много, че се оказа невъзможно да си ги кажат наведнъж. Затова се разбраха през следващата седмица Дик да посети господин Хобс в бакалницата, за да си поприказват. Уговорката допадна на Дик. Той беше прекарал на улицата почти целия си живот, но иначе не беше лошо момче и винаги му се бе искало да води някакъв по-достоеен живот. Откакто въртеше собствен бизнес, беше събрал достатъчно пари, за да не му се налага повече да спи на улицата и бе започнал да

се надява, че все някога ще се изкачи и по-високо по стълбицата на успеха. Да бъде поканен от такъв представителен мъж, собственик на „магазин на кьоше“ и дори на фургон с кон, му се стори невероятно събитие.

— Ти знаеш ли нещо за графове и за замъци? — поинтересува се господин Хобс. — Бих искал да науча малко повече подробности.

— В „Пени Стори Газет“ има малко неща за тях — каза Дик. — Статиите ги кръщават я „Откраднатата диадема“, я „Отмъщението на контеса Мей“. Страхотия. Не само аз, ами и някои приятелчета ги четат.

— Донеси ми някоя като дойдеш — каза господин Хобс, — ще ти я платя. Донеси всичко, дето го намериш в тоз вестник за графовете. Може и още за дуци или маркизи, макар че Седи не ми е споменавал за таквиз. Ще ми се да прочета и онуй за диадемата, макар да не съм виждал таквоз нещо досега. Май тука хората не се развяват с таквиз неща по главите.

— Ако на някой му се намира, туй трябва да е Тифани — каза Дик, — ама аз и да видя таквоз нещо, може и да не го позная.

Господин Хобс предпочете да не обяснява, че също не е съвсем наясно какво е това „диадема“.

— Сигурно малко се търсят тука, затова не ги внасят — приключи той въпроса.

Така беше сложено началото на едно солидно приятелство. Когато Дик отиде в магазина, господин Хобс го посрещна много гостоприемно. Предложи му стол, нагласен за опора до една каца с ябълки и когато младият му гостенин се настани удобно, той махна с небрежно щедър жест към плодовете:

— Почерпи се.

Бакалинът прегледа набързо разказите във вестниците, после двамата четеха на глас и обсъждаха английската аристокрация. Господин Хобс почти не вадеше запалената лула от устата си и непрекъснато кимаше енергично с глава. По някое време той показва на Дик следите, които немирните обувки на Седи бяха оставили по краката на високия стол.

— Това тук е от неговите токове — заяви той достолепно. — Качеше ли се на стола и тутакси почваше да си клати крачетата. Гледал съм го така близо час, а обущетата му не спират да се клатят напред-

назад, досущ като махало на часовник. Седеше си там, хапваше си от бисквитите и от ябълките и хвърляше семките на улицата, а сега е истински, жив лорд в Англия. И сега туй са лордовски следи, някой ден ще станат даже графски следи. Гледам ги понякога и си викам „виж ти, мътните го взели!“.

Спомените за Седи и посещението на Дик явно караха господин Хобс да се чувства тъй добре, както не се бе чувствал от заминаването на малкия си приятел. Преди Дик да си тръгне, двамата хапнаха в малката задна стаичка. Имаше бисквити, сирене, сардини и други неща, извадени специално за случая от склада. Накрая бакалинът отвори две бутилки бира.

— За него! — каза той и вдигна чашата си. — Дано да ги научи на някои работи онез графове, маркизи и дуци!

След тази вечер двамата се срещаха много често и господин Хобс успя да уталожи донякъде мъката си. Четяха заедно „Пени Стори Газет“ и много други интересни неща и трупаха знания, които често нямаха много общо с истинския живот на аристокрацията. Един ден господин Хобс си направи малка екскурзия до книжарницата в центъра на Ню Йорк, тъй като общата им библиотека с Дик се нуждаеше от спешно попълване. Той отиде при продавача, надвеси се над тезгяха и каза:

— Искам книга за графове.

— Какво?! — сепна се продавачът.

— Книга — повтори търпеливо бакалинът, — за графове.

— Боя се — отвърна му продавачът с доста странна физиономия, — че нямаме такава книга.

— Нямате ли? — каза господин Хобс раздразнено. — Хубаво де, нека тогава да е за маркизи да речем, или пък за дуци.

— Не се сещам за такава книга — отговори продавачът с леден тон.

Господин Хобс се почувства сериозно объркан. Той първо заби поглед в пода, но после погледна продавача и попита:

— Ами тогава за женски графове?

— Боя се, че не — каза книжарят, този път с иронична усмивка.

— А стига бе! — възкликна господин Хобс. — Мътните го взели!

Той тъкмо излизаше от библиотеката, когато продавачът му викна и го попита дали роман, в който главен герой е благородник, би

свършил работа. Господин Хобс каза „става“ и тогава книжарят му продаде книга със заглавие „Лондонската кула“, написана от Харисън Ейнсуърт. Бакалинът си я отнесе вкъщи.

Когато Дик дойде отново, двамата се захванаха да четат книгата. Тя се оказа много интересна и вълнуваща. Действието се развиваше по времето на прочутата английска кралица, която някои наричаха „Кървавата Мери“. И когато господин Хобс научи, че кралица Мери имала навик да реже главите на хората, да ги подлага на мъчения и да ги изгаря живи, меко казано доста се развълнува. Той извади лула, вторачи се в Дик и диша тежко, докато накрая извади носна кърпичка, за да избърше горната си устна.

— Той не е в безопасност! — каза господин Хобс. — Хич не е в безопасност! Щом в Англия някакви женски могат да си седят на трона и да дават заповеди за такъвиз работи, кой тогаз знае какво става там в ей тъй минута? Как да сме сигурни, че наш Седи е в безопасност? Една жена като се разлудува, никой не е в безопасност!

— Е — опита се да започне спокойно Дик, макар физиономията му да го издаваше, — ама нали тя тъй, кралицата де, Кръвнишката Мери, нали вече не е шефка там? На тъй новата името ѝ беше Виктория, не Мери като в книгата.

— Тъй, тъй — съгласи се господин Хобс и избърса още веднъж челото си. — После във вестниците не пише нищо за ник’ви ешафоди, нито за мъчения или клади. Обаче пак не съм много сигурен, че наш’то приятелче е в безопасност сред такъвиз странни хора. Разбрах, че там не празнували даже 4-ти юли!

Той продължи да се тревожи по мъничко още няколко дни. Успокои се едва след като получи писмото на Седи и го прочете няколко пъти. После писмото беше прочетено още няколко пъти на глас пред Дик, а той пък прочете адресираното до него.

Получаването на двете писма беше отпразнувано като истинско събитие. Двамата приятели ги четеха, наслаждавайки се на всяка дума, докато накрая почти ги научиха наизуст. После дойде ред на отговорите, които им отнеха по няколко дни и също бяха прочетени неведнъж на глас.

За Дик написването на неговия отговор се превърна в сериозно изпитание. Всичките си познания в четенето и писането дължеше на няколкото месеца, в които бе живял при по-големия си брат, и на

часовете във вечерното училище. Но тъй като беше будно момче, той успя да извлече максимума от краткото си образование. След това започна да чете вестници и да следи в тях за правописа на някои по-трудни думи, като се упражняваше в писане по стените, паважа и каменните огради. Дик разказа на господин Хобс за живота си и за своя по-голям брат, който бил толкова добър към него след като майка им умряла. Тогава Дик бил още съвсем малък. Баща им починал още преди това. Брат му се казваше Бен и се бе грижил за Дик възможно най-добре, докато той пораснал достатъчно, за да може да продава вестници и да изпълнява разни поръчки. Двамата живеели заедно и постепенно Бен успял да спечели достатъчно пари, за да отвори малко магазинче на хубаво място.

— И точно тогаз... — възкликна Дик с отвращение, — някаква фуста му завъртя главата! Брат ми съвсем си изгуби акъла по нея! Двамата се ожениха и се настаниха в двете задни стаички. Леле, колко проклето беше туй женище — същинска тигрица. Като изперкаше, късаше всичко наред, пък тя си беше изперкала по начало. И после като им се роди едно бебе, точно като нея, по цял ден се дереше, че и през нощта не спираше! И кой да гледа бебето, аз, то се знай. И когато бебето млъкнеше, тя почваше да фърля разни неща по мене. Веднъж ме замери с една чиния, аз се наведох и чинията, прас, право бебето по главата. Докторът, дето дойде после, каза, че бебето щяло да си остане с белег чак до гроба. Добра майка, няма що! Ненормалница! Ти остави дето се мъчеше да ни раздели с брат ми, ами по едно време взе че почна да му се кара дето не изкарвал пари по-бързо. Накрая той не издържа и замина с един приятел на запад да правят там ранчо за добитък, за да припечелят някоя пара в повече. Не се мина и седмица и прибирам се аз веднъж от работа и какво да видя — стаите ометени до шушка и заключени. Хазайката ми каза, че Мина, тъй й беше името на жената на брат ми, си обрала крушите още на сутринта. После ми казаха, че отпрашила през Голямата вода с някаква си дамичка, дето също си имала малко дете и й трябвала дойка. Оттогаз нито думичка от нея. На Бен също не писала. Да бях на негово място, да съм я напердашил още отначало. Ама тя нали не беше от най-грозните, особено когат' се понаправеше и не кряскаше много, брат ми беше щурнал по нея. Имаше черни очи и черна коса, чак ей до тук, до коленете, като я сплетеше, плитката ставаше колкото ръката ми. А бе

хващаше око тя! Чух да казват, че била пол'вин италианка. Може затуй да беше толкоз свадлива.

Дик разказваше на господин Хобс истории за своя брат, който откак бе заминал на запад му беше писал веднъж или два пъти. На Бен не му провървяло особено и той пътувал доста от място на място, но накрая се установил в едно ранчо в Калифорния, където продължавал да работи и по времето, когато господин Хобс се запозна с Дик.

— Тая женска — каза Дик един ден, — тя му изсмука всичкия живец. Понякога направо ми е жал за него, ей тъй, не мога да се сдържа.

Двамата с господин Хобс седяха пред вратата на магазина и бакалинът тъкмо си пълнеше лулата.

— Хич не му е трябвало да се жени — каза той мрачно и стана, за да си вземе кибрита. — Жените... аз лично от тях голяма полза не виждам.

Докато вземаше една клечка от кутията, погледът му се спря върху тезгяха.

— Я глей! — каза той. — И туй ако не е писмо! Чак сега го мярвам. Пощаджията трябва да гу е оставил докато съм се бил заблял нещо, или пък е било между вестниците.

Господин Хобс взе писмото и го огледа внимателно.

— От него е! — възкликна той. — Точно от него си е, ей на!

Бакалинът набързо забрави за лулата. Той седна отново на стола до вратата, извади джобното си ножче и отвори внимателно плика.

— Чудя се какви ли ще са новините тоз път — каза господин Хобс.

Той разгъна писмото и зачете:

Скъпи ми господин Хобс,

пиша ви това като бързам много защото трябва да ви раскажа за нещо много странну скъпи ми приятелю. Всичко е било грейка и аз не съм лорд и няма да трябва да стана граф защото има една дама която се уженила за моят чичу бивис който умря и тя си има малко момченце и той ще е лорт Фаунтлерой защото в англия малките момчета на най гулемите синове на графовете стават графове и когато

всички, са умрели искам да кажа ако баща му и дяду му са умрели а моят дядо не е умрял номоя чичо бивис е и затова неговото мумче е лорд Фаунтлерой а аз не съм защото моя татко е най-малкия син на графът и сега аз се казвам пак Седрик Ерол както се казвах и приди когато бях в Ню Йорк и фсичките ми неща ще бъдат за другото момче и ас си мисля първо да му дам моето пони и количката но моят дядо казва че не трябва моят дядо многу сажалява и аз си мисля че той не харесва дамата но може би защото си мисли че ас и миличка съжالياваме задето няма да стана граф а аз сега искам повече да стана граф, отколкото исках преди защото този замък е толкова красив и тук всички толкова ми харесват и когату си богат можеш да направиш толкова много неща а аз сега не съм богат защото когато татко ти е най малкия син той не е богат и сега ще трябва да се науча да работя за да мога да се грижа за миличка и вече питах Уилкинс за гледането на коне защото можи да стана коняр или жокей. дамата доведе нейното момче в замъка и моят дядо и господин Хавишъм говориха с нея и аз мисля че тя се ядоса защото тя говореше много силно и моят дядо също се ядоса и аз никога не съм го виждал ядосан преди и аз искам те да не се ядосват и мога да кажа само на вас двамата с Дик. Засега няма нищо другу с любоф

ваш стар приятел

Седрик Ерол (не лорд Фаунтлерой)

Господин Хобс се отпусна в стола си, писмото падна на коляното му, а джобното му ножче и пликът се озоваха на пода.

— Мътните ме взеха! — успя само да каже той.

Бакалинът беше така втрещен, че сбърка дори любимото си възклицание. Обикновено казваше „Мътните да ме вземат“, а този път от устата му се изплъзна „Мътните ме взеха“. А кой знае, може би наистина бе искал да каже, че мътните най-после са го докопали.

— Леле боже — присъедини се Дик, — всичко май е отишло по дяволите.

— Какви ти дяволи! — възрази му господин Хобс. — Дяволите нямат нищо общо, всичко е дело на онез английски ристукрати. Да му откраднат правата само задето е американец! Държи им влага още от Революцията и сега си го изкарват на едно малко момче. Казах ли ти аз, че там не е на сигурно място? Ей на, прав излязох! Цялото им проклето правителство се е събрало, за да ограби законните права на бедното дете.

Господин Хобс беше доста раздразнен. Отначало промяната в живота на неговия млад приятел никак не му допадна, но после как да е посвикна с нея и след първото писмо от Англия той дори изпита известна гордост от новото великолепие на Седи. Мнението му за английските графове си беше все същото, но като американец знаеше, че парите имат и някои преимущества. Все пак беше по-добре проклетата титла да върви с богатство и блясък, отколкото с нищо.

— Опитват се да го ограбят! — каза той. — Ей това се опитват да направят!

Тази вечер господин Хобс задържа Дик доста до късно, за да могат да обсъдят проблема както трябва. Когато момчето си тръгна, го изпрати чак до ъгъла. На връщане спря за малко пред къщата с надпис „Дава се под наем“ и дръпна няколко пъти от лулата, за да поуспокои тревожните мисли, които се гонеха из главата му.

ДВАНАДЕСЕТА ГЛАВА

ПРЕТЕНДЕНТИТЕ

Само няколко дни след партито в замъка почти всеки човек в Англия, четящ вестници, вече бе научил за романтичната история, свързана с Доринкорт. Разказана с всички подробности, историята наистина звучеше доста интригуващо. В нея имаше като начало едно малко американско момченце, за което се говореше, че било много красиво дете, доведено в Англия, за да стане лорд Фаунтлерой. Имаше още един стар граф, дядото на момчето, който ужасно се гордееше със своя наследник. Имаше и млада красива майка, на която графът така и не бе простил, задето се бе оженила за неговия син — капитан Седрик Ерол. После идваше ред на странния брак на Бивис, покойният лорд Фаунтлерой, и още по-странната му съпруга, за която никой все още не знаеше нищо, появила се неочаквано със своя син, за да заяви, че именно той е истинският лорд Фаунтлерой. Всички тези детайли бяха обсъждани и описвани до безкрайност, докато накрая се превърнаха в огромна сензация. После дойде ред на слуха, че графът на Доринкорт никак не е доволен от обрата в събитията и дори е готов да оспори претенциите на непознатата в съда, което значеше, че всичко може да завърши с шумно дело.

Никога преди в графството, където се намиреше Ърлсбъро, не се бе случвало нещо толкова вълнуващо. В пазарни дни хората се събираха на групички, обсъждаха събитията и се чудеха как ли е редно да се постъпи. Съпругите на фермерите се канеха една друга на чай по-често от всякога, за да могат да научават възможно най-бързо новите клюки и слухове, свързани с Доринкорт. Намножиха се и анекдотите, в които главен герой беше старият граф, отказващ да признае новия претендент. Но, разбира се, никой не можеше да се конкурира с осведомеността на госпожа Дибъл, която както обикновено просто знаеше всичко.

— Работата се е закучила — казваше тя. — Мен ако питате, мадам, тъй му се пада на стареца, задето се отнасяше така с онова

прекрасно младо момиче и задето ги беше разделил с детето. Защото сега той така се е привързал към малкия, толкоз се гордее с него, че новите събития са го вбесили като никога преди. И което е най-лошото, тая новата не е никаква дама. Била с просташка физиономия, чернокоса и невъзпитана. Лично господин Томас ми каза, че нито един достоен лакей не би се оставил да го командва такава простакеса. А момчето не можело да стъпи и на малкия пръст на онова русокосо ангелче. Един Бог знае какво ще излезе от всичко туй. Когато Джейн ми донесе за пръв път новините, тъй ми омаляха коленете, че човек можеше и с перце да ме събори.

Възбуда цареше навсякъде — в замъка, в библиотеката, където графът и господин Хавишъм почти непрекъснато обсъждаха нещо, в стаята на прислугата, където господин Томас и останалите лакеи и прислужници си шушукаха и възкличаваха по цял ден, в конюшните, където Уилкинс се занимаваше с обичайните си задължения доста потиснат на вид и все повтаряше на кочияша, че никога през живота си не бил виждал такъв роден ездач като младия господар Седи.

Но сред цялата тази бъркотия поне един обитател на замъка оставаше напълно спокоен и това беше малкият лорд Фаунтлерой, който според твърденията на непозната съпруга на Бивис не беше никакъв лорд.

Когато графът му каза какво се е случило, Седи седна на своето кресло до камината, обгърна с ръце коленцата си и подпря брадичка върху тях, както правеше винаги, щом искаше да вземе някакво решение или да размисли над някоя нова интересна случка. За най-голямо свое учудване, след като приключи разказа си, графът забеляза, че неговият внук не изглежда особено натъжен, а просто разтревожен.

— Чувствам се малко странно — каза момчето. — Всъщност, доста странно.

Графът го наблюдаваше, без да каже нито дума. Той също се чувстваше странно, толкова странно, колкото не се бе чувствал никога преди. И онова, което го караше да се чувства още по-странный, бе фактът, че личицето на неговия внук, обикновено тъй лъчезарно и щастливо, сега изглеждаше разтревожено.

— Те ще вземат ли къщата на Миличка и... и нейната карета? — попита Седи, а гласчето му трепна неуверено.

— Не! — заяви решително графът, доста гръмко при това. — Те не могат да й вземат нищо.

— О! — въздъхна Седи с очевидно облекчение. — Нима?

Той погледна дядо си. Прекрасните му кафяви очи изглеждаха големи и невинни.

— Онова... другото момче — започна неуверено Седи, — сега то ще бъде... твоето момче, а аз... аз няма да съм, нали?

— Не! — отговори му графът, тъй яростно и решително, че момчето едва не подскочи.

— Не? — възкликна то учудено. — Нима? А аз си мислех...

Най-неочаквано Седрик скокна от стола.

— И аз ще съм твое момче, макар че няма да стана граф? — попита той развълнувано. — Ще съм си твое момче, точно както преди? — Порумениялото му лице светна от въодушевление.

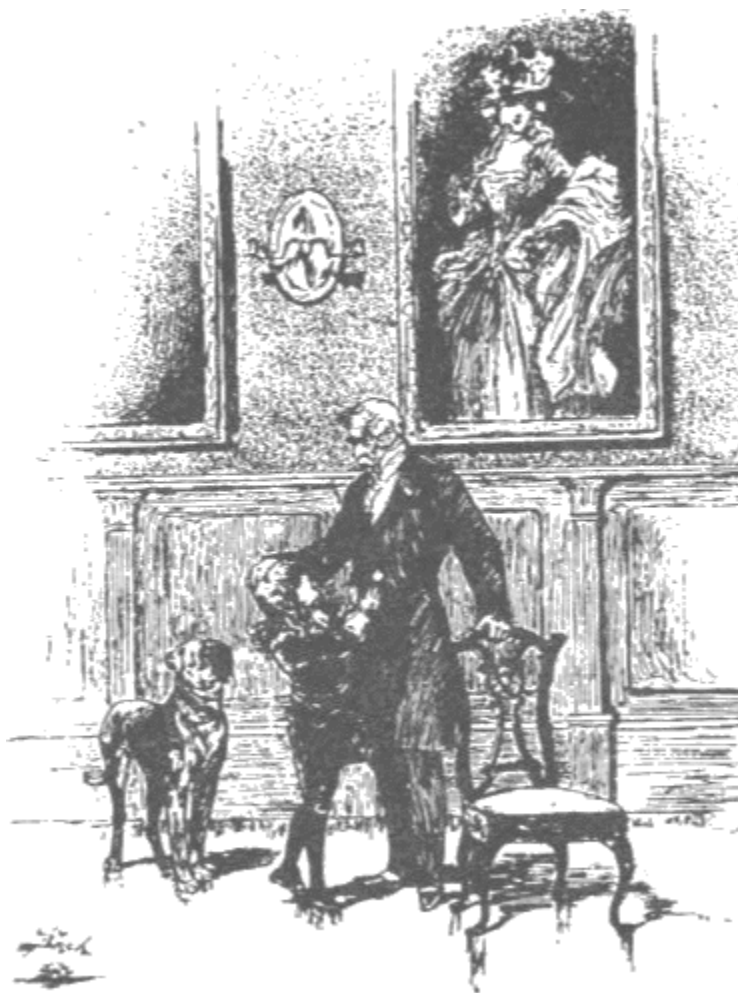
— Моето момче! — каза той и макар да не бе за вярване, гласът му звучеше странно, почти разтреперан от вълнение, леко пресипнал и отпаднал. И все пак следващите му думи бяха решителни и непоколебими: — Да, ти ще бъдеш моето момче докато съм жив и — ей Богу — струва ми се, че ти си единственото момче, което някога съм имал.

Лицето на Седрик пламна чак до корените на русата му косица. Пламна от облекчение и удоволствие. Той пъкна ръце дълбоко в джобчетата си и се взря право в очите на своя достолепен дядо.

— Наистина ли? — каза Седи. — Е, тогава хич не ме е грижа за графската титла и всичко останало. Не ме е грижа дали ще съм граф или не. Аз си мислех... мислех си, че този, който ще става граф, той трябва да е твоето момче и че... аз няма да съм.

Графът сложи ръка на рамото му и го притегли към себе си.

— Те не могат да ти вземат нищо, аз няма да им позволя — каза той, почти останал без дъх. — Ти си създаден за това място и може би... може би нищо няма да се промени. Но каквото и да стане... обещавам ти, че ще ти дам всичко, което мога, всичко!

Старият благородник сякаш не говореше на дете, толкова сериозен и непоколебим беше гласът му. Изглеждаше по-скоро, че дава обещание пред самия себе си и може би беше точно така.

Никога преди графът не си бе давал толкова добре сметка до каква степен се е задълбочила привързаността му към момчето и колко всъщност се гордее с него. Никога преди не бе съзирал толкова ясно неговите достойнства. И тъй като упоритостта на графа не знаеше граници, изглеждаше невъзможно, дори повече от невъзможно той да се отрече от онова, в което се бе зарекъл пред своя внук.

Само няколко дни след като се бе срещнала с господин Хавишъм, жената, която вече се бе самообявила за лейди Фаунтлерой, пристигна в замъка, водейки и детето със себе си. Но беше отпратена. Още на входа един слуга ѝ съобщи, че графът не желае да се среща с нея. Неговият адвокат щял да я извести по нейния „случай“. Томас пръв

донесе новината в стаята на прислугата и пръв изрази мнението си за непознатата.

— Носил съм ливреята достатъчно дълго и достатъчно достойно — каза той, — за да мога да позная една дама щом я видя. Тази определено не беше такава. Онази другата, в Лодж, американка или не, точно тя е истинската дама и никой джентълмен не би се поколебал да ѝ го признае. Аз лично го забелязах още щом я видях за пръв път.

Жената си тръгна с полууплашено, полугневно изражение на красивото си, но твърде обикновено лице. По време на разговора си с нея господин Хавишъм бе забелязал, че темпераментът ѝ е доста невъздържан, а обноските далеч от добрия тон. Тя не беше твърде умна, но не беше и глупава. Понякога като че ли ситуацията, в която сама се бе поставила, ѝ идваше малко в повече. Съпругата на Бивис явно не бе очаквала да срещне такъв отпор.

— Тя очевидно принадлежи към низшите обществени слоеве — каза господин Хавишъм на госпожа Ерол. — Необразована е и твърде

зле възпитана, поради което не би могла да общува на равна нога с хора като нас. Посещението в замъка сериозно я стресна. Беше вбесена, но и доста уплашена. Графът не пожела да я приеме, но аз го посъветвах да я посетим заедно в Доринкорт Армс, където е отседнала тя. Когато го видя да влиза в стаята, тя пребледня, след което в изблик на гняв ни изреди наведнъж всичките си претенции и заплахи, които явно бе намислила предварително. В това време графът седеше невъзмутим и достолепен като разгневен монарх и следеше жената неотклонно изпод свъсените си вежди. Той просто я оглеждаше от глава до пети с любопитството, което се полага на нещо непознато и същевременно отблъскващо. Остави я да се наприказва, без да си направи труда да я прекъсне дори веднъж и едва след това каза:

„Твърдите, че сте съпруга на най-възрастния ми син. Ако това, което казвате е истина и вашите доказателства се окажат достоверни, тогава законът ще е на ваша страна. В такъв случай вашето момче ще бъде лорд Фаунтлерой. Сега можете да бъдете спокойна, защото всичко вече се проверява до най-дребния детайл. Ако претенциите ви се окажат основателни, ще получите онова, което искате. Аз лично не желая да виждам вас или детето до края на живота си. За съжаление замъкът и без друго ще трябва да понесе присъствието ви след смъртта ми. Вие сте точно от онзи тип жени, за които бих предположил, че ще се харесат на моя син Бивис.“

После графът ѝ обърна гръб и напусна стаята също тъй достолепно, както се бе появил.

Наскоро след това на госпожа Ерол бе съобщено за пристигането на гост в Корт Лодж. Прислужницата, която я извести за това, изглеждаше доста развълнувана. Очите ѝ бяха разширени от почуда и тъй като беше още млада и неопитна, тя гледаше господарката си с нервна симпатия.

— Графът е, мадам, лично! — каза тя с треперлив гласец.

Когато госпожа Ерол влезе в гостната, там вече я очакваше един много висок възрастен мъж с царствена осанка. Той имаше красиво, свъсено лице с орлов профил, дълги побелели мустаци и решително изражение.

— Госпожа Ерол, предполагам? — каза той.

— Госпожа Ерол — отвърна му тя.

— Аз съм графът на Доринкорт.

Графът замълча за момент и почти несъзнателно се вгледа в очите ѝ. Те така приличаха на големите, любвеобилни детски очи, които бе виждал да се взират тъй често в него през последните няколко месеца, че той се почувства доста объркан.

— Момчето много прилича на вас — каза той рязко.

— И други го казват, милорд — отвърна му младата жена, — но аз лично се радвам повече на приликата му с неговия баща.

Гласът ѝ беше така упойващ, точно както му бе казала лейди Лоридейл, а обноските ѝ съчетаваха учтива сдържаност и достойнство. Тя не изглеждаше ни най-малко разтревожена от внезапното му посещение.

— Да — каза графът, — той прилича също и на... моя син. — Той вдигна ръка към големите си, побелели мустаци и ги подръпна енергично. — Знаете ли... защо съм дошъл тук?

— Срегнах се с господин Хавишъм — започна госпожа Ерол, — и той ми разказа за предявените претенции...

— Дойдох, за да ви уведомя — намеси се графът, — че тези претенции ще бъдат разследвани и оспорени, ако се появи възможност за това. Дойдох да ви кажа още, че момчето ще бъде защитено с цялата власт на закона. Неговите права...

— Той — прекъсна го учтиво звънливият глас, — не би трябвало да притежава нищо, което не е негово по право, дори ако законът може да му го осигури.

— За съжаление законът е безсилен в случая — каза графът. — Ако имаше и най-малката възможност, аз бих се възползвал от нея. Тази отвратителна жена и нейното дете...

— Може би тя е привързана към него също толкова много, колкото аз съм привързана към Седрик, милорд — каза госпожа Ерол. — И ако тя наистина е съпруга на вашия първороден син, нейното дете е лорд Фаунтлерой, а моето не.

Тя се боеше от него също толкова малко, колкото се бе боял и Седрик при първата им среща и старото сърце на графа тайничко изпита радост от този факт. Малко бяха хората, които имаха смелостта да го погледнат в очите без страх.

— Предполагам — каза той, леко намръщен, — че вие предпочитате той да не стане граф на Доринкорт?

Честното младо лице на госпожа Ерол поруменя.

— Да бъдеш граф на Доринкорт е невероятна чест, милорд — каза тя. — Аз съзнавам това, но бих предпочела той да е преди всичко онова, което беше и баща му — храбър, прям и справедлив човек.

— Което, предполагам, драстично се разминава с онова, което е неговият дядо? — отбеляза саркастично Негово Превъзходителство.

— Аз нямам честта да познавам неговия дядо достатъчно добре — отвърна му госпожа Ерол, — но знам в какво вярва моето малко момче... — Тя замълча за миг, вгледана спокойно в лицето на графа и после добави: — Знам, че Седрик ви обича.

— А щеше ли да ме обича — каза графът сухо, — ако му бяхте казала защо не съм ви допуснал в замъка?

— Не — каза госпожа Ерол, — мисля, че нямаше. Именно затова не исках той да научи истинската причина.

— Е — каза милорд рязко, — много малко са жените, които не биха му казали.

Той zakрачи напред-назад из стаята, като подръпваше от време на време мустаците си.

— Да, той е привързан към мен — каза графът, — и аз съм привързан към него. Не бих могъл да кажа, че преди съм бил привързан към някого. Той даде нов смисъл на живота ми. Аз се гордея с него. Бях така доволен от мисълта, че някой ден именно той ще заеме мястото ми като глава на фамилията.

Графът се спря пред госпожа Ерол.

— Аз съм съсипан от мъка — призна неочаквано той. — Съсипан!

И той наистина изглеждаше зле. Дори прословутата гордост не можеше да му помогне да овладее гласа си и да спре треперенето на ръцете. За миг изглеждаше, че в дълбоките му, гневни очи са се надигнали сълзи.

— Може би точно мъката ме накара да дойда при вас — каза графът, вперил отново поглед в очите на младата жена. — Аз ви мразех. Завиждах ви за любовта на детето към вас. Трябваше да се срещна с онази ужасна жена, която нарича себе си съпруга на моя син Бивис, за да мога да оценя какво удоволствие е да гледам вас вместо нея. Държах се като инатлив стар глупак и предполагам, че съм се отнесъл зле към вас. Вие сте точно като момчето, а то е единствената светла страница в живота ми. Сега съм нещастен и дойдох при вас,

просто защото вие сте като момчето, защото то ви обича, а аз обичам него. Отнасяйте се към мен толкова добре, колкото можете, за доброто на малкия.

Всичко това бе казано с толкова рязък, почти груб глас, но графът изглеждаше така сломен, че госпожа Ерол се трогна до дъното на душата си. Тя стана и изтегли леко близкия стол.

— Искам сега да седнете — каза тя меко, с пропит от съчувствие глас. — Доста ви се е насъбрало напоследък и сега очевидно сте много уморен, а ще са ви необходими свежи сили.

За стария граф да се отнесат с него толкова нежно и с такава загриженост беше така необичайно, че той не пожела да се противи. Може би разочарованието и сполетялото го нещастие все пак му помогнаха, защото ако не беше толкова нещастен, той сигурно щеше да продължи да я мрази. Сега присъствието ѝ му се стори по-скоро успокояващо. Въобще всичко му се струваше безкрайно приятно на фона на срещата с лейди Фаунтлерой. А у тази млада жена прозираха такова достойнство и добронамереност, че скоро, унесен от тихата магия на нейното излъчване, той като че ли овладя мъката си и се разприказва по-свободно.

— Каквото и да стане — каза графът, — момчето ще бъде осигурено. За него ще бъдат полагани грижи, сега и за в бъдеще.

Преди да излезе, той огледа стаята.

— Харесва ли ви къщата? — попита милорд.

— Много — отвърна му тя.

— Тази стая е толкова жизнерадостна. Мога ли да дойда още веднъж, за да обсъдим пак всичко?

— Толкова често, колкото пожелаете, милорд — отвърна му госпожа Ерол.

После графът се качи на каретата си и потегли към замъка, оставяйки Томас и Хенри смаяни от неочаквания обрат на събитията.

ТРИНАДЕСЕТА ГЛАВА

ДИК ИДВА НА ПОМОЩ

Естествено, скоро след като историята на лорд Фаунтлерой заля английските вестници, тя се появи и в американските. Подробностите около нея бяха твърде любопитни, за да бъдат подминати. В различните издания излязоха толкова много версии, че човек трябваше да купува всичките, за да може да ги сравни. Господин Хобс изчете толкова много материали по въпроса, че накрая се почувства безкрайно объркан. Един вестник описваше неговия млад приятел Седрик като пеленаче, друг като студент в Оксфорд, спечелил куп престижни стипендии и отличия. Едни твърдяха, че Седрик бил въввлечен в драматична любовна връзка с прекрасна млада дама, други, че току-що се оженил. Никой от журналистите така и не бе успял да уцели истината — че детето е на седем години и има изящно телосложение и буйна руса коса. В един вестник пишеше дори, че малкият всъщност не бил никакъв роднина на графа, а просто един самозванец, който до скоро продавал вестници в Ню Йорк и спял по улиците, докато един ден майка му не успяла да излъже семейния адвокат и така да се озове в Англия с фалшиви претенции за наследството на графа. После идваше ред на описанията на новия лорд Фаунтлерой и неговата майка. Майката веднъж беше циганка, друг път актриса, трети път красива испанка, но никой не пропускаше да отбележи, че графът на Доринкорт е неин заклет враг и е готов на всичко, за да не признае нейния син за законен наследник. Вестникарите потриваха доволно ръце в очакване на продължителен процес, който да им вдигне тиражите.

Господин Хобс продължаваше да чете вестниците, докато накрая просто му се зави свят от глупостите, които бе открил в тях. Вечер обикновено наминаваше Дик, за да обсъдят заедно прочетеното до момента. Двамата скоро узнаха колко влиятелна личност е графът на Доринкорт, какво приказно състояние притежава, колко са огромни именията му, както и в какъв величествен и красив замък живее той.

— Май ще трябва нещо да се направи — каза господин Хобс. — Ще трябва да им свием сърмите на онез английски аристократи.

И все пак двамата нямаше какво друго да направят освен да напишат писмо на Седрик, в което за пореден път да го уверят в своята любов и приятелство. През следващите няколко дни всяка частичка от свободното им време бе посветена на писане на писма до Англия, като накрая двамата си размениха написаното за редакция.

Ето какво прочете господин Хобс в писмото на Дик:

Здрасти приятел: аз получих твоето писмо и господин Хопс си получи неговото и ние двамата многу съжаляваме задето нещо не ти върви напоследак но докато можеш не им се давай. Тъй е то с крадците няма да се откажат докато не ти смъкнат кожата. Но аз най вече искам да ти кажа чи не съм забравил онуй куету направи за мене и аку нищо там не се получи винаги моиш да станиш мой садружник. Бизнеса върви супер и не виждам защо да не продължи все тъй. И ако някой дънгалак те закача ти само гу прати при Професор Дик Типтън. Аз шъ му кажа на негу. Толкоз за сега

Дик

Така пък изглеждаше писмото на господин Хобс:

Скъпи Сър,

Получих аз писмото ти и виждам че нещата не вървят на хубаво. Смятам че тъй работа изисква някой да я подхване както трябва. Пиша ти за да ти кажа две работи. Аз ще се погрижа за всичко. Ти си кротувай пък аз ще открия тука адвокат и ще направя каквото мога. И ако стане най лошото и онез графове ти се качат на главата ти само порасни. Веднага те вземам за съдружник в магазина. Ти само се върни. Тука те чакат приятели.

Искрено твой Сайлъс Хобс.

— Е — каза господин Хобс, — ако щат да го правят граф, бъдещето му е осигурено.

— Точно тъй — съгласи се Дик. — Ний сме с него. Как ще изоставим таквоз първокласно хлапе на произволността на съдбата.

Още на следващата сутрин Дик здравата изненада един от своите клиенти — млад адвокат, тъкмо започнал да практикува. Младият мъж беше беден като църковна мишка, както би могло да се очаква за един начинаещ адвокат, но имаше остър ум и добро сърце. Мизерната му кантора беше съвсем наблизко до мястото, където седаше Дик и адвокатът си лъскаше всяка сутрин обувките при него. Въпросните обувки не бяха нито скъпи, нито в първа младост, но той винаги намираще по някоя добра дума или приятелска шега за ваксаджийчето.

Онази сутрин младият адвокат сложи крак на стойката и както обикновено разгъна илюстрирания сутрешен вестник, който си беше купил току-що. Тъкмо когато и втората му обувка беше вече безупречно излъскана, той привърши с прегледа на вестника си и го подаде на момчето.

— Ето ти да четеш, Дик — каза адвокатът. — Можеш да го прегледаш от край до край, когато се отбиеш в „Делмонико“ за закуска. Има снимка на един английски замък и на снахата на някакъв английски граф. Не е зле, само дето косата ѝ е прекалено дълга според мен. Трябва да се запознаеш с живота на изтъкнатите хора, Дик. Ето, започни с този на почитаемия граф на Доринкорт и на лейди Фаунтлерой. Ехей, какво ти стана?

Рисунките, за които говореше младият мъж, бяха на първа страница и тъкмо в този момент Дик се беше втренчил в тях със зяпнала уста. Лицето му беше пребледняло от възмущение.

— Какво ти дължа, Дик? — попита адвокатът. — Ама какво се парализира такъв?

Дик наистина имаше вид на човек, преживял сериозен шок. Той само успя да посочи с пръст снимката, под която бе написано „Майката на претендента (лейди Фаунтлерой)“. На нея се виждаше красива жена с големи очи и пищна коса, прибрана в модна прическа.

— Тя! — каза Дик. — Познавам я по-добре, отколкото вас!

Младият мъж се засмя.

— И къде се запознахте с нея, Дик? — попита той. — В Лондон или при последното ти пътуване до Париж?

Дик беше толкова сепнат, че дори забрави за професионалната си усмивка за клиенти. Той стана и започна бързо да си събира четките и другите неща, сякаш го чакаше някаква неотложна работа.

— Няма значение — каза той. — Знам я аз нея! Затварям дюкяна за тъз сутрин.

След не повече от пет минути той вече тичаше с все сила към бакалията на господин Хобс. Господин Хобс за малко не изтърва кесията с покупки, когато Дик влетя в магазина, размахвайки вестника над главата си. Момчето бе останало съвсем без дъх. То само хвърли вестника на тезгяха и се подпря на лакът, за да си поеме въздух.

— Здравсти! — поздрави го сепното бакалинът. — Какво си ми донесъл?

— Погледни там! — рече задъхано Дик. — Погледни онъз жена на снимката! Ей тъз, точно тя! Никаква аристократка не е тя! Не е и жена на лорд. Да пукна, ако туй не е Мина! Мина! И кътните зъбки й познавам аз, Бен също. Ти само го питай.

Господин Хобс се тръсна на стола.

— Знаех си, че е някаква постановка — каза той. — Знаех си! Само тъй ще постъпят те с един американец!

— Лъжкия! — извика Дик с отвращение. — Само тя е виновна. Тя и едно време си беше пълна с номера. Още щом зърнах снимката и ми проблесна. В единия вестник дет' го четохме заедно, пишеше нещо, че детето имало белег на брадичката. А сега ги сложи заедно — нея и белега! Ако аз съм лорд, значи и нейното момче е лорд. Лорд ама друг път! Туй е момчето на Бен! Она малкия, дето туй женище го прасна с чинията, дето я фърли по мене.

„Професор“ Дик Типтън си беше досетливо момче и животът по улиците на Ню Йорк го беше направил още по-досетлив. Но сред всички завоевания на неговия здрав разум, последното неочаквано разкритие му бе доставило най-голямо удоволствие. Ако малкият лорд Фаунтлерой можеше да надникне тази сутрин в бакалията на господин Хобс, той сигурно щеше да намери разговора на двамата си приятели за доста интересен, макар че бакалинът и ваксаджийчето обсъждаха не неговата съдба, а тази на едно друго момче.

Господин Хобс беше почти завладян от чувството си за отговорност, а Дик едва се сдържаше на едно място от възбуда. Той се зае да напише писмо на Бен, но първо изрязва снимката от вестника, за

да изпрати и нея в плика. В това време господин Хобс подхвана две писма наведнъж — едно до Седрик и друго до графа на Доринкорт. Двата бяха преполовили писмата си, когато на Дик му хрумна нова идея.

— Тоя приятел, дето ми даде вестника е адвокат — каза той. — Дай да го попитаме к'во щей най-добре да напра'им. Те адвокатите знаят всичко.

Господин Хобс беше невероятно впечатлен както от това предложение, така и от деловите връзки на Дик.

— Точно тъй! — съгласи се той. — Тая работа тука плаче за адвокат.

Той набързо намери човек, който да го замести в магазина, облече си палтото и тръгна с Дик към центъра на града. Там двамата представиха в кантората на господин Харисън романтичната си история, която доста изненада младия адвокат.

И ако господин Харисън не беше толкова млад адвокат, с такъв находчив ум и толкова свободно време, той може би нямаше да вземе чутото толкова на сериозно, защото то наистина звучеше доста странно. Но тъй като го сърбяха ръцете за работа и освен това познаваше Дик доста добре, младият адвокат реши да повярва на невероятния разказ на ваксаджийчето.

— Каквото ще струва времето ви — подхвана авторитетно накрая господин Хобс, — поемам разноските аз, Сайлъс Хобс, ъгъла на улица „Бланк“, „Зеленчуци и други полезни покупки“.

— Е — каза господин Харисън, — ако излезе истина, всичко това може да се превърне в голям шанс и този шанс ще бъде за мен не по-малък, отколкото за лорд Фаунтлерой. Изглежда около новия претендент има доста неясноти. Жената се е изказала доста мъгляво относно неговата възраст и това е породило съмнения. Първите хора, на които трябва да пишем незабавно, са братът на Дик и семейният адвокат на фамилията Доринкорт.

И още преди слънцето да залезе, двете писма отпътуваха в две различни посоки. Първото беше качено на нюйоркското пристанище на един параход, който се канеше да отпътува за Англия, а второто замина с пощенския влак за Калифорния.

След като работното време на бакалията приключи, господин Хобс и Дик седнаха в задната стаичка и си говориха там до полунощ.

ЧЕТИРИНАДЕСЕТА ГЛАВА

РАЗОБЛИЧАВАНЕТО

Невероятно е за колко кратко време понякога могат да се случат невъзможни неща. Само за броени минути малкото момченце, което бе клатило крачетата си от високия стол в бакалията на господин Хобс се бе превърнало в английски благородник, наследник на приказно богатство и графска титла. По-късно, в други няколко минути, лорд Фаунтлерой се бе превърнал отново в най-обикновено момче, без право над целия блясък и лукс, на които се бе наслаждавал през последните няколко месеца. И колкото и невероятно да бе това, за още по-кратко време събитията се обърнаха още веднъж с главата надолу, за да върнат на Седрик титлата, която почти му се бе изплъзнала.

Този път всичко стана дори още по-бързо, защото жената, която доскоро бе наричала себе си лейди Фаунтлерой, далеч не беше толкова хитра, колкото алчна. И макар да успя да заобиколи ловко въпросите на господин Хавишъм, отнасящи се до нейния брак, тя направи няколко грешки, които събудиха подозрението на адвоката. После „лейди Фаунтлерой“ просто загуби присъствие на духа и нейният гняв я издаде още по-недвусмислено. Освен това всичко, което правеше, беше свързано с детето. Изглеждаше, че бракът ѝ с Бивис е съвсем истински, както и караниците с него и фактът, че той ѝ е платил, за да стои по-далеч от него. Но скоро господин Хавишъм се убеди, че разказът ѝ за това как момчето се е родило някъде в Лондон, си е чиста лъжа. И точно когато споровете, свързани с това негово разкритие, се бяха разгорели с пълна сила, от Ню Йорк пристигна писмото на младия адвокат Харисън, както и това на господин Хобс.

След като прочетоха и двете писма, господин Хавишъм и графът се затвориха в библиотеката и не излязоха оттам цяла нощ, за да обсъдят до най-малък детайл своите бъдещи действия. Каква нощ беше само!

— След първите ми три срещи с нея — каза господин Хавишъм, — подозренията ми се засилиха неимоверно. Помислих си, че може би

детето е по-голямо, отколкото се опитва да го изкара. Скоро бях почти убеден, че предположението ми е вярно, тъй като тя се изпусна за истинската му рождена дата и после веднага се опита да замаже всичко. Историята в двете писма подкрепя и останалите ми подозрения. Най-добре ще е да доведем двамата братя Типтън, без да й казваме нищо и после най-неочаквано да я срещнем с тях, точно когато тя най-малко го очаква. В края на краищата, мислите й текат доста бавно. Предполагам, че ще загуби ума и дума и ще се издаде сама на мига.

И наистина точно това се случи. Господин Хавишъм държеше самозванката в пълно неведение и за да не я сплаши случайно, продължаваше деловите разговори, в които я уверяваше, че разследването е все още в ход. Тя на свой ред се чувстваше в безопасност и започна да се държи откровено нагло.

Една прекрасна утрин, когато „лейди Фаунтлерой“ седеше в странноприемницата „Доринкорт Армс“ и чертаеше амбициозни планове, един прислужник почука на вратата и каза, че господин Хавишъм желае да я види. Адвокатът влезе в стаята, придружен от още трима души — едно момче с буден поглед, един едър млад мъж и накрая самият граф на Доринкорт.

Жената скочи от стола си и изписка ужасена. Просто не успя да се сдържи. И през ум не й бе минавало, че братята Типтън могат да не са отвъд океана, на няколко хиляди мили от нея, а съвсем наблизо. Вече почти ги бе забравила и се надяваше никога повече да не ги види. Реакцията й се стори на Дик толкова комична, че едва успя да сдържи смеха си.

— Здравсти, Мина! — каза той ухилен.

Едрият мъжага, братът на Дик — Бен, отначало не каза нищо, а просто я оглеждаше близо минута.

— Познавате ли я? — попита господин Хавишъм, поглеждайки към всеки от братята.

— Да — каза Бен. — Аз я познавам и тя ме познава.

После й обърна гръб, отиде до прозореца и се загледа безмълвно навън. Нейното лице изведнъж му бе станало омразно. И тогава жената, осъзнала, че е окончателно разкрита, изпадна в един от истеричните си пристъпи, които Дик и Бен познаваха твърде добре.

Дик слушаше крясъците все така ухилен, а Бен гледаше през прозореца невъзмутимо.

— Мога да се закълна, че това е тя в кой да е съд — каза той на господин Хавишъм. — Освен това мога да доведа още дузина други хора, които ще сторят същото. Баща ѝ беше честен човек, макар да бе останал без пукнат грош. Виж, майка ѝ беше точно като нея. Майка ѝ е мъртва, но баща ѝ е жив все още и достатъчно достоен човек, за да се срамува от нея. Той също ще ви каже коя е тя, както и дали е омъжена за мен или не.

Бен стисна юмрук и се обърна рязко.

— Къде е детето? — каза той с глас, който не търпеше възражения. — То идва с мен! За него ти вече не съществуващ, за мен също!

В този момент вратата на спалнята се отвори и в стаята надзърна момчето, вероятно привлечено от виковете. То не беше красиво, но имаше приятни черти, приличаше досущ на Бен и — както всички успяха да се убедят — на брадичката си имаше триъгълен белег.

Бен отиде до него и го погали. Ръката му трепереше забележимо.

— Да — каза той, — мога да се закълна и в него. — После се обърна към детето. — Том, аз съм твой баща. Дойдох да те взема. Къде ти е шапката?

Момчето посочи към близкия стол. Очевидно му беше приятно, че ще го отведат оттук. Беше виждало какво ли не и затова никак не се учуди, когато чу непознатият да се обявява за негов баща. Само няколко месеца по-рано в къщата, където бе отраснал, се беше появила тази жена и бе заявила, че е негова майка. След това му се случваха само неприятни неща и сега се зарадва, че ще го отведат по-далеч от нея. Бен взе шапката му и двамата тръгнаха към вратата.

— Ако ви трябва пак — каза той на господин Хавишъм, — знаете къде да ме откриете.

После излезе, стиснал ръчичката на детето, без дори да погледне жената, която доскоро бе смятал за своя съпруга. Тя продължаваше да беснее, а графът я наблюдаваше с любопитство през изисканите очила, кацнали удобно върху аристократичния му орлов нос.

— Хайде стига, млада госпожо — каза господин Хавишъм. — Така няма да постигнете нищо. Ако не искате да ви затворят в лудница, ще е по-добре бързичко да се овладеете.

Тонът му беше така убедителен, че жената замлъкна, сякаш най-неочаквано някой бе запушил устата ѝ с ръка. Тя хвърли на адвокатата един последен злобен поглед, профуча край него и тръшна след себе си вратата на съседната стая.

— Мисля, че няма да си имаме други неприятности с нея — каза господин Хавишъм.

Той се оказа прав, защото още същата вечер самозваната лейди Фаунтлерой напусна „Доринкорт Армс“, взе влака за Лондон и повече не се мярна пред очите им.

* * *

След разговора графът на Доринкорт излезе от странноприемницата и се отправи с бърза крачка към своята карета.

— Към Корт Лодж — каза той на Томас.

— Към Корт Лодж — предаде Томас на кочияша, след като се настани на седалката до него, и после добави малко по-тихо: — Казах ли аз, че всичко пак ще си дойде на мястото?

Когато каретата пристигна в Корт Лодж, Седрик беше в гостната с майка си.

Графът влезе без дори да обявят пристигането му. Той изглеждаше с около два сантиметра по-висок и с доста години помлад. Дълбоките му очи проблясваха тържествуващо.

— Къде е лорд Фаунтлерой? — попита той.

Госпожа Ерол се приближи до него, а нежните ѝ страни поруменаха.

— Той наистина ли е лорд Фаунтлерой? — попита тя. — Наистина ли?

Графът протегна ръка и хвана нежната ѝ длан.

— Да — отвърна ѝ той. — Той е лорд Фаунтлерой.

После сложи другата си ръка на рамото на Седрик.

— Фаунтлерой — каза той покровителствено, но без официална нотка в гласа си, — попитай майка си кога ще дойде при нас в замъка.

Фаунтлерой се хвърли в прегръдката на майка си.

— Ще живееш с нас! — извика той. — Завинаги!

Графът погледна госпожа Ерол и тя отвърна на погледа му. Негово Превъзходителство говореше напълно сериозно. Той беше решил да не губи време в излишни формалности и бе започнал да мисли, че ще му е далеч по-лесно, ако се сприятели с майката на своя наследник.

— Убеден ли сте напълно, че ме искате там? — попита госпожа Ерол.

— Абсолютно — заяви графът без следа от колебание. — Изглежда винаги съм искал да бъдете до мен, но досега не го осъзнавах. Надявам се да приемете поканата ми.

ПЕТНАДЕСЕТА ГЛАВА

ОСМИЯТ РОЖДЕН ДЕН

Бен се завърна с момчето си в калифорнийското ранчо много щастлив. Точно преди да отпътуват за Америка, той имаше кратък разговор с господин Хавишъм и адвокатът му обясни, че графът на Доринкорт е пожелал да направи нещо за детето, което за малко не стана негов наследник. Бе решил да инвестира пари в свое собствено ранчо за добитък и да назначи Бен за негов управител. Възнаграждението бе доста високо и щеше да осигури добро бъдеще на детето. И тъй, братът на Дик се качи на парахода като управител на ранчо, което далеч щеше да превъзхожда неговото собствено и което можеше един ден да се превърне в негова собственост. Така и стана няколко години по-късно. Том, неговият син, израсна като прекрасен младеж, силно привързан към своя баща. Двамата бяха щастливи заедно и Бен често казваше, че Том го е възнаградил за всичките му несгоди в живота.

Дик и господин Хобс, който също бе пристигнал в Англия, за да се увери с очите си, че всичко ще мине както трябва, поостанаха за известно време. В знак на благодарност графът реши да осигури на Дик солидно образование. Бакалинът от своя страна нямаше за какво да се притеснява, тъй като бе оставил магазина си в сигурни ръце и спокойно можеше да си позволи да присъства на празненствата, които щяха да ознаменуват осмия рожден ден на лорд Фаунтлерой. Всички наематели бяха поканени. Цяла вечер продължиха танците и веселието в парка на замъка. Но от празничната програма на Седрик естествено най-много допаднаха фойерверките.

— Точно като на 4-ти юли! — каза лорд Фаунтлерой. — Жалко само, че рожденият ми ден не е в същия ден, нали? Колко хубаво щеше да е, ако можехме да ги отпразнуваме заедно.

Трябва да признаем, че графът и господин Хобс все пак не успяха да се сблизят дотолкова, колкото биха изисквали интересите на британската аристокрация. Графът не бе познавал преди твърде много

бакали, а господин Хобс, както знаем, не можеше да се похвали с тесни връзки с английски графове. Накратко, разговорите между тях не вървяха особено гладко. Но бакалинът-републиканец определено даде най-доброто от себе си, тъй като считаше, че дължи това на своя малък приятел, понастоящем лорд Фаунтлерой.

Още входната врата на парка с нейните каменни лъвове впечатли доста господин Хобс, но когато пред очите му като в сън се изредиха цветните градини, парниците, терасите, водоскоците и накрая самият замък с подземията, богатата оръжейна колекция, огромните стълбища, конюшните и облечените в ливреи слуги, удивлението му просто нямаше граници.

— Това да не е нещо като музей? — попита той Фаунтлерой, докато ги въвеждаха в една от великолепните стаи на замъка.

— Н-не! — каза Фаунтлерой, но без да е особено убеден в отговора си. — Не мисля, че е музей. Дядо казва, че това са моите предци.

— Твоите пред-какво?

— Моето семейство — отвърна му Седи, — поне дядо казва така.

— Доста ти е голямо семейството — отбеляза господин Хобс. — Тия млади госпожици всичките ли са ти братовчедки? Графът сигурно доста се охарчва, когато опре до подаръци.

И той се настани удобно в първото попаднало му кресло, за да огледа до един портретите, окачени по стените на стаята. Лорд Фаунтлерой доста се затрудни, но накрая все пак успя да му обясни, че става въпрос за няколко поколения негови роднини.

Всъщност дори се наложи да повика на помощ госпожа Мелън, която знаеше наизуст имената на всички благородници, изобразени на портретите, както и куп романтични истории, свързани с всеки от тях. Когато господин Хобс най-после схвана идеята на тази импровизирана галерия, каза, че тази стая комай му харесва повече от всичко друго в замъка. В следващите няколко дни той честичко идваше пеш чак от „Доринкорт Армс“, където беше отседнал, само и само да може да се разходи още веднъж из любимата си стая.

— И всичките са били графове! — повтаряше честичко той, поклащайки замислено глава. — И *той* ще стане някой ден като тях и тогава него също ще го изтипосат тука.

За негово най-голямо учудване „общуването“ с няколко поколения графове не му се отрази толкова зле, колкото бе

предполагал. По някое време дори започна да се притеснява, че неговите непоклатими републикански възгледи са поставени под заплаха. И ето че един ден бакалинът от Ню Йорк най-неочаквано направи следното забележително изявление:

— Не бих имал нищо против да бъда един от тях!

А какъв прекрасен ден бе за малкия лорд Фаунтлерой неговият рожден ден! Колко красив изглеждаше паркът, препълнен от хора в приповдигнато настроение, с празнични гирлянди и знамена по кулите на замъка! Нямаше човек от околността в добро здраве, който да не почете празненството, тъй като всички се радваха, че именно Седрик се бе оказал истинският и единствен лорд Фаунтлерой, законен наследник на титлата граф на Доринкорт. Всички искаха да видят него и неговата красива майка, която вече си бе спечелила толкова много приятели. Нещо повече, в отношението към настоящия граф бе настъпила значителна промяна. Хората определено го чувстваха по-близък и му се доверяваха повече, тъй като бяха разбрали, че неговият малък внук неслучайно го обича и му вярва толкова. Решението на графа да покани най-после и майката на наследника в замъка също си бе казало думата. Дори се говореше, че той бил започнал да се привързва и към нея и че под влиянието на Седрик и неговата майка, старият свадлив граф е започнал малко по малко да се превръща в стар добродушен благородник.

Много хора се бяха събрали под дърветата на парка, в палатките и по моравите, фермерите и техните съпруги, пременени до една с новите си рокли, бонета и шалове, младите момичета от селцето с техните любими, много, много деца, търчащи неуморно напред-назад, както и цяла рота от стари моми и бабички, които клюкарстваха на воля. В замъка се бяха събрали дами и господа, дошли да участват в празненството, да поздравят графа и да се запознаят с госпожа Ерол. Там бяха лейди Лоридейл и сър Хари, сър Томас Аши и неговите дъщери, разбира се господин Хавишъм също. Естествено, да почете рождения ден на младия лорд бе дошла и красавицата госпожица Вивиан Хърбърт. Облечена в прекрасна бяла рокля и хванала в ръка бяло копринено чадърче, тя беше заобиколена от група млади господа, които настояваха да се грижат за нея. Тя обаче очевидно предпочиташе

компанията на лорд Фаунтлерой пред тази на всички останали. Когато момчето влетя в залата и я прегърна, лейди Вивиан отвърна на прегръдката му и го целуна топло, сякаш той беше нейното любимо по-малко братче.

— Скъпи лорд Фаунтлерой! — каза тя. — Скъпо мое момче! Толкова се радвам! Толкова се радвам!

После двамата, хванати за ръце, тръгнаха на разходка из замък и дамата позволи на Фаунтлерой да ѝ покаже лично всички забележителности. След това Седрик я заведе в стаята, където бяха отседнали Дик и господин Хобс.

— Това е моят стар, стар приятел господин Хобс, а това е другият ми стар приятел Дик. Аз вече им разказах за това колко сте красива и им обещах обезателно да ги запозная с вас, ако дойдете на рождения ми ден.

Лейди Вивиан се здрависа и с двамата и остана при тях да си поговорят, като се интересуваше най-искрено от всичко, свързано с Америка — тяхното пътуване и живота им тук, откакто бяха пристигнали.

В това време Фаунтлерой я следеше с поглед, изпълнен с обожание, а бузките му скоро поруменияха от удоволствие, тъй като беше очевидно, че господин Хобс и Дик се чувстват истински поласкани.

— Е — каза тъжно Дик след това, — тя наистина е най-голямата хубавица, която ми сей мяркала пред погледа! Толкоз е... хубава, какво друго да кажа, като е толкоз хубава!

Всички следяха с поглед госпожица Хърбърт докато минаваше край тях, но не по-малко погледи следяха и малкия лорд Фаунтлерой. Слънцето грееше ярко, флаговете се вееха празнично, навсякъде се чуваше музика. Хората танцуваха радостно и това продължи до късно вечерта. Негово Невръстно Превъзходителство се чувстваше на върха на щастието през целия приказен ден. Целият свят му се струваше прекрасен.

Имаше и още един човек, който не му отстъпваше в щастието си. Един старец, който през целия си живот бе богат и влиятелен, но никога досега не се бе чувствал истински щастлив. В действителност промяната в него не бе настъпила за една нощ и той все още не можеше да каже, че е толкова добър, колкото го смята неговият внук,

но едно беше сигурно — графът бе започнал да обича някого и на няколко пъти дори бе изпитал искрено удоволствие от добрите дела, които, макар и подсказани му от любвеобилното детско сърчице на Седрик, бе извършил по своя воля. И това беше само началото. Освен това Негово Превъзходителство се привързваше все повече към съпругата на своя син. Той обичаше да слуша звънливия ѝ глас и да гледа красивото ѝ лице. От нея той чуваше само нежни и грижовни думи, които бяха така нови и непознати за него и едва сега започваше истински да разбира защо малкият Фаунтлерой обича толкова своята майка.

Графът се убеждаваше с всеки изминал ден, че добродетелите на Седрик се дължат не толкова на благородната му кръв, колкото на любовта, с която е бил отгледан и възпитан. Той разбра, че неговата майка винаги го е учила първо на едно — да бъде добър с всички и винаги да мисли и за другите, а не само за себе си. Това беше една простичка житейска мъдрост, но тя бе свършила повече работа от кое да е класическо образование. Когато пристигна в Англия, Седи не знаеше нищо за графовете и техните замъци. Непознати му бяха разкошът и блясъкът, които съпровождат живота им. Но той вече бе научил нещо далеч по-важно — как да обича искрено хората около себе си. Да притежаваш подобно умение е като да си роден крал.

И докато гледаше как неговият внук се разхожда сред хората, разговаря с онези, които познава, и отвърща с лек поклон на поздравите на непознатите, графът се чувстваше доволен и спокоен. Стариият благородник никога преди не бе изпитвал такава гордост от своя наследник, както щом влязоха в най-голямата от палатките. Там за най-важното събитие на деня се бяха събрали по-видните арендатори на имението Доринкорт.

Всички вдигаха весело чаши, тостовете валяха един след друг и едва ли до този момент някой бе желал толкова искрено здраве и щастие на стария граф. Не след дълго бе предложен и първият тост за здравето на „малкия лорд Фаунтлерой“. Ако имаше на света и един човек, който да се е съмнявал в популярността на Седрик сред обитателите на графството, то той едва ли би се колебал повече. Палатката беше огласявана непрекъснато от празнични поздрави, звън на чаши и аплодисменти! „Делегацията“ от замъка бе посрещната със залп от дружелюбни възгласи. Близо до входа на палатката бяха

застанали две жени, които следяха малкия лорд с просълзени от умиление очи.

— Бог да го благослови, малкия сладур! — каза едната от тях.

Седрик беше на върха на щастието. Той се усмихваше и се кланяше на всички, а личицето му бе пламнало чак до корените на русите му къдрици.

— Това защото ме харесват ли е, Миличка? — попита майка си.
— Нали е затова? Толкова се радвам!

Графът сложи ръка на рамото на детето и каза:

— Фаунтлерой, а сега им кажи, че им благодариш за топлия прием.

Фаунтлерой погледна своя дядо, а после и майка си.

— Трябва ли? — попита той малко плахо, но майка му и госпожица Вивиан му се усмихнаха окуражаващо и му кимнаха.

Седрик пристъпи напред, хората се вгледаха в красивото му, невинно личице и той им заговори с цялата сила на ясения си, чист детски глас.

— Толкова съм ви задължен! — каза той. — Много се надявам, че сте се повеселили добре на моя рожден ден, защото... защото на мен всичко толкова ми хареса. Толкова... се радвам, че ще бъда граф. Отначало не си мислех, че ще се радвам толкова, но сега знам, че това е толкова... чудесно... и когато стана граф, ще бъда толкова добър, колкото е и моят дядо.

Съпроводен от викове и аплодисменти, малкият лорд отстъпи отново назад и тихичко въздъхна с облекчение. После хвана ръката на графа, приближи се до него и му се усмихна.

И тъй, това е краят на моята история. Все пак ще добавя още няколко думи за господин Хобс. Нюйоркският бакалин хич не бързаше да се връща и да се разделя отново със своя приятел. Накрая реши да се засели в английското селце Ърлсбъро, където отвори магазин, покровителстван от замъка. Скоро той се превърна в печелившо предприятие. Макар графът и господин Хобс така и да не станаха кой знае колко близки, вярвате или не, бакалинът започна да се държи от време на време по-аристократично дори от наследствен благородник и

не пропускаше всяка сутрин да прегледа новините от кралския двор, както и събитията от Камарата на лордовете.

Когато около десет години по-късно Дик, който вече бе завършил образованието си, се канеше да отпътува за Калифорния, за да посети брат си, той попита добрия бакалин дали не би желал да се завърне в Америка. Отговорът беше само едно енергично отрицателно поклащане на глава.

— Не бих се завърнал там — заяви непоколебимо господин Хобс. — Как бих могъл да живея там, далеч от него? Кой ще се грижи тогава за него? Не че Америка не е добра страна за младите, изпълнени с енергия хора, но и там някои неща не са точно както трябва. Ти да си видял там някой да е поръчал да изтипосат на картини цялата му рода до не знам кое си коляно?!

ЗА КНИГАТА И АВТОРА

„Малкият лорд Фаунтлерой“ е вторият роман на Франсис Бърнет, включен в поредицата „Вечните детски романи“. Доскоро непопулярната у нас Бърнет е една от най-известните детски писателки в света. Родена през 1849 г. в Манчестър, тя живее и работи в Англия, САЩ, Франция и води бурен и невинаги щастлив живот. Четиригодишна остава без баща, а на двадесет и една години, когато живее вече в Америка със семейството си, загубва и майка си. Принудена е да се грижи за двете си по-малки сестри и опитва да печели от какво ли не. Прописва също за пари — разкази за възрастни. През 1872 г. се връща в Англия, а на другата година прекосява отново океана, за да се ожени за Сюан Бърнет. Съдбата, която тя така умело описва с всичките ѝ превратности, отново не е милостива към нея. Съпругът ѝ умира, а след него и големият ѝ син — едва шестнадесетгодишен. Цялата ѝ любов и внимание оттук нататък са съсредоточени върху малкия ѝ син. Той става и прототип на Седрик — малкия лорд Фаунтлерой. Бърнет описва героя си с такава обич, че критици и журналисти безпогрешно го идентифицират със сина ѝ. „Мисис Бърнет се среща с лорд Фаунтлерой“ — пише един вестник за срещата на писателката с малкия ѝ син.

Романът е публикуван първоначално на части в списанието на Мери Мейпс Додж — „Дядо Коледа“. Цяла Америка следи перипетиите на Седрик в Англия. Едно дамско списание прави конкурс за илюстрация на малкия лорд и образът се запечатва в съзнанието на всички — със строго кадифено костюмче във Вандайкови цветове. Интересно е обаче, че така той се харесва повече на момичетата, докато момчетата го намират прекалено прилежен и предпочитат облекло в „стил“ Хъкълбери Фин и Том Сойер.

Като отделна книга „Малкият лорд Фаунтлерой“ е публикувана през 1886 г. Издателят Чарлс Скрибнер отбелязва: „Стартът на мис Бърнет в детската литература е летящ“. Веднага започват да излизат нови тиражи и скоро книгата достига фантастичните 1 милион

екземпляра на английски език. Същата година бюлетинът „Американски бестселър“ определя трите най-тиражирани книги — „Рудниците на цар Соломон“, „Война и мир“ и „Малкият лорд Фаунтлерой“. През 1888 г. започва триумфалното шествие на книгата в Англия и други европейски страни. Възторжена е и критиката. Авторката на „Малки жени“ — Луиза Мей Олкът, пише, че „Бърнет е показала най-доброто и най-светлото от своя талант в тази прекрасна творба“, а критичката Маргарита Ласки определя романа като „най-хубавата версия на Пепеляшка, адаптирана към съвременността“.

„Малкият лорд Фаунтлерой“ запазва очарованието си и до днес като една истинска класическа детска творба. Всъщност в нея писателката е разказала мечтата си за своя син — да постигне успех и богатство в живота, но и да запази добротата и благородството си. Тази доброта, която може да промени и най-коравосърдечния човек.

Бърнет умира през 1924 г., познала славата, но не и щастието.

Романът „Малкият лорд Фаунтлерой“ има три превода на български, издадени в периода 1946–1947 г., но те са значително съкратени. Настоящото издание представя за първи път пред българския читател книгата в пълния ѝ вид.

Издание:

Автор: Франсис Бърнет

Заглавие: Малкият лорд Фаунтлерой

Преводач: Ивелин Иванов

Година на превод: 1997

Език, от който е преведено: английски

Издание: първо (не е указано)

Издател: ИК „Пан ’96“

Град на издателя: София

Година на издаване: 1997

Тип: роман

Националност: английска (не е указано)

Печатница: „Балканпрес“, София

Редактор: Любомир Русанов

Художник на илюстрациите: Реджиналд Бърч

ISBN: 954-657-111-3

Адрес в Библиоман: <https://biblioman.chitanka.info/books/10369>

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.